

Kommunedirektørens forslag til budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025

Foto: Bjørn Årseth

**Bamble
kommune**

Innhold

Forord Økonomiplan 2022-2025	3
Budsjettvedtak	5
Satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel	10
Utredninger	11
Regjeringens politikk for kommunesektoren	17
Økonomisk utvikling i planperioden.....	19
Hovedtallene i budsjettforslaget.....	25
Investeringer i økonomiplanen	35
Samfunn	41
Oppvekst.....	52
Velferd	64
Kommunedirektør	75
Folkevalgte	82
Finansiering og sentrale poster	84

Forord Økonomiplan 2022-2025

Kommunens budsjett og økonomiplan behandles i to deler. Første del er kommunedirektørens strategidokument som trekker frem de viktigste utviklingstrekkene og utfordringene kommunen står overfor i årene som kommer, og tydeliggjør hvordan kommunen kan møte disse endringene. Strategidokumentet bygger på ny kommuneplan som ble vedtatt i september. Forslag til budsjett og økonomiplan bygger på strategidokumentet og skal gi et grunnlag for videre folkevalgt behandling. Det danner grunnlag for formannskapets innstilling ovenfor kommunestyret til budsjett og økonomiplan for 2022-2025.

Forslaget fremviser de økonomiske forutsetningene, prioriteringer og bevilgninger. I tillegg er det fremvist hvilke økonomiske utfordringer og innsparinger som ikke er tatt inn i forslag til budsjett og økonomiplan. Kommunedirektøren tar inn konsekvensene av store gjennomførte investeringer med renter, avdrag og driftskostnader for bygg og for tjenestene. I tillegg foreslås videreføring av etablerte investeringsrammer og nye investeringer i helse og omsorg. Også her er det tatt høyde for fremtidige kostnader i form av renter, avdrag og drift. Det tas hensyn til forventet økonomiske rammevilkår som følge av forslag til statsbudsjett, samfunnsmessig utvikling, lønns- og prisøkning, statlige rammebetingelser mv. Norsk økonomi forventes å hente seg godt inn etter pandemien med høy sysselsetning, økt inflasjon og høyere renter. Konsekvensene av tidligere fattede vedtak, bevilgninger som følge av statlige satsninger, og forventet lønns og prisstigning er lagt inn.

Driftsrammene er stramme og det er mange uløste utfordringer i tjenestene. Enhetene opplever at kommende års budsjetter setter store krav til effektivisering og prioritering. På flere områder øker kostnadene uten at det gis budsjettmessig kompensasjon. I tillegg er det knyttet usikkerhet til flere store utgiftsposter som renteutgifter, lønnsoppgjør, pensjon, tilskudd til private barnehager, flyktningetjenesten og barnevern. Kommunedirektøren legger frem forslag til en rekke innsparinger for å få budsjett og økonomiplan i balanse. Det er også lagt inn økninger på gebyrer, brukerbetaling, husleier og justering av eiendomsskatt. Selv om kommunen har god økonomisk styring er det en risiko knyttet til realiseringen av innsparingstiltakene og evnen til gjennomføring av nødvendig omstilling.

Bamble har et solid tjenestetilbud. Over tid endres befolkningens behov for kommunale tjenester og kommunen må imøtekomme disse endringene. Befolkningsprognosene viser en betydelig nedgang i antall barn samtidig som antall eldre øker kraftig. Bamble kommune må ha vilje og evne til å imøtekomme behov for omdisponering av ressurser i tråd med endret tjenestebehov. Hovedutfordringen er å redusere etablerte tjenester når behovet reduseres. Dette er imidlertid kritisk nødvendig for å kunne tilby nødvendig tjenestetilbud til innbyggere med økt behov. Det er like viktig at etablering av nye tjenestetilbud er i tråd med reelle behov og gjøres i et langsiktig bærekraftig perspektiv. For å få til denne omstillingen vil det bl.a. være nødvendig å gjøre fremtidsrettede investeringer i bygg, samt se på effektiv organisering av tjenestetilbudene. Satsningsområder fra kommuneplan og strategidokument er blitt prioritert og videreført i forslag til budsjett og økonomiplan .

Kommunedirektøren legger frem et forslag til budsjett og økonomiplan i balanse. Det er et negativt netto driftsresultat i 2022. For perioden sett under ett er det et positivt resultat. Det er forutsatt fondsbruk i 2022 og en tilbakeføring og styrking i perioden sett under ett.

Kommunedirektøren vil berømme enhetene som har lagt ned et betydelig arbeid i forbindelse med strategidokumentet og budsjettarbeidet for sine tjenester. Kommunedirektøren håper at styringsmål og enhetenes forslag til tiltak skal bidra til diskusjon, dialog og nødvendig prioriteringer i det videre budsjettarbeid.

Økonomiplan for 2022-2025

Kommunedirektøren legger vekt på å fremstille budsjettgrunnlaget slik at det gir nødvendig informasjon for en god folkevalgt prosess. Kommunedirektøren er klar over at informasjonsmengden er omfattende, administrasjonen vil være behjelpelig i den videre folkevalgte prosessen med avklaringer og tilleggsinformasjon. Informasjonen er tilgjengelig både i dokumentformat og i egen webversjon. Kommunedirektøren håper at nytt verktøy for budsjettarbeidet for folkevalgte vil bidra til en god prosess.

Langesund 08.11.2021

Geir Håvard Bjelkemyr-Østvang

Kommunedirektør

Budsjettvedtak

Budsjettprosess

Budsjettprosessen for 2022-2025 med politisk behandling er som følgende:

Strategidokument:

- 11.aug Publisere kommunedirektørens strategidokument
- 30.aug-1.sept Råd og utvalg
- 2.sept Formannskap
- 16.sep Kommunestyret

Budsjett/handlingsprogram:

- 08.nov Publisere kommunedirektørens økonomiplan- og budsjettforslag
- 29.nov- 1.des Råd og utvalg
- 02.des Møte formannskap, innstilling
- 16.des Møte kommunestyre

Prosessen er forankret i følgende bestemmelser:

- Økonomireglement for Bamble kommune.
- Kommunelovens økonomiregler
- Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning

Budsjett 2022 og handlingsprogram 2022 – 2025 med vedlegg legges til grunn for Bamble kommunes virksomhet i perioden.

1.Målene og budsjettpremissene slik de fremkommer i Strategidokumentet og i Økonomiplanen skal være retningsgivende for Bamble kommunes virksomhet og tjenester i perioden.

2.Driftsbudsjettet for 2022 og økonomiplan 2022-2025 vedtas i henhold til skjema 1A Bevilgningsoversikt drift og 1B Bevilgninger drift. Investeringsbudsjettet for 2022 og økonomiplan 2022-2025 vedtas i henhold til skjema 2A økonomisk oversikt investeringer og 2B Bevilgningsoversikt investeringer. I budsjettet for 2022 forutsettes det at enhetenes rammer og investeringsrammer bevilges netto. Kommunedirektøren har fullmakt til å disponere/avsette på enhetenes fond, samt å overføre midler fra enhetenes driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet.

3.Kommunestyret godkjenner låneopptak på inntil kr. -163 935 582 til finansiering av investeringer i 2022. Kommunestyret godkjenner opptak av Startlån i Husbanken i 2022 til videre utlån på i inntil kr. 50 000 000.

4.I henhold til lov om sosiale tjenester og lov om barnevernstjenester fastsettes utlånsrammen til kr. 2 000 000 og garantirammen for lån til kr. 2 000 000. Det settes ikke begrensninger i adgangen til å innvilge enkeltlån/garantier innenfor de fastsatte rammer.

5. Kommunestyret vedtok ny alminnelig taksering av alle eiendommer, gjeldende fra 1.1.2021, K-sak 1/21 den 11.02.21.

1. Den generelle skattesatsen settes til 4 promille
2. I henhold til eiendomsskatteloven (eskl.) § 12, bokstav a differensieres skattesatsen, ved at satsen som skal gjelde for bolig- og fritidseiendommer settes til 3,0 promille.
3. Det tilordnes bunnfradrag for bolig- og fritidseiendommer i 2021 på kr. 350 000,-
4. Eiendommer i henhold til vedlagte liste gis fritak etter eiendomsskatteloven §7. Fritaket gis for et år av gangen.
5. Retningslinjer for bunnfradrag videreføres uendret.

6. Tidligere vedtatte bevilgninger til investeringer som er ubrukte ved utgangen av 2021 videreføres til bruk i 2022. Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å justere budsjettene for 2022 når regnskapet for 2021 er klart.

7. Budsjettet for KF Frisk Bris vedtas i styremøte ultimo november. Budsjettvedtak legges ved.

8. Gjeldende økonomireglement vedtatt av kommunestyret legges til grunn for disposisjoner iht. dette vedtaket.

9. Kommunale avgifter og betalingssetser økes med 1,4 % med følgende unntak:

1. Avgifter og gebyrer der satsene fastsettes sentralt.
2. Husleier innenfor kontraktperioden justeres i tråd med husleielovens bestemmelser.
3. Husleiene i omsorgsboliger skal inkludere kostnader til TV og internett. Husleiene økes derfor med disse kostnadene i 2022.
4. Husleietaket på omsorgsboliger økes med 964 kroner pr bolig i 2022 på grunn av avvikling av obligasjonslånsordningen.
5. Priser for utlevering av eiendomsinformasjon reguleres med 2,5%.
6. Gebyrområdene har følgende dekningsgrader for 2022:
 - Vann 100%
 - Avløp 100%
 - Renovasjon 100%
 - Feiing 100%
 - Slamtømming 100%
 - Private planer 100%
 - Byggesak 100%
 - Oppmåling 100%
 - Tilsyn og kontroll 100%
7. Forskrift for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven, matrikkelloven, forurensingsloven, konsesjonsloven og jordloven behandles som egen sak. Gebyrregulativene reguleres slik at målet om 100% dekning av selvkost i oppnås i 2022.
8. Årsgebyret for vann i Bamble kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Abonnementsgebyret i 2022 settes lik kr 2 734 og forbruksgebyret lik 11,63 kr/m³. Samlet årsgebyr blir da kr 4 187 for en normalabonnent med årlig vannforbruk lik 125 m³.
9. Årsgebyret for avløp i Bamble kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Abonnementsgebyret i 2022 settes lik kr 3 344 og forbruksgebyret lik

Økonomiplan for 2022-2025

19,71 kr/m³. Samlet årsgebyr blir da kr 5 808 for en normalabonnt med årlig vannforbruk lik 125 m³.

10. Normalgebyret for renovasjon i 2022 settes lik 3 596 kroner. Dette er en endring på 3,0 % fra 2021 til 2022. Gebyret til den enkelte abonnt vil variere med abonntkategori.
11. Normalgebyret for slamtømming i 2022 settes lik 3 549 kroner. Dette er en endring på -15,0 % fra 2021 til 2022. Gebyret til den enkelte abonnt vil variere med abonntkategori.
12. Normalgebyret for feiing i 2022 settes lik 565 kroner. Dette er en endring på -15,0 % fra 2021 til 2022. Gebyret til den enkelte abonnt vil variere med abonntkategori.
13. Salg av tilleggstomt til eksisterende bolig: med henvisning til Kommunestyresak 99/12 fastsetter administrasjonen pris ut i fra lokale forhold.
14. Bevillingsgebyret blir regulert av Helse- og omsorgsdepartementet som vedtar en endring av «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv» § 6-2. Endringsforskriften blir som oftest vedtatt i november og endringen trer i kraft 1. januar året etter.
15. Tobakksgebyr: Tilsynsgebyret for tobakk er regulert av Lov om vern mot tobakkskader (tobakkskadeloven) § 15 og forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer mv § 33. Tilsynsgebyret blir regulert Helse- og omsorgsdepartementet gjennom en endringsforskrift som vanligvis blir vedtatt i november og trer i kraft 1. januar året etter.
16. Foreldrebetaling for mat på SFO, kost i barnehagene og salg av kantineprodukter på skolene økes med konsumprisindeksen for 2020 (1,3 %) slik at inntektene økes i takt med kostnadene.
17. Regjeringen foreslår at maksimalprisen for et ordinært heltidstilbud i barnehage økes fra 3.230,- til 3.315,- pr måned fra 01.01.2022. Foreldrebetaling gjelder for 11 måneder og totalt skal foreldrene maksimalt betale 36.465,- for en barnehageplass i 2022.
18. Helse og omsorgs betalingssetser følger forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester (FOR-2011 - 12 - 16 - 1349).
19. For konsultasjoner ved vaksinasjonskontoret tas en konsultasjonstakst på 150 kr for de over 16 år, under 16 år gratis. I tillegg kommer vaksineprisen rundet av til nærmeste 50 kr. Influensavaksine prises hver høst i forhold til innkjøpspris og andre kostnader evt. ved statlige føringer så brukes disse. Ved salg av vaksiner til andre institusjoner som legekantor og liknende, legges det på et administrasjonsbeløp på kr. 10 pr vaksine.
20. Når det gjelder egenandeler som ikke er fastsatt av Stortinget vil disse legges på samme nivå som nærliggende og sammenlignbare kommuner innenfor forskriftens rammer.
21. Når det gjelder betalingssetser for praktisk bistand og opplæring så vil betalingsregulativet i tillegg til å holde seg innenfor forskriftens rammer gjelde for alle brukere.
22. For nye tjenester, spesielt innenfor velferdsteknologi, vil betalingsregulativet settes opp i henhold til de rammer forskriften setter.

Administrasjonen gis fullmakt til å justere gjeldende betalingsregulativer med vedtatt prisstigning. Hvis det er aktuelt med andre endringer enn prisregulering fremmes dette som egen sak.

10. Budsjettramme for kontroll, tilsyn og revisjon for 2022 settes til 1.600.000,-.

11. I henhold til kommuneloven § 14.2 vedtas følgende finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, prosent i forhold til brutto driftsutgifter:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal for perioden gjennomsnittlig minst være på nasjonalt mål for netto er fra TBU satt til 1,75%.
- Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være på gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 7 i sist avlagt regnskap, 10,5%.
- Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 102,9%

Økonomiplan for 2022-2025

- Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 4,8%.

12. Kommunedirektøren gis fullmakter til å justere mellom enhetenes driftsrammen for tekniske og ikke prinsipielle endringer i løpet av året.

13. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre innsparingstiltakene slik de fremkommer i budsjett 2022 og handlingsprogram 2022-2025. Organisatoriske endringer som følge av omstillingsarbeidet gjennomføres iht. gjeldende lov- og avtaleverk. Det skal rapporteres i driftsrapportene om status og fremdrift i omstillingsprosessen.

14. Oppsigelser av fast ansatte som følge av behov for omstilling bør unngås. Før oppsigelse skal det i avklares

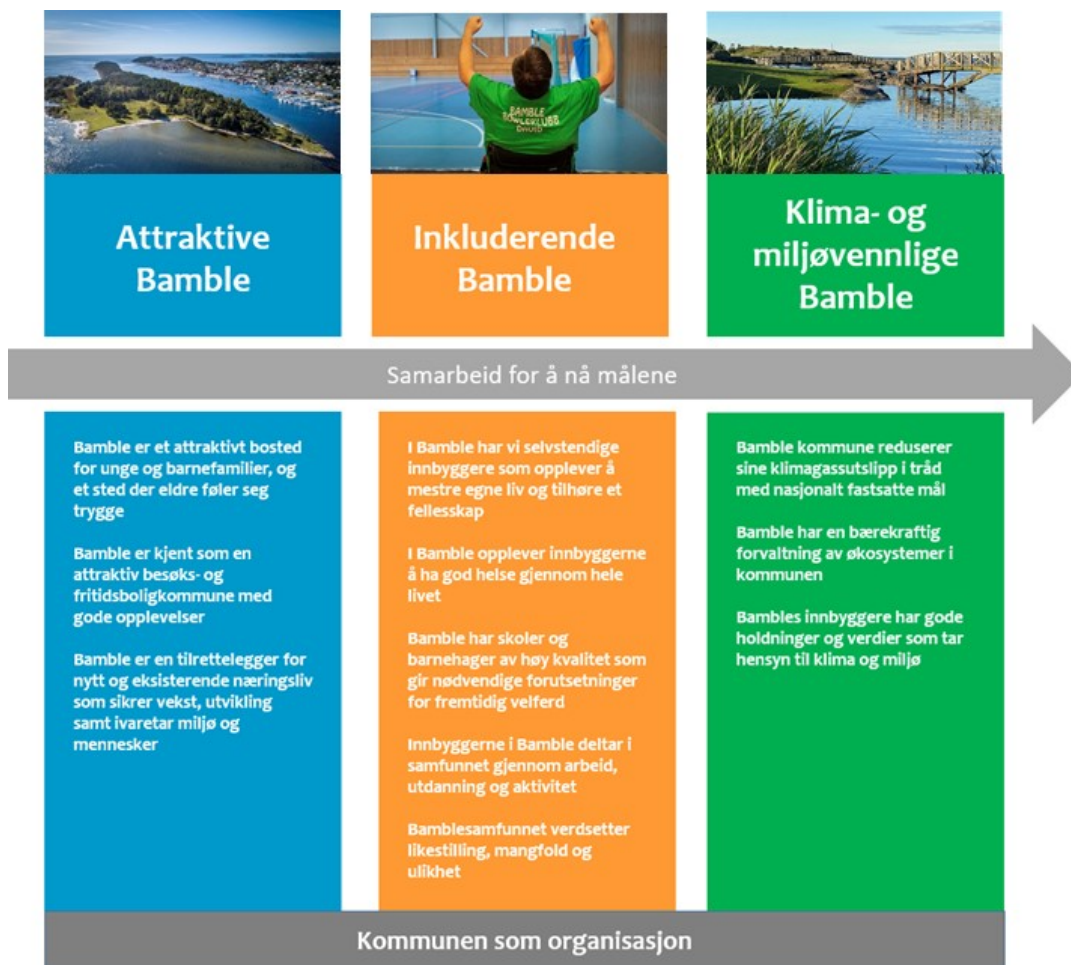
1. mulighet for omplassering i lignende stilling fast
2. mulighet for omplassering lignende stilling midlertidig
3. mulighet for omplassering i annen stilling

Slike behov løses i tråd med tråd med lov- og avtaleverk og vedtatte retningslinjer i Bamble kommune.

Satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel definerer hvilke områder Bamble kommune skal prioritere frem mot 2040. I strategidokumentet og økonomiplanen skal vi følge opp satsingsområder, mål og strategier fra samfunnsdelen.

Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det vil si at de gjelder for alle kommunalområdene, og at vi må jobbe som et lag for å oppnå ønsket utvikling. Nedenfor følger en illustrasjon som viser satsingsområdene og målene fra samfunnsdelen. Se kommunestyrets vedtatte kommuneplanens samfunnsdel for en mer fylldig beskrivelse av satsingsområdene.

Delmål og prioriteringer neste 4 år

Satsingsområdene, målene og strategiene i samfunnsdelen har et langsiktig perspektiv, og er utformet på et overordnet, strategisk nivå. I strategidokumentet viste vi hvordan vi skal jobbe for å nå målene i kommende fireårsperiode. Dette gjorde vi ved å opprette delmål for perioden, som knyttes til de overordnede målene i samfunnsdelen. Delmålene ble presentert under hvert

kommunalområde i strategidokumentet. Bakgrunnen for dette er at selv om målene er tverrsektorielle, så kan det være delmål som er særlige relevante for de ulike kommunalområdene. Kommunalområdene beskriver i tillegg hvilke prioriteringer som skal gjøres i perioden for å nå delmålene. Se delmål og prioriteringer i strategidokumentet.

Utredninger

Effektivisering, innsparing drift, uten direkte konsekvens for brukerne

I denne utredningen ser vi på hvordan vi kan utnytte de ressursene vi allerede har på en bedre og mer effektiv måte og om dette kan føre til en reell innsparing i dagens drift.

På følgende områder ser vi muligheter for innsparinger:

Reduserte kostnader ved anskaffelser av varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler: Utgifter til kjøp av varer og tjenester i opprinnelig budsjett 2021 utgjør totalt 382,4 millioner kroner. Det er mulig å forutsette en reduksjon i disse kostnadene ved å gjennomgå avtaler, standarder og omfang på anskaffelser. En 2% reduksjon vil medføre en innsparing på 9,6 millioner kroner. Da er all kjøp av varer og tjenester, inkludert kjøp fra interkommunale selskaper, med i beregningen. Selvkostområdene er trukket ut av beregningen.

Justering av driftsbudsjettet i tråd med faktisk aktivitet 2017-2019: Det er de siste årene avlevert regnskap med betydelig bedre resultater enn det budsjettet skulle tilsi. Betydelige overskudd og udisponerte midler er blitt avsatt til driftsfond. For å tilpasse budsjettet mot det faktiske forbruket foreslår kommunedirektøren å kutte i rammene i henhold til gjennomsnittlig overskudd de siste årene. Det kan være hensiktsmessig å se bort fra 2020 som i stor grad ble et unormalt driftsår pga. korona. Da er gjennomsnittlig avvik på 17 millioner kroner. Her er selvkostområdene, VAR og flyktningearbeidet trukket ut. Imidlertid er det de enkelte årene særskilte forhold som resulterer i avvikene, og det er dermed ikke realistisk at justeringen reelt sett blir så stor. Kommunedirektøren anbefaler at det legges inn en antatt effekt av reell justering på 7 mill. kroner og at det legges inn 1 million på plan- og økonomi for gjennomføring av

arbeidet.

Sammenslåing av hjemmetjenesten: Dette vil gi mulighet for mer effektiv drift av tjenestene og høyere kvalitet med mulighet for mer teamorganisering og fleksibilitet. Ressursene vil bli utnyttet på en mer effektiv måte og vil gi et mer robust fagmiljø og gjøre det lettere med rekruttering. Det vil gi riktig kompetanse på rett sted og bedre og riktigere tjenester til pas./brukere. Sammenslåingen vil på kort sikt gi en besparelse på 450 000,- for bil- og bensinbruk. På lang sikt får vi en besparelse gjennom saktere esing av hjemmetjenesten gjennom god ressursutnyttelse og en mer robust organisering i forhold til demografiutviklingen fremover. Kommunen ønsker etter hvert å skifte ut bilparken i kommunen med el-biler, og ved samlokalisering av hjemmetjenesten vil investering i ladestasjoner på ny lokasjon bli hensiktsmessig.

Følgende områder bør utredes videre:

Effektivisere skyss og transport: Virksomhetene barnehage og skole brukte i 2020 4,2 millioner på transportutgifter. Høsten 2021 øker andelen elever med rett til skoleskyss grunnet ny ungdomsskole. Skyss grunnet særlig farlig skolevei utgjør 610 000 kroner, skyss til svømmeundervisning koster ca. 400 000 i året og spesialskyss av barn/elever med særskilte behov utgjør i dag ca. 1,1 million. Det må utredes nærmere rundt organiseringen av spesialtransport og transport til svømmeundervisning for å se på mulig innsparingspotensial.

Utsette investeringer i 2022 og 2023: Det er årlige bevilgninger til investeringer i budsjettet. Det er engangsbevilgninger til enkeltprosjekter og årlige rammebevilgninger. Investeringsmidler brukes til fornying av kommunens anleggsmidler og som katalysator til omstilling, som i all hovedsak er finansiert av lån. Hvis årlige investeringer nedjusteres vil kostnadene av renter og avdrag på drift bli lavere. Dersom de årlige investeringsbevilgningene i 2022 og 2023

halveres vil dette gi en årlig besparelse på ca. 3 mill. kroner pr. år. For 2022 kan det være realistisk med en innsparing på 900 000,-, men pr. nå er dette ikke aktuelt.

Gjennomgang og evaluering av forebyggende tiltak og tjenester og gevinstene av disse: Vi bruker i dag mye ressurser på forebyggende tjenester. Dette er fordi vi mener at slike tjenester vil gi oss en gevinst på sikt, da det kan utsette, eller fjerne behovet for andre typer mer akutte tjenester. Det er likevel mange av våre forebyggende tjenester som vi ikke har evaluert effekten av. Vi antar at det gir en effekt ut fra forskningsbasert kunnskap, men har ikke tallgrunnlag til å si det med sikkerhet. Kommunedirektøren mener vi bør utrede dette området nærmere for å se om det kan ligge potensiale for innsparing her.

Endring av vaskeritjenesten: Vi vil utrede muligheten for å samkjøre mer av dette arbeidet innad i kommunen, og også se på muligheter for å sette bort slike tjenester til eksterne aktører.

Ikke lovpålagt oppgaver og tjenester

I denne utredningen ser vi på om det er ikke-lovpålagte oppgaver og tjenester som kan reduseres eller avvikles. Mange av disse tjenestene gir gevinster i det forebyggende arbeidet i kommunen. Kommunedirektøren har valgt å prioritere mesteparten av disse tjenestene selv om de ikke er lovpålagte, da konsekvensene ved nedleggelse kan utløse utgifter i den andre enden i form av økt bruk av lovpålagte tjenester som NAV-tjenester og andre velferdstjenester som blant annet helse og omsorgstjenester.

På følgende områder ser vi muligheter for innsparinger:

Redusere antall lærlinger: Ved å redusere med fire lærlinger vil det være mulig å spare 920 000,- pr. år. I tillegg vil dette frigjøre tid til andre oppgaver i organisasjonen.

Næringsarbeidet i kommunen som har et budsjett på 4,0 millioner,- er en ikke-lovpålagt

tjeneste. Kommunedirektøren anbefaler et kutt på 200 000,- som tilsvarer 5%.

Følgende områder bør utredes videre:

Tilskudd og subsidiering: Det deles ut en rekke tilskudd til ulike formål under virksomhet kultur. Innen ulike kategorier som driftstilskudd, utstyr, aktivitet, spillemidler, arrangementer og festivaler. Det er budsjettet 2 583 641,- på dette området. Kommunedirektøren anbefaler at budsjettet justeres ned til 1 583 641,-, slik at vi får en innsparing på 1 million kroner.

Inntekter, avgifter, gebyrer, brukerbetalinger mv.

I denne utredningen ser vi på muligheten for å generere økte inntekter gjennom diverse gebyrer, avgifter og brukerbetalinger. I dag er det enkelte tjenester vi ikke tar betalt for, som for eksempel leie av enkelte lokaler. Andre tjenester skal ligge til selvkost, men pr. i dag dekkes ikke inntektene det det koster å utføre dem. En del tjenester er regulert via statlige fastsatte priser, mens andre tjenester kan kommunen selv sette en pris på.

På følgende områder ser vi muligheter for innsparinger gjennom økte inntekter:

Øke brukerbetalinger for

trygghetsalarmer: Bamble kommune er en av kommunene i Norge med høyest andel trygghetsalarmer for innbyggere over 80 år. Vi har derimot lave brukerbetalinger, sammenlignet med andre kommuner. Bamble kommune har en månedlig leiesum på 269 kroner, mens Skien og Porsgrunn har henholdsvis 373 og 345 kroner per måned. Kommunedirektøren foreslår å øke månedlig leiesum med 100 kroner til 370 kroner. Med Bambles rundt 300 alarmer vil vi kunne øke årlig inntekt med 360 000 kroner.

Foreldrebetaling SFO: Prisen for en SFO-plass er lokalt fastsatt av kommunen, men kan ikke være høyere enn utgiftene kommunen faktisk har til SFO-plassene. Dersom SFO skulle dekkes av selvkost vil dette hypotetisk gi en innsparing på 3,2 millioner. Imidlertid er det grunn til å tro

at en slik økning vil medføre at flere foreldre vil ta barna sine ut av SFO. Kommunedirektøren foreslår en økning på 10% som gir en innsparing på 765 000,- kroner.

Økt husleie: Husleiene i Bamble kommune er lavere enn markedsprisen ellers i samfunnet. Husleiene strekker fra rundt 4500,- og opp mot 13000,- ut i fra type bolig, størrelse og hva som er inkludert i leien. Husleiene bør ligge nærmere markedsprisen i forhold til boligstandard. Kommunedirektøren foreslår en økning på 500 000,- kroner. Dette er en forsiktig økning mot markedspris.

Avgift på gjestebrygger: Inntekter på gjestebrygger har i 2021 hatt et rekordår i omsetning. Dette kan blant annet skyldes en omlegging av systemet som gjør at man ikke får strøm med mindre man har betalt avgiften. Kommunedirektøren foreslår å utvide høysesongen tilsvarende Kragerø kommune og i tillegg justere gebyret noe opp, slik at vi får en økning av inntektene på 130 000,- pr. år.

Inndekning prosjektledelse

byggeprosjekter: Prosjektledere som brukes på de ulike prosjektene faktureres internt. Det var i 2020 inntekter på 1,63 mill. kroner. Det beregnes med en timepris på 800 kroner. Kommunedirektøren foreslår en økning på 30 prosent, som vil si en timepris fra 800 kroner til 1040 kroner og økte inntekter på 477 000,- pr. år.

Samarbeid mellom Secundus og Eik

Gjenvinning: Dagens drift av Secundus koster 1 mill. kroner årlig og dekkes av fondsmidler i Velferd. Kommunedirektøren ser på muligheten for å finansiere Secundus via kommunale avgifter. Dette vil gi en økning på rundt 150 kroner pr. husstand. Innsparing i henhold til dagens drift blir på rundt 500 000 kroner, men det resterende beløp må fremdeles dekkes av fondsmidler, og dette er ikke bærekraftig fremover.

Gebyrer på selvkostområder skal være

100%: Gebyrene på selvkostområdene er hjemlet i lov. Det er gjort et kommunestyrevedtak på at disse skal opp til

100% selvkost. Det er et kommunestyrevedtak på at gebyrene på byggesak, plan og regulering skal være 100% selvkost innen 2023. Viser til KST 85/19. Det bør også sees på effektiviteten rundt sakene i forhold til økt digitalisering. En digitalisering av prosessene vil kunne være tidsbesparende, og kan gjøre at gebyret ikke trenger å bli så mye høyere.

Følgende områder bør utredes videre:

Utnytte eksterne tilskuddsordninger: Det finnes ingen oversikt over tilskuddsordninger man kan søke på og ingen som har ansvar for dette. Det må settes i system og det bør lages en oversikt over alle mulige søkbare tilskuddsmidler; hva tilskuddet gjelder, hvilken dato man må søke innen, generelle tilskudd, prosjekttilskudd, sum på tilskuddet og så videre.

Utleiepriser kommunale bygg: I dag lånes diverse kommunale bygg ut gratis til lag og foreninger som er hjemmehørende i Bamble kommune eller i regionsammenslutninger i Grenland. Det bør utredes nærmere rundt tapte inntekter, og det bør sees på om utleieprisene i dag er høye nok i forhold til hva det koster å drive anleggene i forhold til bruk av strøm, vask, vann og avløp o.l.

Kvalitet, omfang på tjenestene/ -standarder med konsekvens for brukerne

Denne utredningen tar utgangspunkt i kommunens kvalitet og standarder på våre tjenester. Bamble kommune er nr. 17 på landsbasis når det gjelder kvalitet på tjenestene. Barnevern ligger på 2.plass og pleie og omsorgstjenestene på en 21.plass. Standarden er generelt høy på alle våre tjenester, og dette gjenspeiles i at vi drifter dyrere enn landet for øvrig og i forhold til Kostragruppe 7. I årene fremover vil vi ikke ha mulighet til å drifte like dyrt som i dag. Det bør derfor utredes hva som er «godt nok» i forhold til kvalitet uten at det går utover forsvarligheten i den enkelte tjeneste.

På følgende områder ser vi muligheter for innsparinger:

Endring i matombringning og fremtidig

kjøkkendrift: I dag produserer vi varm mat selv til Bamble helsehus og døgnbemannede boliger og er blant de beste i landet på matombringning når det gjelder antall personer over 80 år som får hjemkjørt varmmat. I utredningen ser en på et kostnadsreducerende alternativ som vakuumpakket mat fra eksterne aktører, som brukeren varmer selv. Videre bør det ses på omfanget av de som bruker tilbudet og hvor mange dager i uka tilbudet skal gjelde. Bamble kommune er en av få kommuner i landet som kjører ut varmmat til hjemmeboende daglig. Ved endringer av drift ser kommunedirektøren en besparelse på 600 000,- samt ytterligere innsparinger rundt enkelte stillinger i tilknytning til matombringning.

Reduserte kostnader til

Bedriftshelsetjenesten: Redusere omfang av aktivitet knyttet til bruk av BHT.

Følgende områder bør utredes videre:

Gjennomgang av tildelingspraksis og

tjenestenivå: Mange av Velferd sine tjenester starter med et vedtak om tjeneste. Hva som er riktig nivå på tildelingspraksisen og hva som bør være midlertidige vedtak og hva som bør være varige vedtak bør ses på. For å sikre at brukere/pasienter får rett nivå på sine tjenester til riktig tid og for å sikre riktig bruk av ressurser i omsorgstrappa må dette utredes videre.

Redusere antall utleieboliger og reduksjon av

tomgangsleie: Samfunn må samarbeid med Velferd og Oppvekst i forhold til hvor mange utleieboliger som er nødvendige å ha for å hindre tomgangsleie og unødvendige kostnader til vedlikehold. Per i dag har Velferd flere tjenester som leier bygningsmasse som ikke er i bruk. Som følge av usikkerhet i inngang på flyktninger betaler NAV tomgangsleie på rundt 1,5 millioner kroner årlig. Hjemmetjenesten har tomgangsleie på rundt 1 mill. kroner som følge av ledige omsorgsboliger. For enkelte av disse tjenestene er det nødvendig å ha boliger tilgjengelig i beredskap, men det antas å kunne spares inn på deler av tomgangsleien. Kommunedirektøren anbefaler en innsparing på

750 000,- kroner i 2022 med en opptrapping til 1,5 millioner i 2023.

Gjennomgang av kantinedrift på

rådhuset: Under pandemien har det ikke vært kantinedrift på rådhuset, og det er ønskelig med en gjennomgang av driften. Kan hele eller deler av tjenesten legges ned, eller kan det være mulig med en annen organisering, selvbetjening, vipps o.l. som gir billigere drift? Dersom rådhuskantinen legges ned i sin helhet utgjør dette en innsparing på 650 000,-

Tverrfaglig samarbeid:

Tverrfaglig samarbeid for å sikre helhetlige tjenester til kommunens innbyggere med sammensatte behov, står sentralt innenfor oppvekstfeltet i kommune Norge. Barnevernreformen, Prosjekt 18, "Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis", 0 til 24 samarbeidet og "Partnerskap for inkludering og ung deltakelse" er alle satsinger som vektlegger tverrfaglig samarbeid. Bruk av ressurser på tvers kan gi innsparing og mer sømløse og effektive tjenester.

Tilbud til barn med diagnoser:

Bamble kommune bruker mer midler på styrket tilbud til førskolebarn enn sammenlignbare kommuner. I 2021 estimeres det et overforbruk på 900 000 kroner. En bør utrede hvordan vi best mulig kan utnytte de ressursene vi har til et kvalitativt godt tilbud. Kommunedirektøren anbefaler derfor at det settes ned en tverrfaglig gruppe bestående av representanter fra Barnehage, skole, PPT, SPKS, miljøarbeidertjenesten i Velferd, og deltagelse fra enhet for Samfunn vedrørende lokaliteter. Det bør ses på både organisering og omfang av tjenesten, samt forståelse for plikter og ansvar som medfører av rammeplanen for barnehage, og hvordan man skal samarbeide for å sikre at barn med særskilte behov møter nødvendig kompetanse. Ettersom det i all hovedsak er lønnsutgifter som er kostnadsbærende, så vil innsparing være knyttet til reduksjon av stillingshjemler.

Organisering, samarbeid, kultur og ledelse

Denne utredningen omfatter mulighetene for innsparing gjennom en bedre organisering av vårt arbeid gjennom for eksempel effektiv møtekultur, samle felles adm. oppgaver, digitalisering av oppgaver, effektiv dokument- og informasjonsflyt.

På følgende områder ser vi muligheter for innsparinger:

Endre utlysningspraksis - annonsering: Vurdere endret utlysningspraksis fra aviser til finn.no. for å spare annonseringsutgifter, da vi ikke ser ekstra gevinster av å annonsere i aviser.

Medarbeiderundersøkelse som omfatter hele kommunen: Vurdere å endre medarbeiderundersøkelsen samt hyppighet av denne. Kommunedirektøren antar at det kan være en innsparings- og effektiviseringseffekt dersom alle enheter gjennomfører medarbeiderundersøkelser hvert annet år og det legges opp til felles arbeide og planer i etterkant.

Følgende områder bør utredes videre:

Effektivisere dokument- og informasjonsflyt: Det bør sees på en oppgradering av kommunens hjemmeside slik at innbyggerne enkelt kan finne svar på det de lurer på. Henvendelser fra kommunens innbyggere bør i størst mulig grad komme via postmottak, slik at henvendelsene blir arkivert direkte i saks-arkivsystemet til kommunen og kommer direkte til rett saksbehandler der dette er mulig.

Kostnadsbesparelser netto lønnsutgifter ved redusert sykefravær med 20% fra 10% i 2020 til 8% i 2022: Tiltaket tar utgangspunkt i at verdien av et dagsverk er lik summen arbeidsgiver er villig til å betale for dagsverket. Et dagsverk er da verdt det arbeidsgiver betaler, det vil si lønn, tillegg, feriepenger, pensjon og arbeidsgiveravgift. Det antas at arbeidet ikke blir utført ved fravær, og modellen regner ut verdien av dagsverkene som ikke blir utført. Samlet sykefravær i 2020 var på 10% og tap i

2020 som følge av sykefraværet var 24,9 mill. kroner. Simuleringer viser at ett fravær på 8%, 2% korttids- og 6% langtidsfravær ville gitt 5,7 mill. kroner i lavere kostnad for kommunen. Dette er imidlertid et lite realistisk tiltak å gjennomføre ved direkte trekk i rammene, men det er viktig å synliggjøre hvor dyrt sykefravær kan være. Tiltaket er ikke med i økonomiplanen.

Digitalisering av oppgaver og gevinstrealisering: Fremover må kommunen prioritere nyanskaffelser på en rekke områder.

Kravene og forventningene til de kommunale tjenestene er i stadig endring, og effektive arbeidsprosesser og digitale løsninger vil være avgjørende fremover.

Kommunedirektøren vurderer at investeringer på IKT-området er nødvendig dersom kommunen skal oppnå ønsket effekt gjennom bruk nye digitale løsninger

Effektivisere felles administrative oppgaver: Å samle de administrative oppgavene slik at det blir mer like prosedyrer og mer flyt i tjenesteleveransene.

Effektiv møtekultur: Bevissthet rundt antall møter, hvem som bør være med, innramming av møtet, konklusjoner og evaluering. Fysiske og/eller digitale møter. Vanskelig å estimere kostnadseffekt, men fokus på dette område vil frigjøre tid til andre oppgaver i organisasjonen.

Interkommunalt samarbeid, voksenopplæringen: Samarbeid med Porsgrunn om Grunnskoleopplæring flyktninger. Antall flyktninger kommunene bosetter har gått kraftig ned og dette medfører at også tjenestene må bygges ned. I Bamble har integreringsarbeidet og opplæring blitt dekket av integreringstilskuddet. Når antall flyktninger går ned, så går integreringstilskuddet ned tilsvarende, og det er nå en økonomisk utfordring å gi kvalitativt gode tjenester innenfor disse rammene. Ved samarbeid med Porsgrunn vil en kunne oppnå bedre kvalitet på tjenesten og det er samtidig mulig å spare 632 000,- høst 2022 og 1 518 000 i 2023.

Tiltak i utredningene som ikke er med i økonomiplanen:

Vi har i utredningsarbeidet vært innom en rekke ideer og forslag til tiltak som ikke er tatt med inn i økonomiplanen. Det har blant annet blitt sett på bruk av leiebiler, innføring av parkeringsavgifter og på potensialet som ligger i å få ned sykefraværet i kommunen.

Videre har vi gått igjennom diverse ikke-lovpålagte tjenester for å se om det er forsvarlig å kutte i disse. Det har blant annet blitt sett spesielt på forebyggende arbeid innen barneskolene og arbeid rundt ungdom for å se om dagens lovpålagte tjenester er tilstrekkelige. Kommunedirektøren mener at inngripen i disse tjenestene ikke er aktuelle på nåværende tidspunkt, men at det kan være aktuelt med en ny gjennomgang senere.

Regjeringens politikk for kommunesektoren

Regjeringen Solberg la frem forslag til statsbudsjett for 2022 12.oktober. Regjeringen Støre vil også legge fram et tilleggsnummer til 2022-budsjettet i november der det også kan forventes endringer for kommunesektoren i 2022.

Regjeringen Solberg foreslår at kommunesektoren får en realvekst i frie inntekter på 2,0 milliarder kroner i 2022. Dette er i det lave sjiktet av det som ble signalisert i kommuneproposisjonen i våres. 1,6 milliarder går til kommunene, mens 0,4 milliarder går til fylkeskommunene.

Norsk økonomi er ute av krisen og regjeringen tar oljepengebruken ned til normale

nivåer. I 2022 vil aktiviteten være høyere enn normalt, jobbmulighetene gode og nesten alle voksne vil være vaksinerte. Regjeringen anslår at veksten i økonomien vil ligge høyere enn normalt også i 2023 og 2024. Sysselsettingsandelen blant bosatte i Norge er nå høyere enn før pandemien og den høyeste siden 2012, mens korttidsinnvandringen ligger vesentlig lavere. Flere næringer melder om at det er vanskelig å få tak i arbeidskraft med riktig kompetanse. I neste års budsjett legges det opp til å bruke 322,4 milliarder kroner fra Statens pensjonsfond utland, tilsvarende 2,6 prosent av anslått kapital i fondet ved inngangen til neste år.

Tabell 1 Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis volumendring fra året før, der ikke annet er angitt

Hovedtall for Norsk økonomi

	Mrd. kroner ¹	Endring i %		
		2020	2021	2022
Privat konsum	1 496,4	-6,9	4,0	11,1
Offentlig konsum	905,6	1,7	3,9	-0,2
Bruttoinvesteringer i fast kapital	907,0	-3,8	0,9	-0,4
Etterspørsel fra Fastlands-Norge	3 122,7	-3,9	3,4	6,0
Eksport	1 110,0	-0,5	5,2	7,1
Import	1 125,3	-11,9	3,7	10,6
Bruttonasjonalprodukt	3 413,5	-0,8	3,8	4,0
Andre nøkkeltall:				
Sysselsetting		-1,3	0,8	1,4
Arbeidsledighetsrate, registrert (nivå)		5,0	3,2	2,4
Årslønnsvekst		3,1	2,8	3,0
Konsumprisvekst (KPI)		1,3	2,8	1,3
Tremåneders pengemarkedsrente, pst.		0,7	0,5	1,1

Utviklingstrekk i kommunens økonomi

I statsbudsjettet legges det opp til en vekst i kommunesektorens frie inntekter på 2 mrd. kroner, 1,6 mrd. kroner er til

primærkommunene. Veksten skal kunne gi kommunesektoren handlingsrom, selv når det tas hensyn til økte utgifter knyttet til den demografiske utviklingen, men bildet ser noe annerledes ut når alle utgifter som får effekt i kommunene regnes med.

	Mrd. kroner
Veksten i frie inntekter	2,0
Meirkostnader til demografi	-0,9
Meirkostnader til pensjon	-0,4
Satsingar innanfor veksten i frie inntekter	-0,2
Auka handlingsrom	0,5

For å sette kommunene i stand til å levere gode tjenester både under og etter koronakrisen, foreslår regjeringen at kommunesektoren får en vekst i frie inntekter på 2 milliarder kroner i 2022.

Veksten er i tråd med det som ble varslet i kommuneproposisjonen.

Av veksten på 2 mrd. kroner får kommunene en vekst i frie inntekter på 1,6 milliarder kroner, mens fylkeskommunene får en vekst på 0,4 milliarder kroner.

Av veksten til kommunene begrunnes 100 mill. kroner med å legge til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen og må ses i lys av ambisjonen om at 50 pst. av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere innen 2025.

Videre begrunnes 100 mill. kroner av veksten med tiltak for barn og unges psykiske helse, herunder psykisk helse i videregående skole og lavterskeltilbud i kommunene. Av dette knyttes 75 mill. kroner til kommunene og 25 mill. kroner til fylkeskommunene. Se nærmere

omtale i Prop. 1 S (2021–2022) for henholdsvis Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet.

Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2021 ble oppjustert med 3,2 milliarder kroner i revidert nasjonalbudsjett 2021. Disse ekstraintektene tar kommunene med seg til 2022. Det innebærer derfor en varig styrking av kommuneøkonomien. I statsbudsjettet anslås det at kommunesektorens skatteinntekter vil øke med ytterligere 5,9 milliarder kroner (herav kommunenes andel 5,0 mrd.). Dette er engangsinntekter i 2021. De økte skatteinntektene må ses i sammenheng med oppjustering av anslagene for lønns- og sysselsettingsvekst. Det er en god indikasjon på at det går bedre i norsk økonomi.

Kostnadsveksten i 2021 i kommunesektoren er oppjustert fra 2,7 til 3,3 prosent. Dette skyldes økt lønnsvekstanslag, økning i byggekostnadene og en kraftig økning i elprisene hittil i år. Oppjusteringen av kostnadsveksten trekker isolert sett inntektsveksten i 2021 ned med 2,4 milliarder kroner. Realvekst i samlede inntekter 11,4 mrd. (2,0 pst) / frie inntekter 9,4 mrd (2,2 pst).

Økonomisk utvikling i planperioden

I dette kapitlet gis det en samlet redegjørelse for kommunens økonomiske utvikling i fireårsperioden slik det fremkommer i budsjett og handlingsprogram. Kommuneloven har bestemmelser om bruk av måltall og indikatorer for å vurdere og bestemme den økonomiske handleevne, risiko og utvikling.

Måltall og indikatorer for økonomisk utvikling

Kommuneloven krever at kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. Kommunestyret skal selv vedta finansielle måltall for kommunens økonomi.

De sentrale økonomiske indikatorer som er relevante og viktige for å opprettholde stabil tjenesteproduksjon er netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Måltallene skal sette langsiktige bærekraftige nivåer på netto driftsresultat og disposisjonsfond sett i lys av kommunens økonomiske situasjon, forventede inntekter og de risikofaktorene kommunen er eksponert for. Her må økonomisk risiko, inkludert lånegjeld og finansplasseringer, ses i sammenheng med evnen til å frigjøre driftsinntekter gjennom netto driftsinntekter og størrelsen på økonomiske buffere avsatt til fond.

KS har utarbeidet forslag til måltall og satt rammer for anbefalte nivåer for den enkelte kommune:

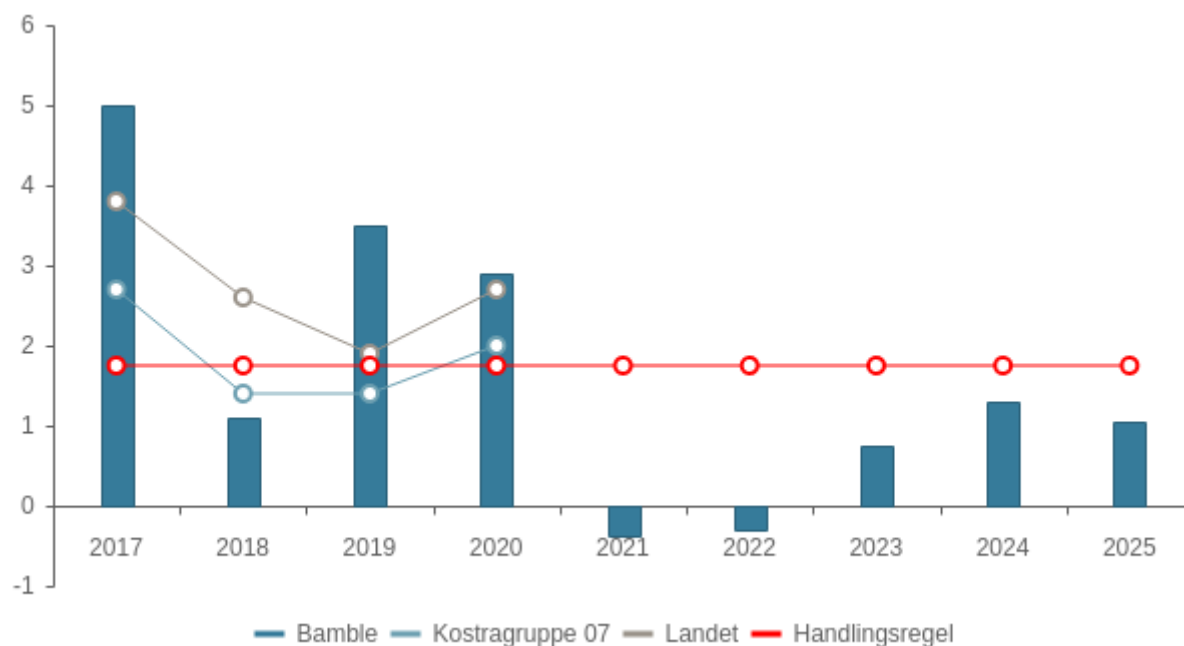
Økonomisk handlingsrom – nøkkeltall brukt av KS for vurdering av økonomisk handlefrihet

	Netto lånegjeld korrigert for ubunde investeringsfond i pst av driftsinntekter	Netto driftsresultat inkl netto bunde avsetninger i pst av driftsinntekter	Disposisjonsfond inkl. regnskapsmessig mer-/mindreforbruk i pst av driftsinntekter
	Over 75 pst av driftsinntekter	Under 1 pst av driftsinntekter	Under 5 pst av driftsinntekter
	65 - 75 pst av driftsinntekter	1 - 2 pst av driftsinntekter	5 - 8 pst av driftsinntekter
	Under 65 pst av driftsinntekter	Over 2 pst av driftsinntekter	8 pst av driftsinntekter
	Strengere krav for kommuner med lånegjeld over 130 pst		

Nedenfor er det fire indikatorer som er vurdert som vesentlige for å beskrive og målsette den økonomiske utviklingen de neste fire årene. Indikatorene beregnes i forhold til brutto driftsinntekter, som er alle kommunens driftsinntekter unntatt finansinntekter, renteinntekter, finansavkastning og eierutbytte, og bruk av fond/avsetninger. Når disse indikatorene vurderes samlet ser vi at en betydelig økning i netto lånegjeld og netto finans/avdrag, øker kommunens samlede økonomiske risiko vesentlig i årene fremover. Samtidig har Bamble kommune bra med disposisjonsfond og en positiv utvikling i netto driftsresultat. Samlet sett gir dette en forsvarlig økonomi i perioden, men viser også en

betydelig strammere økonomi fremover enn det som har vært status tidligere år.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Bamble	5,0 %	1,1 %	3,5 %	2,9 %	-0,4 %	-0,3 %	0,8 %	1,3 %	1,1 %

Handlingsregel: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal for perioden gjennomsnittlig minst være på nasjonalt mål for netto er fra TBU satt til 1,75%.

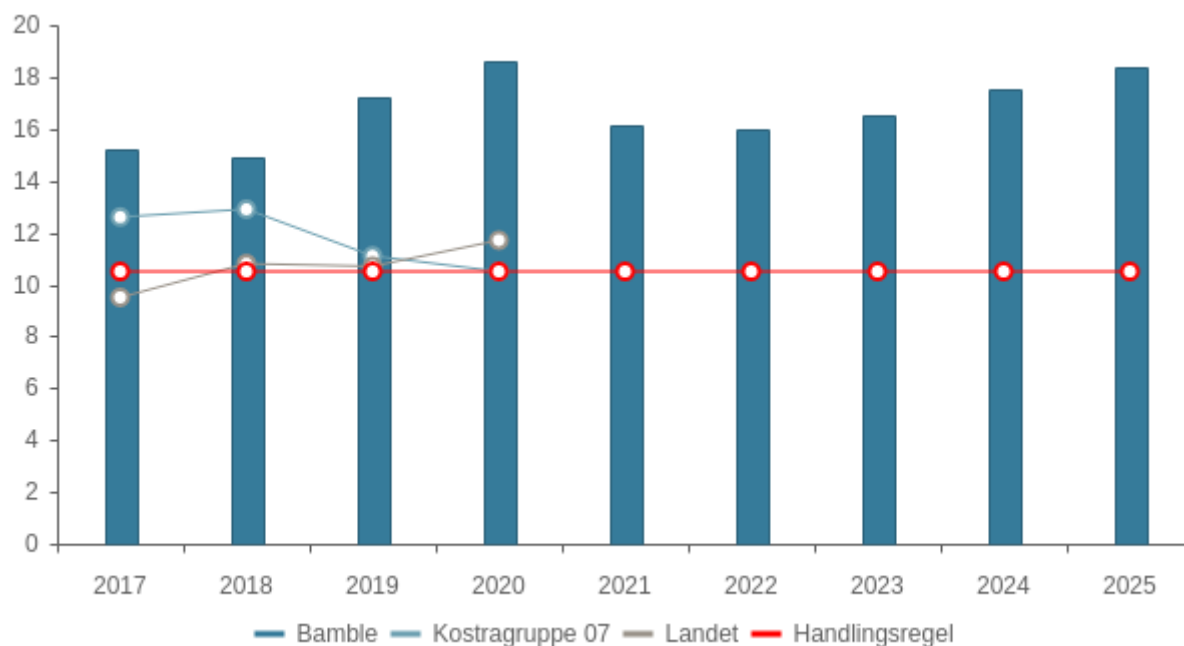
seg utover i perioden og er hhv på 0,8%, 1,3% og 1,1% i 23/24 og 25. For perioden samlet er det et positivt netto driftsresultat på driftsresultat er på 24,4 millioner kroner, 0,7%.

Netto driftsresultat er kommunens overskudd før avsetninger og er kommunebudsjettets sentrale resultatbegrep. Netto driftsresultat over tid skal være positivt hvis kommunen skal ha en bærekraftig økonomisk utvikling.

I perioden når ikke Bamble kommune målet i handlingsregelen på gjennomsnittlig netto driftsresultat på 1,75% for perioden.

Bamble kommune har de siste regnskapsårene hatt gode resultater og har et positivt netto driftsresultat som er avsatt til fond for bruk senere år. For siste fire år er dette i gjennomsnitt på 3,1%. I revidert budsjett for 2021 er det et negativt netto driftsresultat på 0,4 %, eller 39,6 millioner kroner. Selv med budsjetterte effekter av omstillinger, effektivisering og innsparinger forventes et negativt, netto driftsresultat i 2022 på 6,6 mill. kroner, eller -0,4%. Netto driftsresultat bedrer

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Bamble	15,2 %	14,9 %	17,2 %	18,6 %	16,1 %	16,0 %	16,5 %	17,5 %	18,3 %

Handlingsregel: Kommunens samlede disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter skal minst være på gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 7 i sist avlagt regnskap, 10,5%.

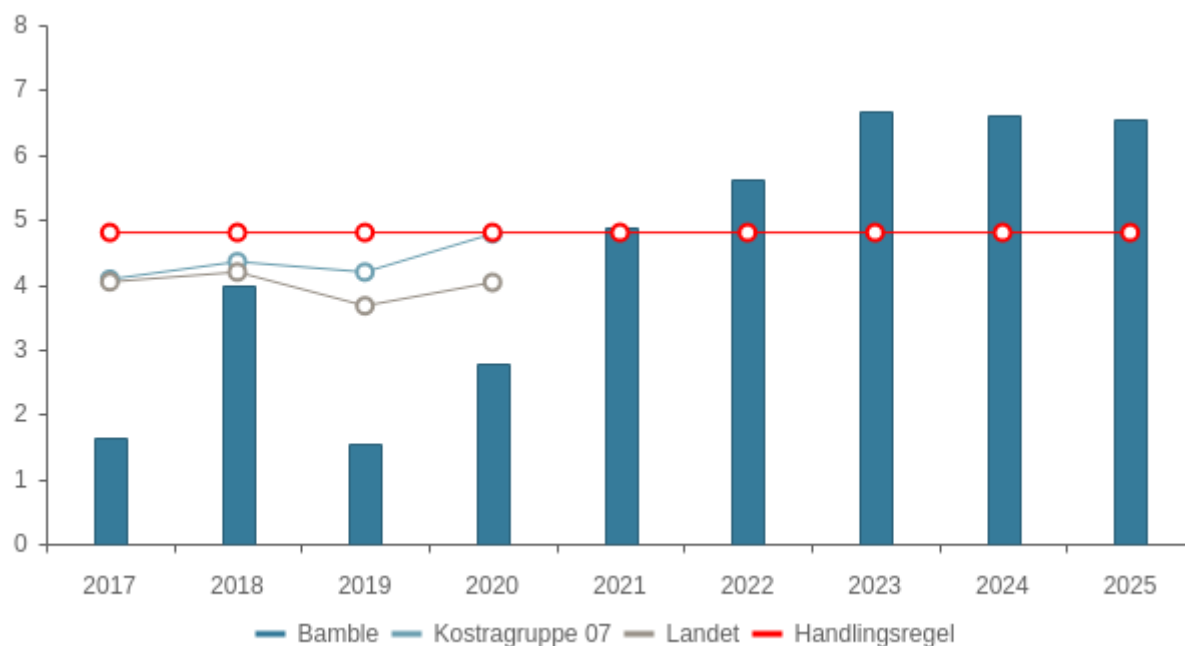
Kommunens disposisjonsfond er avsatt fra ubundne driftsmidler over tid. Disposisjonsfondene omfatter midler avsatt fra driftsoverskudd av kommunestyret selv til Driftsfondet, men også midler til gjennomføring av vedtatt tiltak, øremerkede buffer og virksomhetenes oppsparte midler. Disposisjonsfond brukes til å finansiere både investeringer og driftsutgifter, og er kommunens driftsbuffer som brukes til å dekke utgifts- eller inntektsutfordringer i løpet av året.

Ved inngangen til 2021 utgjorde kommunens samlede disposisjonsfond 18,6 % av brutto driftsinntekter. Revidert budsjett viser av disposisjonsfondene vil være på 16,10 % ved utgangen av 2021. Når kommunen har bra med fond kompenseres dette til en viss grad for lavere netto driftsresultat i perioden. I 2022 vil

disposisjonsfondene utgjøre 16,0% av driftsinntektene. Positivt netto driftsresultat i perioden medfører totale avsetning til disposisjonsfond med ca. 31,6 millioner kroner.

Disposisjonsfondene økes til 18,3 % i 2025, dette er godt innenfor handlingsregelen på 10,5%.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Bamble	1,6 %	4,0 %	1,5 %	2,8 %	4,9 %	5,6 %	6,7 %	6,6 %	6,6 %

Handlingsregel: Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 4,8%.

Resultatbegrepet viser hvor stor andel av driftsinntektene som netto er bundet opp til tilbakebetaling av lån. I netto finans omfattes renteutgifter/-inntekter på lån, renteinntekter av bankinnskudd, tap/gevinst på finansplasseringer og utbytter/eieruttak. Netto finans og avdrag er avhengig av valgt finansieringsstrategi, størrelsen på kommunens gjeld og størrelsen på innskudd, plasserte midler og utbytter av eierskap. Det er for tiden ett lavt rentenivå, men det er forutsatt en liten økning i rentene utover i perioden.

I 2020 økte kommunens netto lånegjeld betydelig, i hovedsak som følge av investeringene i Bamble ungdomsskole med tilliggende anlegg. Dette medfører økte rentekostnader i 2021, og i 2022 starter

avdragsbetalingene. Denne investeringen medfører en betydelig økning i finanskostnadene fremover.

I perioden øker netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter fra 4,9 % i 2021 til 5,6% i 2022 og 6,7 % i 2023. Kommunen når ikke målsetningen på 4,8 % i perioden.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Sum inntekter	-1 203 402	-1 245 767	-1 259 647	-1 273 456	-1 285 433
Sum utgifter	1 220 664	1 270 507	1 262 004	1 267 937	1 281 902
Brutto resultat	17 262	24 740	2 357	-5 519	-3 531
Netto finansutgifter og inntekter	56 573	70 164	84 164	84 164	84 164
Motpost avskrivninger	-69 416	-91 135	-96 055	-95 093	-94 220
Netto resultat	4 419	3 769	-9 534	-16 448	-13 587
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-4 418	-3 769	9 534	16 448	13 587
Årsresultat	1	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	-0,4 %	-0,3 %	0,8 %	1,3 %	1,1 %

Tabellen viser hovedtallene i oppdatert budsjettgrunnlag for perioden. I forhold til gjeldende handlingsprogram er hovedendringene som følger:

- Budsjettet er oppjustert til 2022-pris. Det er lagt inn 3,3% lønnsvekst for 2022. Regjeringens anslag på deflator er på 2,9% i 2022. Utgifter og inntekter er justert med siste kjente prisvekst, Kpi for 2020.
- Skatt og rammetilskudd er beregnet iht. kommuneproposisjonen og prognosemodell fra KS. Det er lagt inn økt tilskudd som finansiering av økte demografikostnader og det er lagt inn udisponert realvekst f.o.m. 2023. Midler til oppgaveendringer er lagt inn i enhetenes rammer.
- Rentenivået er lavt i hele perioden, dette er det tatt hensyn til i beregningen av renteutgiftene og for renteinntektene. Rentene er beregnet utfra dagens låneavtaler, refinansiering av disse og budsjetterte nye låneopptak. Rentenivå og netto renteutgifter økes noe i slutten av perioden.
- Det er beregnet og budsjettert minimumsavdrag i perioden. Grasmyrinvesteringene avskrives og avdras f.o.m. 2022.
- Eiendomsskatten er videreført med samme budsjettmessige forutsetninger som i ØP 2021-2024. Det er lagt inn en årlig vekst med ny takseringer årlig på 2%.

- Det er lagt inn en budsjettmessig buffer for å dekke uforutsett utgiftsvekst i tjenestene utover i perioden.
- Det er lagt inn reduserte driftsrammer for enhetene årlig med 2% av brutto driftsutgifter f.o.m. 2023.
- Det er lagt inn forslag til konkrete innsparingstiltak i 2022 for saldering av budsjettet.
- Det er lagt inn driftskonsekvenser av påregnede fremtidige investeringer i velferd som følge av flere eldre.
- Det er lagt inn styrking av rammene til enhetene som følge av folkevalgte vedtak.

For øvrig er alle vedtatte tiltak fra vedtatt handlingsprogram 2021-2024 videreført.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Bamble kommune er i en usikker og krevende økonomisk situasjon fremover. Det er igangsatt store investeringer som medfører gjeldsøkning, økte utgifter til renter og avdrag, og økte driftskostnader til bygg og nye tjenester. I tillegg er det et press på tjenestene og kostnadsøkninger som følge av endrede statlige krav, brukerrettigheter og økte forventninger fra befolkningen.

Bamble kommune har i flere år hatt et gjennomgående omstillings- og effektiviseringsarbeid for å få fremtidige budsjetter i balanse. Det er også for perioden 2022-2025 lagt inn krav om innsparinger og effektivisering i enhetenes rammer. Enhetene får reduserte budsjettammer og må tilpasse

Økonomiplan for 2022-2025

tjenestene i henhold til dette. Det er ikke mulig å redusere kostnadsnivået i enhetene uten at dette får konsekvenser for tjenestetilbudet til kommunens innbyggere, men det er ikke foreslått nedleggelse av tjenester.

Økonomisk prognose 2022-2025

Samlet sett er det utfordrende å utarbeide gode prognoser for budsjettene for Bamble kommune for de kommende år. Kjente økonomiske forutsetninger er lagt til grunn, og hovedtallene i vedtatt Handlingsprogram for 2021-2024 og driftsrapporten for 2. tertial 2021 er gjennomgått og etterberegnet så langt det

lar seg gjøre etter regjeringen legger frem forslag til statsbudsjett.

Kommuneloven krever at kommunen skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Kommuneloven Kapittel 28 har bestemmelser om statlig kontroll med kommuner med økonomisk ubalanse (ROBEK). Et usaldert budsjett, eller et budsjett med uspesifiserte innsparinger vil medføre ROBEK. Kommunestyret skal selv vedta finansielle måltall for kommunens økonomi. Måltallene er brukt for å redegjøre for den økonomiske utviklingen i perioden.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Inntekts- og formueskatt	-392 471	-412 600	-428 885	-433 103	-437 392	-441 680
Rammetilskudd	-392 417	-408 884	-426 127	-437 216	-447 610	-457 405
Eiendomsskatt	-73 205	-79 494	-77 340	-73 625	-69 902	-66 197
Andre generelle driftsinntekter	-3 611	-2 814	-2 806	-2 787	-2 769	-2 750
Sum sentrale inntekter	-861 704	-903 792	-935 158	-946 731	-957 673	-968 032

Skatt, rammetilskudd og eiendomsskatt utgjør kommunens viktigste frie inntekter, danner finansieringsgrunnlaget for kommunens drift, og utgjør to tredjedeler av kommunens inntektsgrunnlag. I budsjetteringen er det lagt inn kjente forutsetninger fra regjeringens Solbergs forslag til statsbudsjett for 2022.

Regjeringen foreslår at kommunesektoren får en realvekst i frie inntekter på 2,0 milliarder kroner i 2022. Dette er i det lave sjiktet av det som ble signalisert i kommuneproposisjonen i våres. 1,6 milliarder går til kommunene, mens 0,4 milliarder går til fylkeskommunene.

Regjeringen Støre vil også legge fram et tilleggsnummer til 2022-budsjettet i november der det også kan forventes endringer for kommunesektoren i 2022.

Inntekts- og formueskatt

For 2021 er det i beregningene lagt til grunn en skattevekst på 11,6% for landet og 9,9% for Bamble. I skatteberegningen for 2022 er det lagt til grunn en skattenedgang for Landet på -0,1 % og for Bamble på -0,6 %.

Skattenes andel av samlede inntekter i 2022 utgjør 40 prosent av samlede inntekter. Oppjusteringen av skatteanslaget medfører at det må foretas en omfordeling innenfor de frie

inntektene, fra skatt til rammetilskudd. I tillegg forventes økning i skattegrunnlaget som følge av god sysselsettingsvekst i 2022 (1,4 prosent) samtidig som forventede utbytteinntekter er oppjustert. Forslag om å justere ned den kommunale skatten med 1,2 prosentpoeng til 10,95 prosent må ses i lys av dette.

Forskjellen i veksten mellom landet og Bamble kommune baserer seg på ulik befolkningsvekst og ulik utvikling i beskatning pr. innbygger over tid. Skatteinntektene i Bamble er forutsatt å utgjøre 88% av landsgjennomsnittet i 2022. Medberegnet inntektsutjevningen i rammetilskuddet er den justerte skatteinntekten 94,8% av landsgjennomsnittet.

Budsjettert skatt i 2022 er på 428,8 mill. kroner. Utover i perioden er det lagt inn en realvekst på 1% i året.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet er sammensatt av flere delelementer som skal fange opp lokale inntekts- og utgiftsutfordringer. Gjennom rammetilskuddet styrer regjeringen kommunenes økonomiske rammer for gjennomføring av statlig politikk. Tabellen nedenfor viser utviklingen i sammensetningen av rammetilskuddet til Bamble kommune.

1000 kr	Regnskap 2020	Prognose 2021	Forslag 2022	Forslag 2023	Forslag 2024	Forslag 2025
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	353 502	347 971	366 157	366 821	368 614	368 699
Utgiftsutjevningen	-17 968	-10 395	1 695	1 722	1 650	1 620
Overgangsordning - INGAR	2 832	-531	-676	0	0	0
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse, barnevernsreform, bortfall eiendomsskatt og aravg)	13 439	14 945	17 705	20 171	21 543	23 952
Sør-Norge tilskudd	7 003	7 173	7 151	7 147	7 147	7 147
Ordinært skjønn	1 500	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet	14 037	18 371	0	0	0	0
Stortinget saldering budsjett 2018 - 2021	0	809	0	0	0	0
RNB 2021 - endringer i rammetilskudd	0	481	0	0	0	0
RNB 2018, 2019 og 2020,samt nysaldering 2018 og 2020	1 939	0	0	0	0	0
Sum rammetilsk uten inntektsutjevning	376 283	380 225	393 432	397 260	400 354	402 819
Netto inntektsutjevning	27 017	32 656	32 695	32 695	32 695	32 695
Skatt på formue og inntekt	392 430	431 416	428 816	428 816	428 816	428 816
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	795 730	844 300	854 900	858 800	861 900	864 300
1% realvekst frie inntekter				8 549	17 137	25 756
Økte demografikostnader i utgiftsutjevningen				3 000	6 000	9 000
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	795 730	844 300	854 900	870 349	885 037	899 056

Totalt rammetilskudd for 2022 er budsjettert med 426 mill. kroner. Nedenfor redegjøres det for de enkelte elementene i rammetilskuddet

Innbyggertilskuddet blir først fordelt med et likt beløp per innbygger. Dette beløpet er **26 133 kroner** i 2022.

For Bamble kommune utgjør dette: 26 133 kroner x 14 011 innbyggere = **366 156 760 kroner**.

Utgiftsutjevning 1,7 mill. kroner

Utgiftsbehovet er et anslag på hvor mye det vil koste for kommunene samlet å gi velferdstjenester til innbyggerne sine. Gjennom utgiftsutjevningen omfordeles innbyggertilskuddet mellom kommunene, midler omfordeles fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt beregnet utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal gi kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov

som kommunene ikke kan påvirke selv. Bamble kommune har en Behovsindeks på 0,99652. Behovsindeksen forteller noe om hvor dyr en kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet med behovsindeks på 1,0.

Korreksjon for elever i statlige og private skoler 2,7 mill. kroner

Bamble kommune har 26 elever i statlige og private grunnskoler. Disse elevene har ikke kommunene utgifter for. Trekkordningen for statlige og private skoler medfører at kommuner med elever i statlige og private skoler trekkes for de elevene kommunene ikke yter grunnskoletiljenester til.

Tilskudd med særskilt fordeling 17,7 mill. kroner

Noen enkeltsaker fordeles ikke etter inntektssystemets ordinære kriterier, men gis en særskilt fordeling. Tilskudd med særskilt fordeling for Bamble kommune:

Enkeltsaker	Fordeling beløp
Helsestasjon/skolehelsetjeneste	2 363 000 kr
Kompensasjon endring reglverk eiendomsskatt prod.utstyr	14 280 000 kr
Kompensasjon ansvarsovertagelse barnevern	1 062 000 kr
Sum Bamble kommune	17 705 000 kr

Inntektsgarantiordningen -0,7 mill. kroner

Endringer i kriteriedata, befolkningsnedgang og systemendringer i inntektssystemet kan for enkeltkommuner føre til brå nedgang i rammetilskuddet fra et år til det neste. Inntektsgarantiordningen (INGAR) skal skjerme kommunene mot slike endringer. Ordningen er utformet slik at ingen kommune skal ha en vekst i rammetilskuddet fra et år til det neste som er lavere enn 400 kroner under veksten på landsbasis, målt i kroner per innbygger.

Distriktstilskudd Sør-Norge 7,2 mill. kroner

Distriktstilskudd Sør-Norge skal ivareta kommuner i Sør-Norge med svak samfunnsmessig utvikling. Tildelingen av distriktstilskudd Sør-Norge tar utgangspunkt i distriktsindeksen, som måler graden av distriktsutfordringer i en kommune og består av ulike indikatorer som måler forskjeller i geografi, demografi, arbeidsmarked og levekår. For å kvalifisere for distriktstilskudd Sør-Norge må kommunen ha hatt gjennomsnittlig skatteinntekt de siste tre årene som er lavere enn 120 prosent av landsgjennomsnittet, ha under 3 200 innbyggere eller en distriktsindeks på 46 eller lavere, og ikke motta distriktstilskudd Nord-Norge.

Skjønnstilskudd 1,4 mill. kroner

Skjønnstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet. Fylkesmannen foretar fordelingen til den enkelte kommune. I tillegg til fordelingen som vises er det satt av fylkesvise rammer for skjønnstilskudd til fordeling gjennom året.

Korreksjoner rammetilskuddet

Tabellen nedenfor viser hvilke korreksjoner, oppgaveendringer og finansieringsendringer som gjøres i Bamble kommunes rammetilskuddet fra opprinnelig vedtak 2021 til 2022. Endringen er i all hovedsak videreført til enhetenes budsjetter for 2022:

Korreksjoner og oppgaveendringer

Avvikle forsøk i barnevernet	
Barnekoordinator	276
Barneverns-reformen. NB: Her kun en korreksjon etter samlet kostnadsnøkkel/Tabell C	2 961
Basistilskudd til fastleger (helårseffekt av endring i 2021, og økning i 2022)	354
Dagsats tiltakspenger	168
Differensiert arbeidsgiveravgift	
Ekstra skoletime naturfag i grunnskolen	256
Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene	
Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger	890
Implementering av rusreformen	243
Inntektsgradert foreldrebetaling SFO på 3. - 4. trinn	92
Kompetansekrav statlig og kommunalt barnevern	130
Nominell videreføring av kapitaltilskudd barnehagene 2021	-637
Redusert pensjonstilskudd, private barnehager	-464
Ressurskrevende tjenester, tilleggskompensasjon	-153
Statlig/private skoler, endring i elevtallet	-302
Innlemming av stillinger i det kommunale barnevernet. Her kun en korreksjon etter samlet kostnadsnøkkel	2080
Tolkeloven	53
Universell utforming av IKT	86
Økonomisk tilsyn med private barnehager	-11
100 mill. habilitering av funksjonshemmede	-284
Sum korreksjonssaker	5 738
Koronatiltak: Midler til kontrolltiltak med smittevern, 1. halvår 2021 (1000 kr)	-1 000
Koronatiltak: Økt innebygger-tilskudd første halvår 2021	-11 504
Midler til koronavaksinerings, prop 79. S	-1 300
RNB 2021: Kompensasjon covid-19, 2. halvår	-2 599
RNB 2021: Midler til koronavaksinerings	-1 968
RNB 2021: Kompensasjon personellkostnader massetesting, ufordelt	0
Grensejusteringer 2022	0
Samlet korreksjon i rammetilskuddet 2021 for koronatiltak 2021 og endringer i 2022 (1000 kr)	-12 633

Eiendomsskatt

Bamble kommune skriver ut eiendomsskatt i hele kommunen, både for industri, næring, anlegg, boliger og hytter. For 2022 er det budsjettet 77,3 mill. kroner, hvor 44,6 mill. kroner er fra boliger og 32,9 mill. kroner er fra annen eiendom. I økonomiplanen er det lagt inn følgende forutsetninger:

- Kommunen har nye takster for 2021, men klagesaksbehandlingen er ikke ferdig ennå, det er fortsatt mulig at skattegrunnlaget skal ned og at budsjettet inngang er for høy.
- Satsen for eiendomsskatt på boliger øker fra 2,9 promille i 2021 til 3,0 promille i 2022. Dette gir en økning på 3,5%. Generell sats 4 promille, Bamble har maksimalpromille.
- Det er forutsatt økning i takstgrunnlag på grunn av nybygg på 2% hvert år i perioden.
- Eiendomsskatten prisjusteres ikke årlig. Det er kalkulert med en reell verdireduksjon i inntekten på 2% hvert år utover i perioden.
- Nedtrappingen og utfasingen av "verker og bruk" som startet i 2019 videreføres. I økonomiplanen er det lagt inn en nedjustering av eiendomsskatten med 3,7 mill. kroner hvert år i perioden. I forslag til statsbudsjett for 2022 gis det

Sentrale utgifter

Under sentrale utgifter budsjetteres felles avsetninger til lønnsoppgjør og felles pensjonsutgifter. I tillegg budsjetteres det for

en delvis kompensasjon for dette inntektstapet gjennom rammetilskuddet.

Andre generelle driftsinntekter

Staten kompenserer kommunen for renteutgifter kommunen har på lån til investeringer innenfor statlige finansieringspakker. Som følge av lavt rentenivå er kompensasjonsrenten for 2021 satt til 0,3%.

- Omsorgsboliger og sykehjem 1998-2003, rente og avdragskompensasjon. Samlet investeringer i ordningen er for Bamble kommune 75,3 mill. kroner. Beregnet kompensasjon i perioden er 2,6 mill. kroner pr. år.
- Skolepakkene 2006-2016, rentekompensasjon. Samlet investeringer i ordningen er for Bamble kommune 78,1 mill. kroner. Det beregnes 0,16 mill. kroner i kompensasjon i perioden.
- Kirkebygg 2012-2019, rentekompensasjon. Samlet investeringer i ordningen er for Bamble kommune 20,8 mill. kroner. Det beregnes 0,06 mill. kroner i kompensasjon i perioden.

Samlet kompensasjon er lagt inn med 2,8 mill. kroner i økonomiplan 2022-2025.

utgiftsposter som ennå ikke er identifisert og fordelt ut til enhetene.

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Samfunn	84 672	68 741	65 690	59 319	62 241	58 976
Oppvekst	303 944	303 277	316 923	307 932	298 389	289 771
Velferd	367 353	366 336	376 192	363 422	363 836	376 889
Kommunedirektør	84 472	85 432	86 810	84 733	82 701	80 669
Folkevalgte	6 789	7 836	6 977	6 819	6 662	6 505
Finansiering og sentrale poster	54 264	23 847	18 232	31 781	45 369	58 988
Driftsutgifter per tjenesteområde	901 493	855 470	870 823	854 005	859 197	871 798

Netto driftsutgifter for rammeområdene øker fra 855,5 mill. kroner i opprinnelig vedtatt budsjett for 2021 til 870,8 i 2022, 1,8%.

Enhetenes netto driftsrammer

Enhetenes netto driftsrammer var i 2021 831,6 mill. kroner og øker til 852,6 mill. kroner i 2022, 2,5%. I 2025 er rammene redusert til 812,8 mill. kroner. Endringene i de enkelte enhetenes rammer er beskrevet senere i dokumentet.

Enhetenes netto driftsrammer er beregnet med bakgrunn i følgende forutsetninger i perioden:

- Effekt av tariffoppgjør og endringer i avlønning, totalt 27,1 mill. kroner
- Prisregulering av driftsutgifter, 1,3%, og -inntekter, 1,4%, for 2022. Totalt 4,5 mill. kroner inkl. unntak

- Endringer vedtatt i økonomiplan 2021-2024, utgjør en reduksjon på 3,8 mill. kroner
- Vesentlige feilbudsjetteringer, endringer i inntekter og utgifter i eksisterende tjenester, reduksjon på 0,5 mill. kroner
- Driftskonsekvensene av nye investeringer/tiltak og vedtatte tiltak, utgjør en reduksjon på rundt 3 mill. kroner.
- Endringer i oppgaver og finansiering i regjeringens forslag til statsbudsjettet, totalt 8,3 mill. kroner
- Innsparingstiltak som er fordelt ut på enhetene utgjør 13,6 mill. kroner i 2022 og 75,1 mill. kroner f.o.m. 2023

Enhetenes driftsrammen, 1000 kroner	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	831,6	831,6	831,6	831,6
Lønns- og prisjustering	31,7	31,7	31,7	31,7
Helårseffekt og korrigeringer av tidligere vedtatte tiltak	-3,0	-9,0	-5,1	-8,4
Innsparingstiltak	-13,6	-36,3	-57,3	-75,1
Nye tiltak	5,9	4,3	13,0	33,0
Totalsum	852,6	822,2	813,9	812,8

Sentrale lønns og pensjonskostnader

Det er totalt avsatt 26,0 mill. kroner på sentrale poster.

Det er avsatt en sentral lønnsrett på totalt 20,3 mill. kroner som skal dekke lønnsoppgjør 2021

som ikke er budsjettet ut på virksomhetene, avrundning desimaler Oppvekst og Samfunn, lønnsnedgang, kompetansetillegg og nytt lønnsoppgjør i 2022.

Økonomiplan for 2022-2025

Det er også satt av en sentral pott for frikjøp tillitsvalgte på 1,9 mill. kroner f.o.m. 2022. Midlene er hentet fra enhetenes budsjetter.

Det er avsatt nesten 3,9 mill. kroner i driftsregnskapet til sentrale pensjonsutgifter. Midler til egenkapitaltilskudd KLP på 2,9 mill. kroner blir overført fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet.

Andre sentrale avsetninger

I 2022 står -8,5 mill. kroner ufordelt. Av dette skal 0,5 mill. kroner belastes integreringstilskudd flyktninger for dekning av indirekte utgifter. 8 mill. kroner står sentralt og skal fordeles enhetenes driftsrammen etter en nærmere gjennomgang for å nivellere

driftsbudsjettene i forhold til faktisk forbruk senere år.

F.o.m. 2023 er det avsatt udisponert 8,5 mill. kroner årlig av forventet realvekst i frie inntekter, skatt og rammetilskudd. Realvekstøkning i frie inntekter i statsbudsjettet er i all hovedsak relatert til statlige føringer og bestemte oppgaver, og dermed ikke til fri disposisjon.

F.o.m. 2023 er det også avsatt 5 mill. kroner årlig for å dekke uforutsett kostnadsvekst i eksisterende tjenester. Midlene står som buffer for dekning av fremtidige, ukjente behov som kommunen er forpliktet til å dekke.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Renteinntekter og utbytte	-17 574	-15 700	-20 907	-18 469	-19 452	-20 142
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	494	84 278	100 547	112 109	113 092	113 782
Gevinst finansielle instrumenter	-23 794	-12 005	-9 488	-9 488	-9 488	-9 488
Netto finansinntekter/finansutgifter	-40 874	56 573	70 152	84 152	84 152	84 152
Finansutgifter i tjenesteområdene	72 495	0	12	12	12	12
Totale finansutgifter	31 620	56 573	70 164	84 164	84 164	84 164
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

Bamble kommune har lån, bankinnskudd og finansielle eiendeler. Renter, avdrag, renteinntekter og avkastning belastes kommunens driftsbudsjett.

Renteinntekter og utbytter

Renteinntekter og utbytter er sammensatt slik som vist i tabellen nedenfor:

Tall i 1000 kroner	2022	2023	2024	2025
Startlån	-6 297	-7 859	-8 842	-9 532
Utbytte og avkastning Skagerak energi	-11 900	-7 900	-7 900	-7 900
Renteinntekter bankinnskudd	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Andre finanstransaksjoner	-610	-610	-610	-610
Sum	-20 907	-18 469	-19 452	-20 142

Utbytte Skagerak Energi

For å bidra til større forutsigbarhet for eierne hva gjelder utbytte fra Skagerak Energi, gis det i juni hvert år en oppdatert prognose for utbytte som kommer til utbetaling året etter. 10.juni ble det signalisert. Utbytte vil normalt være 1/3 av årets resultat korrigert for urealiserte effekter av sikring og salgsgevinster/-tap. Basert på kraftprisene hittil i år, og forventningene gjennom sommeren og høsten vil årets resultat bli styrket sammenlignet med foregående år. Prognose for samlet utbytte til utbetaling i 2022

er beregnet til 357 millioner kroner. Bamble eier 3,34% av Skagerak energi.

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

Avdrag, renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter er sammensatt slik som vist nedenfor:

1000 kroner	2022	2023	2024	2025
Gjeld Ordinært lån				
Saldo	1 523 324	1 602 774	1 627 974	1 645 174
Nye lån	150 000	148 450	92 200	82 200
Avdrag	-66 000	-70 000	-68 000	-66 000
Rentekostnad	27 784	34 215	37 096	38 459
Gjennomsnittrente	1,82 %	2,13 %	2,28 %	2,34 %
Årlig avdrag / gjeld	4,33 %	4,31 %	4,12 %	3,95 %
Antall år lån avdras på	23	23	24	25
Gjeld Husbanken				
Saldo	345 080	366 277	386 626	406 161
Nye lån	50 000	50 000	50 000	50 000
Ordinære avdrag	-13 803	-14 651	-15 465	-16 246
Ekstraordinære avdrag	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Rentekostnad	6 294	7 819	8 810	9 495

Renter og avdrag beregnes i henhold til nyinvesteringer og lånebehov i økonomiplanen, og oppdatert rentevurdering. Løpetiden på lån er i henhold til reglement for finans- og gjeldsforvaltning.

Bamble kommune har igangsatt store nyinvesteringer og får en betydelig økning i lånegjelden som følge av dette. Kommunens samlede lånegjeld var på 1 429 mill. kroner ved utgangen av 2020. I 2025 er kommunens samlede lånegjeld beregnet til å bli 1 645 mill. kroner.

Økningen av lånegjelden vil gjøre kommunen mer sårbar ved en fremtidig renteøkning. I økonomiplan er rentenivået svært lavt, men det er beregnet en liten renteøkning utover i perioden på bakgrunn av at inngåtte

renteavtaler utløper og de flere av lånene skal refinansieres. Renteutviklingen følges tett.

Som forventet og veldig tydelig varslet fra Norges Bank selv, ble styringsrenten økt fra 0 til 0,25 % på rentemøtet torsdag 23. september. Bakgrunnen for hevingen er at norsk økonomi har hentet seg inn igjen etter det kraftige fallet siden pandemien startet vinteren 2020. Økonomien er tilbake til veksten vi hadde og utsiktene til økt inflasjon virker å være under kontroll. Arbeidsledigheten har falt kraftig og det er ingen andre vesentlige faktorer rapportert siden juni 2021. Norges Bank mener inflasjonen vil ta seg opp de neste månedene, men ikke vil stige betydelig over målet på 2 % de neste to årene.

Renter på ordinære lån er budsjettert med 28 mill. kroner i 2022. Det er beregnet renteutgifter ift. de faktiske låneavtalene kommunen har og antatt rente på tidspunkt for refinansiering. Store deler av gjelden bærer ikke kommunen selv renterisikoen på, men kommunens innbyggere gjennom VAR-avgiftene og renter på startlån, samt staten gjennom rentekompensasjonsordningene.

Budsjetterte avdrag er på ordinære lån på 66 mill. kroner i 2022 og 70 mill. kroner i 2023, dette er innenfor oppdatert minimumsavdragskalkyle for perioden. I 2024 og 2025 vil avdragene reduseres noe til hhv. 68 og 66 mill. kroner.

Netto utgifter og inntekter på renter og avdrag på husbanklån er budsjetter uten netto budsjetteffekt. Det er lagt inn 50 mill. kroner i årlige låneopptak og utlån av startlån fra Husbanken. Startlånene er kommunens viktigste virkemiddel for å bistå prioritertegrupper inn i det ordinære boligmarkedet. Renteinntektene fra utlånene er forutsatt å dekke renteutgiftene kommunen har til husbanken. Det er ikke budsjettert med netto utgift på rentene i driftsbudsjettet.

Gevinst finansielle instrumenter

Langsiktig plassert kapital, finansavkastning

Kommunen har store verdier plassert i finansmarkedet, pr. 01.01.21 var det totalt plassert 356,4 mill. kroner i ulike aktivaklasser. Pr 30.09.21 er verdien 369,7 mill. kroner og avkastningen siden nyttår er på 3,9%. Strategien for plasseringene, forventet

avkastning, risiko og profil behandles og vedtas i kommunens finansreglement, sist vedtatt i kommunestyret i 2016.

Av den plasserte kapitalen er 192,3 mill. kroner avsatte fondsmidler som en del av grunnkapitalen i kommunens finansforvaltning og 34,5 mill. kroner i finansbufferfondet. Resterende av plasseringene er overskuddslikviditet med langsiktig horisont. 40 mill. kroner til finansiering av kommunens engasjement i Frier Vest AS står fortsatt som en del av grunnkapitalen. Kommunestyrets vedtak om investering i Frier Vest medfører at budsjettert avkastning er redusert i perioden.

Finansbufferfondet skal iht. gjeldende finansreglement være på 10% av plassert kapital. Etter regnskapsavslutningen for 2019 er fondet på 34,5 mill. kroner. Finansavkastningen vil enkelte år bli lavere enn det kommunen budsjetterer og da kompenseres dette med bruk av fondet. Likeledes skal fondet styrkes når avkastningen blir høyere enn budsjettert.

I vedtatt handlingsprogram er det forutsatt en avkastning på 3,5%. Brutto avkastning er i 2022 beregnet til 9,5 mill. kroner. Netto avkastning etter avsetning til realkapitalen er på 6,1 mill. kroner i 2022. Avkastningen er beregnet etter uttak på 40 mill. kroner til Frier Vest AS og 45 mill. kroner for finansiering av tilbakebetaling av obligasjonslån i omsorgsboliger.

Avkastningen i den enkelte aktivaklassen er avhengig av den økonomiske utviklingen både nasjonalt og internasjonalt. Koronapandemien medfører fortsatt stor usikkerhet i markedene selv om veksten i internasjonal økonomi ser ut til å ta seg opp igjen.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Til ubundne avsetninger	43 370	4 250	3 422	3 422	3 422	3 422
Bruk av ubundne avsetninger	-32 561	-12 500	0	0	0	0
Saldering, generell bruk og avsetning Driftsfondet	0	0	-9 239	5 152	10 902	8 661
Netto avsetninger	10 809	-8 250	-5 817	8 574	14 324	12 082
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	8 336	610	-805	-1 893	-729	-1 348
Totale avsetninger	22 170	-7 640	-6 622	6 681	13 595	10 734

Fond er kommunenes finansielle buffer og bygges opp over år ved driftsoverskudd, utbytte eller ved salg av eiendom, eller lignende. Pr. 01.november 2021 er det totalt 237,9 mill. kroner i driftsfond hvor 28,8 var bundne

driftsfond og 209,1 var ubundne driftsfond (disposisjonsfond). Av de ubundne driftsfondene er det politiske vedtak på 115,7 mill. kroner. Se tabellen nedenfor for fordeling pr. enhet.

1000 kroner	Driftsfond 01.01.21	Driftsfond 01.11.21
Samfunn	49 597	48 185
Oppvekst	40 026	32 408
Velferd	42 773	44 897
Kommunedirektør	21 925	21 567
Folkevalgte	527	527
Sentrale fond	116 570	90 326
Totalsum	271 418	237 911

Tabellen nedenfor viser saldo på hvert enkelt fond av fellesfondene.

1000 kroner	Driftsfond 01.01.21	Driftsfond 01.11.21
P.6197 - Utvikling Frier Vest	-2 312	-2 312
Langsiktig investert kapital,realvekst avsatt fra avkastningen	-19 764	-24 014
Meravkastning finansplassering	-4 978	-4 978
Finansbuffer	-34 504	-34 504
Driftsfond	-25 976	-7 982
Kst. Vedtatt bruk av driftsfondet i økonomiplan	-21 539	-9 039
Kst 63/13 Omstillingsfond disp. av rådmann + kst 32/20 koronatiltak	-7 496	-7 496
ALLE	-116 570	-90 326

Fellesfondene utgjør 90,3 mill. kroner. Dersom overskuddet på 12,0 mill. kroner fra driftsrapporten 2.tertial avsettes til driftsfondet, økes dette til 20,0 mill. kroner.

I tillegg til driftsfondene er det 185,4 mill. kroner i investeringsfond. Av dette er 40 mill. kroner forutsatt brukt til Frier Vest.

Til ubundne avsetninger

Fra overskuddet på kommunens langsiktige finansplasseringer avsettes 2% til fondsbunden finanskapital slik at realverdien av kapitalen opprettholdes over tid.

Investeringer i økonomiplanen

I strategidokumentet redegjøres det for behov, prioriteringer og rammebetingelser for kommunens investeringer. I økonomiplanen blir investeringene gjennomgått og etterberegnet.

Investeringer

Bamble kommune har behov for investeringer i bygg og anlegg for å imøtekomme eksterne pålegg, nødvendig utvikling av tjenestene og rasjonell drift. Investeringer må vurderes i et langsiktig perspektiv i forhold til livsløpskostnader og behov for utvikling av tjenestene. Investeringene må ses i sammenheng med kommunens økonomiske rammer for øvrig, investeringene vil belaste fremtidige driftsbudsjetter med renter, avdrag og kostnader til bygningsmessig drift.

Større investeringsprosjekter skal i henhold til kommunens økonomireglement utredes og fremmes til folkevalgt behandling i flere omganger med forstudie, forprosjekt og hovedprosjekt før gjennomføring. En slik trinnsvis behandling av større prosjekter sikrer at nybygg imøtekommer de behovene kommunen har fremover, og at kostnadskalkylere blir sikrere før igangsettelse.

Ønskene om nyinvesteringer er høyere enn det kommunen har økonomisk evne til å gjennomføre. Følgende rekkefølge legges til grunn for prioritering av investeringer:

1. Selvfinansierte tiltak der kostnadene i sin helhet finansieres ved inntekter.
2. Effektiviseringstiltak som bidrar til reduserte kostnader eller økte inntekter.
3. Utviklingstiltak som bidrar til å løse kommunens oppgaver på en bedre og mer effektiv måte.

Finansiering av investering

Bamble kommune har liten evne til å frigjøre midler til egenfinansiering av investeringer. Nyinvesteringer finansieres derfor i all hovedsak ved låneopptak. Høyere lånegjeld medfører at kommunen får høyere utgifter til renter og avdrag, og behov for nye kutt i driftsrammene til enhetene. For å dempe denne effekten er det viktig at lånegjelda ikke øker mer enn det kommunen klarer å bære fremover.

Følgende legges til grunn for finansiering av investeringer:

- Bygg og eiendommer som kommunen ikke bruker selv selges.
- Ekstraordinære driftsinntekter, f.eks. utbytte Skagerak og avkastning på finanskapitalen, brukes fortrinnsvis til nedbetaling av gjeld.

Finansieringen av investeringene gjøres i hovedsak ved låneopptak.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Investeringer i varige driftsmidler	161 425	126 900	126 900	126 900
Tilskudd til andres investeringer	6 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 853	2 853	2 853	2 853
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	170 278	130 753	130 753	130 753
Kompensasjon for merverdiavgift	-18 975	-16 700	-16 700	-16 700
Tilskudd fra andre	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	-19 000	-29 000	-29 000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-148 450	-92 200	-82 200	-82 200
Videreutlån	50 000	50 000	50 000	50 000
Bruk av lån til videreutlån	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Avdrag på lån til videreutlån	28 800	29 700	30 500	31 300
Mottatte avdrag på videreutlån	-28 800	-29 700	-30 500	-31 300
Overføring fra drift	-2 853	-2 853	-2 853	-2 853
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-170 278	-130 753	-130 753	-130 753
Sum finansieringsbehov	170 278	130 753	130 753	130 753
Sum finansiering	-170 278	-130 753	-130 753	-130 753
Udekket finansiering	0	0	0	0

I 2022 er samlede investeringsutgifter i budsjettet 170,3 mill. kroner. Deretter er det lagt inn samlede investeringer på 130,8 mill. kroner i de påfølgende årene. I all hovedsak er det investeringer i egne varige driftsmidler, bygg og anlegg, men også tilskudd til eksterne (Bamble kirkelige fellesråd) og aksjer og andeler (eierinnskudd Klp).

Finansieringen er i all hovedsak opptak av nye lån. I tillegg kommer momskompensasjon og salg av driftsmidler (boligtomter på Grasmyr og Bunestoppen). Eierinnskuddet fra Klp finansieres av driftsmidler.

Det er lagt inn opptak av lån i Husbanken og videre utlån på 50 mill. kroner årlig i perioden. Tilsvarende er det forutsatt innbetalt avdrag som viderebetales til husbanken på ca. 30 mill. kroner årlig.

Investeringsprosjektene

I perioden er de løpende investeringsrammene videreført, men justert ift. behov og prisvekst. VAR investeringene er videreført på tidligere nivå. En oppdatert VA-plan er planlagt behandlet i 2022 og vil medføre justering av investeringsrammene f.o.m. 2023.

Det er lagt inn en ny investeringsramme for investeringer i henhold til Helse- og omsorgsplan - Utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene legges til grunn. Det er ennå ikke prioritert prosjekter innenfor rammene, men sammenslåing av hjemmetjenesten foreslås prioritert i 2022.

De enkelte investeringsprosjektene er nærmere beskrevet i enhetenes kapitler.

Investeringsprosjektene vises brutto, inklusive mva.

Ikke-avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2022	Inntekt 2022	2023	Inntekt 2023	2024	Inntekt 2024	2025	Inntekt 2025
Oppgradering kommunale bygg								
Oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022	5 000	0	5 000	0	5 000	0	5 000	0
Sum Oppgradering kommunale bygg	5 000	0	5 000	0	5 000	0	5 000	0
Finansielle investeringer								
Egenkapitalinnskudd Klp	2 853	-2 853	2 853	-2 853	2 853	-2 853	2 853	-2 853
Sum Finansielle investeringer	2 853	-2 853	2 853	-2 853	2 853	-2 853	2 853	-2 853
Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomskole mv.								
Grasmyr, Ombygging gamle Grasmyr skole	75 375	0	0	0	0	0	0	0
Grasmyr, programmering, planlegging og usikkerhetsavsetning	8 300	0	0	0	0	0	0	0
Sum Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomskole mv.	83 675	0	0	0	0	0	0	0
IKT investeringer								
Rammebevilgning IKT-plan	8 400	0	8 400	0	8 400	0	8 400	0
Sum IKT investeringer	8 400	0	8 400	0	8 400	0	8 400	0
Kirkelig fellesråd								
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, utbedring Langesund og Bamble kirker	5 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum Kirkelig fellesråd	6 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret								
Bredbåndutbygging	1 200	0	0	0	0	0	0	0
Sum Større prosjekter vedtatt av kommunestyret	1 200	0	0	0	0	0	0	0
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.								
Friluft- og miljøtiltak fom.2022	7 750	0	6 500	0	6 500	0	6 500	0
Reguleringsplan Kongens dam på Herre	7 500	0	0	0	0	0	0	0
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	15 250	0	6 500	0	6 500	0	6 500	0
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging								
Boligområde Bunestoppen			-15 000		-15 000			-15 000
Boligområde Grasmyr Nord			-4 000		-4 000			-4 000
Boligområde Grasmyr Sør					-10 000			-10 000
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	0	0	-19 000	0	-29 000	0	0	-29 000
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	0	0	0	-19 000	0	-29 000	0	-29 000
Veg og trafiksikkerhet								

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

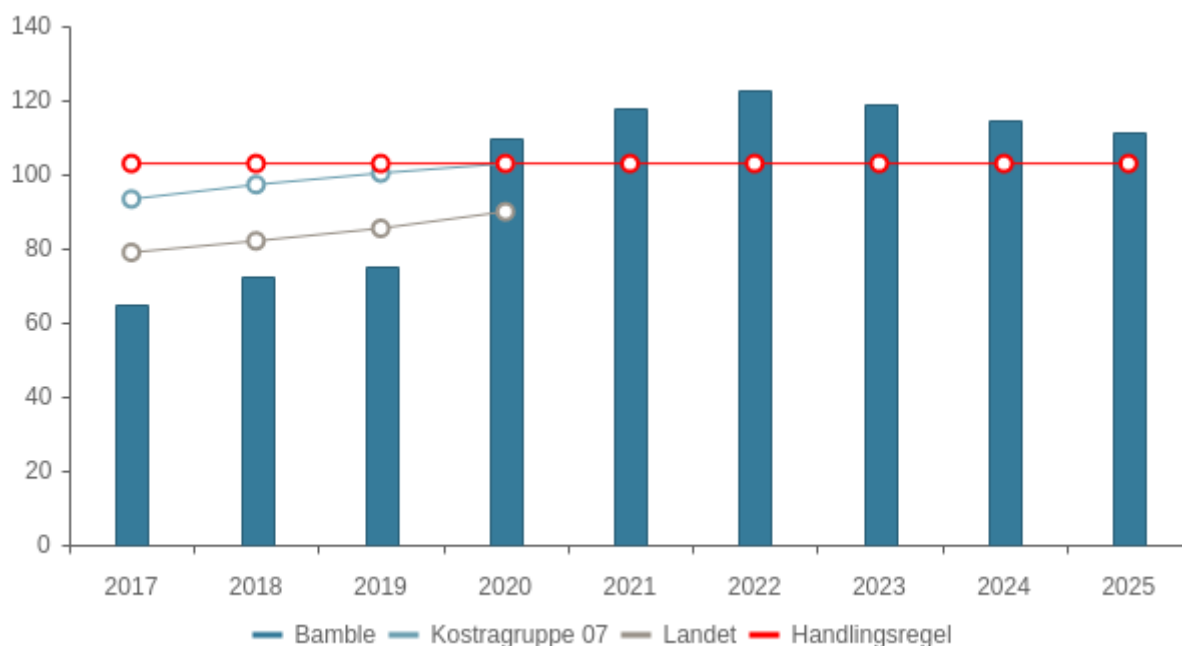
Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2022 Inntekt 2022	2023 Inntekt 2023	2024 Inntekt 2024	2025 Inntekt 2025	2022	2023	2024	2025
Veg- og trafikksikkerhetstiltak fom.2022	5 000	0	5 000	0	5 000	0	5 000	0
Sum Veg og trafikksikkerhet	5 000	0	5 000	0	5 000	0	5 000	0
Investeringer helse og omsorg								
Investeringer i hht. Helse- og omsorgsplan	12 900	0	72 000	0	72 000	0	72 000	0
Sum Investeringer helse og omsorg	12 900	0	72 000	0	72 000	0	72 000	0
Sum	140 278	-2 853	100 753	-2 853	100 753	-2 853	100 753	-2 853

Avgiftsfinansierte investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan							
	2022 Inntekt 2022	2023 Inntekt 2023	2024 Inntekt 2024	2025 Inntekt 2025	2022	2023	2024	2025
Vann, avløp, renovasjon								
Investeringer iht Vann- og avløpsplan	30 000	0	30 000	0	30 000	0	30 000	0
Sum Vann, avløp, renovasjon	30 000	0	30 000	0	30 000	0	30 000	0
Sum	30 000	0	30 000	0	30 000	0	30 000	0

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Bamble	64,8 %	72,5 %	75,0 %	109,9 %	118,0 %	122,5 %	118,9 %	114,8 %	111,1 %

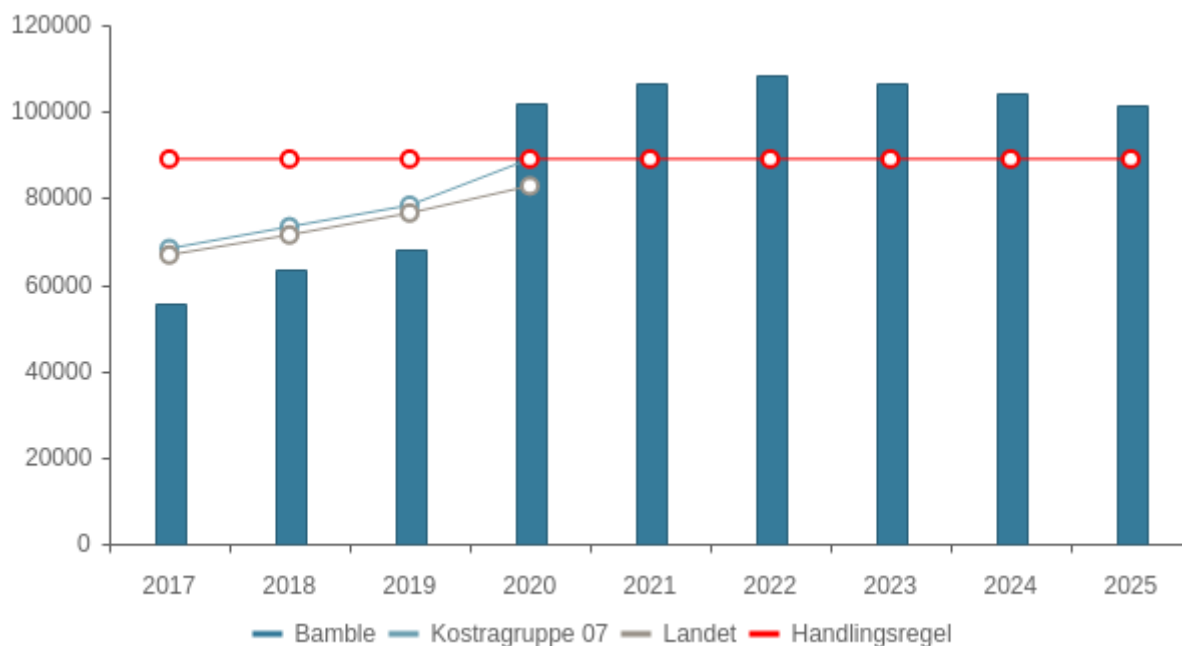
Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser, fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler.

Grafen viser at prognosen for netto lånegjeld i prosent utvikler seg til å bli høyere enn brutto driftsinntekter i perioden 2022-2025. Store investeringer, først og fremst på Grasmyr og på Nustad medfører en betydelig økning i kommunens lånegjeld. Utover i perioden er det

lagt inn nye større investeringer og grafen viser at gjelden vil forbli høyere enn ønsket nivå i perioden. Det er viktig å vurdere ytterligere gjeldsøkning opp mot kommunens økonomiske handlingsevne. Økt lånegjeld medfører økte kostnader i form av renter og avdrag. I tillegg får kommunen økte bygningsarealer som skal driftes.

Bamble når ikke målsetningen for perioden.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Bamble	55 510	63 613	68 296	102 083	106 555	108 607	106 620	104 072	101 666

Handlingsregel: Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal normalt ikke overstige gjennomsnitt i KOSTRA gruppe 7 i siste regnskapsår, 102,9%

Som følge av gjennomføring av store investeringsprosjekter i 2020 økte kommunens netto lånegjeld fra 75% av brutto driftsinntekter i 2019 til 109,9% i 2020. Investeringene sluttstilles i 2021 og lånegjelden fortsetter å øke

til 122,5% i 2022. I økonomiplanen er det lagt inn store nye investeringer innen helse og omsorg samtidig som løpende rammer for nyinvesteringer videreføres. Gjeldsandelen blir noe redusert og er beregnet til å utgjøre 111% i 2025.

Bamble kommune når ikke handlingsregelen om 102,9% i perioden.

Samfunn

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	68 740	68 740	68 740	68 740
Sum Tekniske justeringer	2 429	2 429	2 429	2 429
Konsekvensjusteringer	2 429	2 429	2 429	2 429
Konsekvensjustert ramme	71 169	71 169	71 169	71 169
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
100% gebyrdekning vann, avløp, renovasjon, slam, feiing, regulering, byggesak og oppmåling	-2 001	-4 422	-4 214	-4 490
Etablering Grenland Brann og Redning	800	800	7 364	7 364
Gamle Grasmyr ungdomsskole, driftskonsekvenser fremtidig bruk	0	0	0	0
Grasmyr, bygningsmessig drift nybygg ungdomsskole, sambruksareal, idrettshaller og svømmehall	8 170	8 170	8 170	8 170
Grasmyr, salg av Langesund ungdomsskole og andre lokaler, samt driftsbesparelse i fraflytta lokaler	-5 255	-5 255	-5 255	-5 255
Midlertidig tiltak 2017-20, drift skolebygg	-815	-815	-815	-815
Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.	30	60	90	120
Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak	-50	-100	-150	-200
Telemark museum, forvaltningsavtale	0	-100	-100	-100
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023	0	-2 969	-5 938	-8 907
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	879	-4 631	-848	-4 113
Innsparingstiltak				
Avgift på gjestebrygger	-130	-130	-130	-130
Inndekning prosjektledelse byggeprosjekter	-477	-477	-477	-477
Justering av husleie omsorgsboliger, øke husleietaket på grunn av frafall av obligasjonslånet	-566	-1 133	-1 700	-1 700
Redusert budsjett næringsarbeid	-200	-200	-200	-200
Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler	-2 936	-2 936	-2 936	-2 936
Tilskudd og subsidiering	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Økt husleie i ordinære utleieboliger	-500	-500	-500	-500
Sum Innsparingstiltak	-5 809	-6 376	-6 943	-6 943
Nye tiltak				
Justering av husleietake på grunn av internett og tv signaler i husleia	-294	-588	-882	-882
Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte	-255	-255	-255	-255
Sum Nye tiltak	-549	-843	-1 137	-1 137
Nye tiltak og realendringer	-5 479	-11 850	-8 928	-12 193
Ramme 2022-2025	65 690	59 319	62 241	58 976

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

100% gebyrdekning vann, avløp, renovasjon, slam, feiing, regulering, byggesak og oppmåling

Avgiftene på vann, avløp, renovasjon og septik skal dekke kostnadene kommunen har ved å produsere tjenestene. Det foretas en budsjettkalkyle som tar med planlagte investeringer og øvrige kjente endringer i tjenestene. Deretter fastsettes gebyrinntektene for kommende år. Endret fremdrift i investeringene og økt kalkylerente kan medføre endringer i gebyrinntektene. Netto gebyrinntekter skal dekke indirekte kostnader, kalkulerte renter og avskrivninger på tidligere og planlagte investeringer.

Etablering Grenland Brann og Redning

Kommunestyret behandlet i sak 75/20 - Representantskapsmøte 23.09.2020 - Grenland brann og redning IKS - 2020. Til saken lå det forslag til budsjett for kommende periode, og Bambles tilskudd til Grenland brann og redning IKSer er derfor lagt inn slik det fremkommer i saken for 2021-2024.

Gamle Grasmyr ungdomsskole, driftskonsekvenser fremtidig bruk

Det er ikke lagt inn driftsbudsjett fremover for gamle Grasmyr ungdomsskole. Driftsmessig konsekvenser avklares i forbindelse med sak om etterbruk. Ferdig utbygging og drift av bygget er forventet nyåret 2023.

Grasmyr, bygningsmessig drift nybygg ungdomsskole, sambruksareal, idrettshaller og svømmehall

Midler til bygningsmessig drift av nybygg på Grasmyr er lagt inn fra og med høsten 2021 iht.

kommunestyresak 27/19 "Framtidas ungdomsskole med tilhørende idrettshaller og svømmeanlegg - forprosjekt fase 2". I saken er brutto utgifter for nybygg angitt til å utgjøre 18,5 mill. kroner for fullt driftsår. For 2021 er det lagt inn 6 måneders drift. Beløpene er kalkulert på ordinær måte i forhold til Holte-prosjektets kostnadsnøkler, men i løpet av våren 2021 må driften i forbindelse med oppstarten gjennomgås og budsjettbevilgningen for 2021 eventuelt justeres.

Utgifter til publikumssvømming, bemanning, salgs- og billettinntekter, er skilt ut og må legges inn i budsjettet når valg av konsept er gjort.

Driftskonsekvenser av ombygging gamle grasmyr ungdomsskole er også skilt ut. Her vil det også komme egen sak.

Grasmyr, salg av Langesund ungdomsskole og andre lokaler, samt driftsbespargelse i fraflytta lokaler

Fra 2021. Besparelse fra drift av fraflytta lokaler i forbindelse med innflytting i nye lokaler på Grasmyr. Bygget har imidlertid blitt benyttet i 2021 i forbindelse med Covid-19.

Midlertidig tiltak 2017-20, drift skolebygg

Det er gitt en midlertidig bevilgning som kompensasjon for et innsparingskrav knyttet til drift av skolebygg. Innsparing kan først gjennomføres når utbyggingen av ny ungdomsskole er ferdig. Tiltaket bortfaller fra 2022, og må ses i sammenheng med driften av ny skole på Grasmyr.

Ramme: Attraktivitet, miljø, friområder m.m.

Liten årlig justering av ramme for å kompensere for merutgifter til vedlikehold av park og friområder.

Ramme: Oppgradering kommunale bygg og ENØK-tiltak

Energibesparelse i forbindelse med investering i nye ENØK-tiltak(energi økonomisering) i kommunale bygg.

Telemark museum, forvaltningsavtale

I kommunestyresak 85/19 Budsjett 2020 og handlingsprogram 2020 - 2023 vedtok kommunestyret å si opp samarbeidsavtalen med Telemark museum. Samtidig ble budsjettet for museumsarbeid redusert med 400.000 fra 530.000 til 130.000.

I kommunedirektørens forslag til budsjett for 2020 og handlingsprogram for 2020 - 2023 het det: "Bamble kommune bruker ca. 530.000 til kjøp av museumstjenester av Telemark Museum hvert år. Enheten foreslår at dette reduseres med 400.000 med virkning fra 2021. Restbeløp på ca. 130.000 beholdes for å ha en buffer til å finansiere eventuell alternativ oppbevaring for viktige museumsgjenstander som pr i dag oppbevares på Telemark museum."

Høsten 2020 har Bamble kommune inngått en kortsiktig magasinavtale for 2021. Denne avtalen har en kostnad på 250.000 og budsjettet for museumsarbeid bør derfor styrkes med 100.000 for 2021. Det samme beløpet er lagt inn i hele handlingsprogramperioden slik at det er økonomisk mulig å forlenge magasinavtalen med Telemark museum dersom kommunestyret ønsker det.

Hensikten med den midlertidige magasinavtalen er å kjøpe tid for å kunne foreta en rolig og ryddig vurdering, i samarbeid med frivillige foreninger og lokale museumsildsjeler, av framtidige løsninger for registrering, oppbevaring, forvaltning og tilgjengeliggjøring av Bamble kommunes museumsgjenstander og museumssamlinger.

I løpet av 2022 bør det gjennomføres en avklaring av kostnader og muligheter for alternative magasinløsninger. Dette bør sees i sammenheng med utarbeidelse av en museumsplan for Bamble kommune.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Innsparingstiltak

Avgift på gjestebrygger

Inntekter på gjestebrygger har i 2021 hatt et rekordår i omsetning. Dette kan blant annet skyldes en omlegging av systemet som gjør at man ikke får strøm med mindre man har betalt avgiften. Kommunedirektøren foreslår å utvide høysesongen tilsvarende Kragerø kommune og i tillegg justere gebyret noe opp, slik at vi får en økning av inntektene på 130 000,-

Inndekning prosjektledelse byggeprosjekter

Prosjektledere som brukes på de ulike prosjektene faktureres internt. Det var i 2020 inntekter på 1,63 mill. kroner. Det beregnes med en timepris på 800 kroner. Kommunedirektøren foreslår en økning på 30 prosent, som vil si en timepris fra 800 kroner til 1040 kroner og økte inntekter på 477 000,-

Justering av husleie omsorgsboliger, øke husleietaket på grunn av frafall av obligasjonslånet

Kommunestyret i Bamble har vedtatt at obligasjonslånsordningen skal avvikles. Det betyr et årlig innteksttap for kommunen på 1,7 millioner kroner. Det er 147 omsorgsboliger i kommunen. Det utgjør en heving av husleietaket på 964,- kroner i måneden pr. bolig.

Redusert budsjett næringsarbeid

Budsjett for næringsarbeid for 2022 er 4,0 mill. kroner. Det foreslås en reduksjon på 0,2 mill. kroner, 5%

Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler

Utgifter til kjøp av varer og tjenester i opprinnelig budsjett 2021 utgjør totalt 382,4 mill. kroner. Det er mulig å forutsette en reduksjon i disse kostnadene ved å gjennomgå avtaler, standard og omfang på anskaffelser. En 2% reduksjon vil medføre en innsparing på totalt 9,6 mill.kroner. Da er all kjøp av varer og tjenester, inkludert kjøp fra interkommunale selskaper, med i beregningen. Selvkostområdene er trukket ut av beregningen.

Tilskudd og subsidiering

Det deles ut en rekke tilskudd til ulike formål under virksomhet kultur. Innen ulike kategorier som driftstilskudd, utstyr, aktivitet, spillemidler, arrangementer og festivaler. Videre leies en del bygg ut gratis. Det er budsjettet 2 583 641,- på

dette området. Budsjettet justeres ned til 1 583 000.-, slik at innsparingen blir 1 million.

Økt husleie i ordinære utleieboliger

Husleiene i Bamble kommune er lavere enn markedsprisen ellers i samfunnet. Husleiene strekker fra rundt 4500,- og opp mot 13000,- ut i fra type bolig, størrelse og hva som er inkludert i leien. Husleiene bør ligge nærmere markedsprisen i forhold til boligstandard. Kommunedirektøren foreslår en økning tilsvarende 500 000 kroner. Dette er en forsiktig økning mot markedspris.

Nye tiltak

Justering av husleietake på grunn av internett og tv signaler i husleia

I Bamble kommune er det ulik praksis når det gjelder TV og internett i omsorgsboligene. Noen betaler for dette utenom husleia og noen har det inkludert. Her bør det være lik praksis og at alle har TV og internett inkludert i husleia. Vi har tatt utgangspunkt i 500,- kroner pr. måned for dette. Vi har 147 omsorgsboliger og det utgjør en heving av husleietaket med 500,- kroner. Tilsammen en inntekt på 882.000,- pr. år.

Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte

Det avsettes midler fra enhetenes budsjetter til en sentral budsjettpost for frikjøp av tillitsvalgte. Beløpet er et anslag basert på 1400 aktiviteter med en snittvarighet på 3, 5 time. Trekket i enhetenes budsjetterrammer gjøres i henhold til antall årsverk i enheten. Det etableres administrative rutiner for finansiering av opplærings- og møteaktiviteter av tillitsvalgte fra sentral budsjettpost fom 2022.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Gassveien fv353, kommunal del-finansiering	0	0	0	0
GBR, kostnader som ligger igjen i kommunen	0	0	0	0
Grasmyrhallen, fremtidige planer	0	500	0	0
Husleie Herre skole musikkorps	24	24	24	24
Innløsning festetomter Rugtvedt	0	0	0	0
IUA, budsjett og regnskapsrutiner etter GBR	0	0	0	0
Klagesakbehandling eiendomsskatt, prosesskostnader for klager og korreksjon eiendomsskatt	0	0	0	0
Knutepunktet, fremtidig driftsbudsjett	0	0	0	0
Kystkulturkvartalet, kystkulturstrategi	500	0	0	0
Prosjektleder bystrategisamarbeidet i Grenland	1 000	1 000	1 000	1 000
Stiftelsesboliger, overtakelse?	0	0	0	0
Tilskudd til arrangementer ved Bamble bibliotek og litteraturhus	150	150	150	150
Vedlikehold av Rådhuset, maling, fornye kledning, sprosser, vinduer og murfasade	2 600	0	0	0
Vedlikehold nytt veisystem - Grasmyr utbyggingen	200	200	200	200
Øke stillingen for barnetalspersonen fra 10 til 20 %	76	76	76	76
Økt bemanning park	600	600	600	600
Sum	5 150	2 550	2 050	2 050

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Gassveien fv353, kommunal del-finansiering

Ny fylkesvei mellom Rugtvedt og Surtebogen er under utredning. Bamble kommune har bidratt med finansiering av reguleringsplan sammen med Nye veier. Reguleringsplan er ferdig behandlet i k-sak 88/20 og sak om finansiering, jf k-sak 18/21, kommer til folkevalgt behandling i november 2021 i både Fylkestinget og i Bamble kommunestyre. Finansieringen av utbyggingen er planlagt fra Staten, Nye Veier AS, fylkeskommunen, bompenger og Bamble kommune.

GBR, kostnader som ligger igjen i kommunen

Kostnadene som ligger igjen i kommunen er strøøm. Det er utarbeidet rutiner for kvartalsvis viderefakturering av strømmen til Grenland Brann og redning. Det bør evalueres etter første år med drift av GBR om det må bevilges mer penger til drift.

Må også sees i sammenheng med ny brannstasjon.

Grasmyrhallen, fremtidige planer

Detaljregulering pågår før utbygging av boligområde Grasmyr Nord med infrastruktur og kommer til behandling på nyåret 2022. Eiendommen er beholdt til fremtidig kommunale tjenestetilbud, og erstatningshall er bygd i det nye skoleanlegget jf k-sa 3/20 og 82/20. Det er ønskelig med en konseptutredning for å avklare fremtidige tjenestetilbud på eiendommen. Kostnadene ved rivning er ukjente og anbud må innhentes.

I forhold til kommunens driftsbudsjett er det ønskelig at Grasmyrhallen rives så snart behov for anleggskontoret opphører våren 2023. Rivingskostnader vil påløpe.

Husleie Herre skole musikkorps

Det betales ikke husleie for Herre skole musikkorps, dette vil si at det ikke er midler til vask, nødvendig vedlikehold og så videre.

Innløsning festetomter Rugtvedt

Bamble kommune har innløst deler av festetomtene i forbindelse med reforhandling av kontrakter i 2018. I ettertid er det kommet forespørsel om innløsning av ytterligere kontrakter. Kommunen har gitt et tilbud som er avvist fra eierne. Kontraktene har lang gjenstående løpetid.

Klagesakbehandling eiendomsskatt, prosesskostnader for klager og korreksjon eiendomsskatt

Klagesaksbehandlingen av eiendomsskatt vil så langt det lar seg gjøre benytte prosjektmidlene, men ved overskridelse vil det måtte bevilges penger til dette. Dette er vanskelig å estimere.

Knutepunktet, fremtidig driftsbudsjett

Knutepunktet, gamle Grasmyr ungdomskole, er påbegynt og forventes ferdig 1.kv 2023. Driftskonsekvensene for bygget og tjenestene må beregnes og dette må inn i budsjettet fra 2023.

Kystkulturkvartalet, kystkulturstrategi

Utvikling av kystkulturkvartalet, oppstart av forprosjekt januar 2022. Arbeid med utvikling av bygningsmessig innhold i Lensmannsgården, Gamle rådhus og Cudriosgate 3. Konsulentbistand bygningsteknisk og antikvarisk gjennomgang, utarbeide nye romløsninger, visualiseringer, befaringer, utlysning etter framtidige leietakere m.m.

Prosjektleder bystrategisamarbeidet i Grenland

Bamble kommune skal etter planen i 2022 ta stilling til deltakelse i bystrategisamarbeidet inkludert bypakka i Grenland. Dette vil kreve håndtering av ulike tiltak i Bamble; gang- og sykkelveier, kryssforbedringer, Gassveien mm. Hvis Bamble kommune blir med i bypakka er det nødvendig med en prosjektleder som vil få ansvar for koordinering av dette internt og eksternt med de andre kommunene i Grenland.

Stiftelsesboliger, overtakelse?

Bamble kommune har i 2020 sendt søknad til stiftelsestilsynet om oppløsning av Stiftelsen for utleieboliger i Bamble. Vi venter fremdeles på endelig svar fra Stiftelsestilsynet. Kostnader og budsjettmessige konsekvenser ved en eventuell overtakelse er vanskelig å estimere, men vil utgjøre betydelige summer.

Tilskudd til arrangementer ved Bamble bibliotek og litteraturhus

Bamble bibliotek skiftet i desember 2014 navn til Bamble bibliotek og litteraturhus.

Bamble bibliotek og litteraturhus skal fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon. Det skal legges vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Endring av navn på avdelingen har ført til flere arrangementer på biblioteket, men for å opprettholde og videreutvikle litteraturhusarrangementene med et variert, relevant og spennende innhold må det settes av midler til arrangement.

Lokale, nasjonale og internasjonale aktuelle saker og temaer bør være på agendaen og ytringsfrihetsprinsippet fra norsk lov og menneskerettighetene legges til grunn.

Det er i dag ikke satt av egne midler til arrangement. Dagens arrangement finansieres enten av ekstra midler fra driftsfond, støtte fra eksterne eller omdisponering av midler.

Øke stillingen for barnetalspersonen fra 10 til 20 %

Det er ønskelig å utvide ressursen til barnetalspersonen med bakgrunn i arbeidsmengden.

Vedlikehold av Rådhuset, maling, fornye kledning, sprosser, vinduer og murfasade

Rådhuset har behov for nødvendig vedlikehold. Dette består av blant annet maling, fornye kledning, sprosser, vinduer og murfasade.

Vedlikehold nytt veisystem - Grasmyr utbyggingen

Det er behov for å utvide kapasiteten, som spesielt vintervedlikehold, som følge av Grasmyr utbyggingen.

Økt bemanning park

Som en følge betydelig investeringer innenfor attraktivitet og stedsutvikling er det behov for å øke kompetanse og kvalitet innenfor driften av disse områdene. Det er økt fra 1,8 årsverk til 2,8 årsverk innenfor tjenesteområdet park, men det er ikke bevilget midler til dette. Stillingen er lyst ut, men ikke tilsatt.

Fast ansettelse av en anleggsgartner for å øke kompetanse og kvalitet på tjenestene.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjekt utgift	Økonomiplan		Sum 2022-25	Inntekt 2022-25
		2022	Inntekt 2022		
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging					
Boligområde Bunestoppen					-45 000
Boligområde Grasmyr Nord					-12 000
Boligområde Grasmyr Sør					-20 000
Sum Boligutvikling, boligtomter, boligbygging	0	0	0	0	-77 000
Boligutvikling, boligtomter, boligbygging					
Større prosjekter vedtatt av kommunestyret					
Bredbåndutbygging	8 150	1 200	0	1 200	0
Sum Større prosjekter vedtatt av kommunestyret	8 150	1 200	0	1 200	0
Attraktivitet, miljø, friområder, mm.					
Friluft- og miljøtiltak fom.2022		7 750	0	27 250	0
Reguleringsplan Kongens dam på Herre	10 000	7 500	0	7 500	0
Sum Attraktivitet, miljø, friområder, mm.	10 000	15 250	0	34 750	0
Vann, avløp, renovasjon					
Investeringer iht Vann- og avløpsplan		30 000	0	120 000	0
Sum Vann, avløp, renovasjon	0	30 000	0	120 000	0
Oppgradering kommunale bygg					
Oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022		5 000	0	20 000	0
Sum Oppgradering kommunale bygg	0	5 000	0	20 000	0
Veg og trafiksikkerhet					
Veg- og trafiksikkerhetstiltak fom.2022		5 000	0	20 000	0
Sum Veg og trafiksikkerhet	0	5 000	0	20 000	0

Oppgradering og ombygging kommunale bygg fom.2022

Bevilgninger for å sikre prioriterte oppgraderingsbehov av kommunale bygg. ENØK-tiltak er en del av denne rammen. Årlig netto ramme er satt til 3,8 mill. kroner eks. mva.

Bredbåndutbygging

Det er totalt bevilget 5 mill. kroner i Kst 13.12.18 Bredbåndsdekning, fiber eller tilsvarende fordelt med 1,5 mill. kroner i 2019 og 2020, og 1 mill. kroner i 2021 og 2022.

Friluft- og miljøtiltak fom.2022

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter som fremmer attraktivitet og stedsutvikling. Rammen skal dekke investering til parker, oppgradering av friområder og skjærgårdsparken. Utskifting av maskiner og utstyr innenfor parkområdet ligger også under denne rammen. Videre er årlig ramme fra 2022 lagt inn med 4,2 mill. kroner eks. mva.

I tillegg er det lagt inn 2 mill. kroner i 2022 og 1 mill. kroner i 2023 og 2024 til nærmiljøtiltak i henhold til kommunestyrets vedtak i ØP20-23 og ØP 21-24.

Reguleringsplan Kongens dam på Herre

Reguleringsarbeidet er i slutfasen og reguleringsplan vil bli behandlet tidlig i 2022. Reguleringsarbeidet inneholder kostnadsoverslag med usikkerhetsanalyse. Det er for 2021 og 2022 totalt avsatt 10 mill kroner til regulering og utbedringer av Kongens dam.

Boligområde Bunestoppen

Bunestoppen er ferdig regulert og vil kunne gi plass for omlag 110 nye boenheter. Det må investeres i opparbeidelse av infrastruktur, vei, vann og avløp, samt opparbeidelse av fellesarealer, før tomtene kan selges. Prosjektet har ikke kommet så langt at det er foretatt noe kostnadsoverslag. Tallene er derfor en foreløpig stipulering av kostnader og inntekter. Oppstart etter at reguleringsarbeid er gjennomført i 2022 og tidligst salg av tomter fra 2023.

Boligområde Grasmyr Nord

Det må utarbeides en egen detaljreguleringsplan for boligområdene på Grasmyr, da disse blir flateregulert. Dette skal finansieres av tomtosalget, men kommunen må midlertidig forskuttere investeringen.

Boligområde Grasmyr Sør

Infrastrukturen (veier, veikryss, parkering, vann og avløp) for grasmyrområdet blir en stor investering som skal deles på utbyggerne (boliger) sør for skoleområdet. For å få gjennomført utbyggingen må kommunen imidlertid forskuttere investeringene. Det vil bli lagt frem en sak til politisk behandling om finansiering av offentlig infrastruktur.

Det er startet arbeid med ny infrastrukturen for Grasmyrområdet (veier, veikryss, parkering, vann og avløp). Det er en stor investering som skal deles på utbyggerne. Utbyggerne vil i dette tilfelle være ny ungdomsskole med idrettshaller, svømmehall og fylkeskommunen ved Bamble videregående skole. For å få

gjennomført utbyggingen må kommunen imidlertid forskuttere investeringene. Prosjektet er vedtatt gjennom vedtak i K-sak 97/18 og 102/18. Arbeidene er i gang og vil være slutført innen 1/5 – 2021. Budsjettet kostnad er 26,9 MNOK. Foreløpig ser det ut til å treffe godt

Salg av bygninger på Rådhusplassen på Stathelle

Salg av bygninger på Rådhusplassen på Stathelle ble vedtatt i handlingsprogram for Bamble kommune 2019–2022. Før salg kan gjennomføres skal reguleringsarbeidet ferdigstilles, dette startet i 2017 og antas ferdig først i 2022. Salg av bygningene på Rådhusplassen på Stathelle er antatt å gi en inntekter på tilsammen 3,1 mill. kroner. Anslaget er basert på takst hvor markedsverdien er lagt til grunn med følgende fordeling:

- Bedehuset kr. 800 000,- budsjettet solgt i 2019
- Fengelet kr. 1 100 000,- budsjettet solgt i 2020
- Velhuset kr. 1 200 000,- budsjettet solgt i 2021

I regnskapsavslutningen for 2017 ble det bevilget midler til tilbakekjøp av den gamle skolen på Stathelle med kr 1 250 000,- fra Bamble Jeger- og fiskerlag. Kjøpet forutsetter enighet og avtale mellom BJFL og Bamble skytterlag om realisering av klubbhus på ny skytebane. Skytebanen er ferdig i 2021.

Investeringer iht Vann- og avløpsplan

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor områdene vann, avløp og renovasjon. Aktiviteten innenfor rammen er i hovedsak fornyelse og forlengelse av eksisterende vann- og avløpsnett. Rammen dekker også investeringer i maskiner og utstyr innenfor samme område. For å kunne ivareta nødvendige investeringer for kapasitetsutvidelse av ledningsnett, er det i budsjettet lagt inn en årlig investeringsramme

på 30 mill. kroner. Ny VA-plan kommer til behandling i 2022 og investeringsrammen vil bli justert i budsjettbehandlingen for 2023.

Investeringsrammen er etablert for å samle investeringsprosjekter innenfor vei- og trafikksikkerhetstiltak. Tiltak til "Aksjon skolevei" er også en del av denne rammen, med statlig tilskudd kommer i tillegg til kommunal bevilgning.

Veg- og trafikksikkerhetstiltak fom.2022

Ønskede investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjekt utgift	Økonomiplan		Sum	Inntekt
		2022	Inntekt 2022	2022-25	2022-25
Vann, avløp, renovasjon					
RE-1 Investering renovasjon	8 000	2 000	0	8 000	0
VA-1 Investeringer iht. vann- og avløpsplan	109 000	28 000	0	97 000	0
VA-2 Rehabilitering av vann- og avløpsledninger	113 550	28 100	0	91 825	0
VA-3 Investeringer i avløpsrenseanlegg	80 000	9 000	0	68 000	0
VA-4 Utskifting av maskiner og utstyr	25 000	5 000	0	20 000	0
Sum Vann, avløp, renovasjon	335 550	72 100	0	284 825	0

RE-1 Investering renovasjon

Investeringen dekker investering innenfor renovasjonsområdet som ikke dekkes gjennom Renovasjon i Grenland. Blant vil dette være ytterligere effektivisering av hytter renovasjon, det vil være investeringer knyttet til gjenbruk og det vil være investeringer knyttet til maskiner og utstyr innenfor renovasjon.

VA-1 Investeringer iht. vann- og avløpsplan

Investeringen dekker utbygging av vann- og avløpsanlegg i henhold til Hovedplan for vann og avløp 2014 – 2024. De største prosjektene er hovedledninger langs med fylkesvei 363 (gammel E-18), bygging av høydebasseng på Langrønningen, Aastadheia og Synken samt etablering av hovedledninger i forbindelse med bygging av «Gassveien». I tillegg dekker investeringen ny reservevannledning mellom Bamble og Porsgrunn. Anslått investeringsbehov i perioden 2022 - 2026 vil være ca. 109 millioner kroner. Hvorav 10 millioner kroner allerede er bevilget i forbindelse med reservevann til Porsgrunn.
40 ÅR

VA-2 Rehabilitering av vann- og avløpsledninger

Investeringen dekker utskifting og separering av vann- og avløpsledninger. Områdene er kartlagt gjennom arbeid med saneringsplan for Langesund rensedistrikt. Kommunen er pålagt av Statsforvalteren å ha en saneringsplan for sitt rensedistrikt. De største prosjektene vil være sanering Stoa, Bunes, Omborsnes og Møllebukta mm. Anslått investeringsbehov i perioden 2022 – 2026 vil være 113,5 millioner kroner.

VA-3 Investeringer i avløpsrenseanlegg

Investeringen dekker rehabilitering og kapasitetsutvidelse av renseanleggene slik at de skal tilfredsstille kravene til rensing. Kravene er satt i utslippstillatelser, forurensingsforskriften og EU sitt vanddirektiv. Det dreier seg om rehabilitering og utvidelse av Salen RA. Kapasitetsutvidelse av Rakkestad RA. Total investeringsbehov i perioden 2022 – 2026 vil være ca. 80 millioner kroner.
20 ÅR

VA-4 Utskifting av maskiner og utstyr

Økonomiplan for 2022-2025

Investeringen dekker utskifting av anleggsmaskiner, biler og utstyr. Investeringen vil være nødvendig dersom virksomheten skal tilpasse seg en mer miljøvennlig bil og maskin

park. En del av virksomhetens drift vil være avhengig av fossilt drivstoff, men deler vil også kunne elektrifiseres. Totalt investeringsbehov i perioden 2022 – 2026 vil være ca. 25millioner kroner. Det vil si 5millioner kroner pr. år.

Oppvekst

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	303 277	303 277	303 277	303 277
Sum Tekniske justeringer	13 670	13 670	13 670	13 670
Konsekvensjusteringer	13 670	13 670	13 670	13 670
Konsekvensjustert ramme	316 947	316 947	316 947	316 947
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Endring i befolkningssammensetning i kommunen, reduksjon elevtall	-1 344	-3 998	-6 583	-9 243
Midlertidig tiltak til ny ungd.skole tas i bruk i 2020 - overgangsordn. undervisv	-1 750	-1 750	-1 750	-1 750
Saldering 2020-2023 Skole og barnehage	100	100	100	100
Øke antall lærere slik at skolene i Bamble oppfyller lærernormen.	609	609	609	609
Økning antall barn Grasmyr naturbarnehage	300	720	720	720
Økning antall barn Nustad barnehage	98	300	300	300
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023	0	-5 959	-11 917	-17 875
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-1 987	-9 978	-18 521	-27 139
Innsparingstiltak				
Effektivisere skyss og transport	1	1	1	1
Foreldrebetaling SFO	-765	-765	-765	-765
Fådeling skoler	1 000	1 000	1 000	1 000
Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler	-2 763	-2 763	-2 763	-2 763
Sum Innsparingstiltak	-2 527	-2 527	-2 527	-2 527
Nye tiltak				
Ikke lovpålagte oppgaver og plan for forebyggende arbeid.	0	-1 000	-2 000	-2 000
Innlemming tilskudd øremerkede stillinger barnevernet	2 400	2 400	2 400	2 400
Korr statsbudsjettet 2021 reduksjon pensjonstilskudd samt skjermingsordning ble ikke vedtatt	385	385	385	385
Korrigerig ekstra tilskudd bemanningsnorm barnehage	-463	-463	-463	-463
Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte	-711	-711	-711	-711
Statsbudsjettet 2022 økonomisk tilsyn med private barnehager	-11	-11	-11	-11
Statsbudsjettet 2022, Barnevernsreformen, økte frie inntekter	2 961	2 961	2 961	2 961
Statsbudsjettet 2022, en ekstra skoletime naturfag i grunnskolen	340	340	340	340
Statsbudsjettet 2022, inntektsgradert foreldrebetaling sfo 3.-4.trinn, helårseffekt	92	92	92	92
Statsbudsjettet 2022, Kapitaltilskudd private barnehager	-170	-170	-170	-170
Statsbudsjettet 2022, kompetansekravet i barnevernet	130	130	130	130
Statsbudsjettet 2022, redusert pensjonstilskudd og skjermingsordning private barnehager	-464	-464	-464	-464
Sum Nye tiltak	4 489	3 489	2 489	2 489
Nye tiltak og realendringer	-25	-9 016	-18 559	-27 177
Ramme 2022-2025	316 923	307 932	298 389	289 771

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Endring i befolknings sammensetning i kommunen, reduksjon elevtall

Rammen for enhet skole og barnehage blir hvert år korrigert for elevtallsreduksjonen.

Siden skoleåret ikke er likt budsjettåret så brukes elevtallsdataene fra GSI-rapporteringen pr 01.10 for å beregne trekket neste skoleår. Det vil si at reduksjonen i elevtall for skoleåret 2020/21 først vil få effekt for skoleåret 2021/22. For 2021/2022 utgjør dett en nedgang på 4 elever.

Endringene i elevtall for resten av handlingsprogramperioden hentes fra SSB.

Midlertidig tiltak til ny ungdomsskole tas i bruk i 2020 -overgangsordn. undervisv

Kommunestyret vedtok i sak 60/16, Framtidas ungdomsskolestruktur i Bamble, 2. gangsbehandling, at nåværende ungdomsskolestruktur skal opprettholdes inntil den nye skolen på Grasmyr tas i bruk. Som en følge av dette bevilget kommunestyret i budsjettvedtaket i desember 2016 ekstra midler til skolene. Midlene brukes til å utjevne forskjeller mellom skolene i det pedagogiske tilbudet. Det betyr at fra skolestart høsten 2020 fram til den nye skolen tas i bruk høsten 2021, vil det ikke være ressurser til å utjevne forskjeller i det pedagogiske tilbudet i skolene. Dette vil få negative konsekvenser spesielt for de minste skolene. Midlene tas ut av rammen fra 2022.

Saldering 2020-2023 Skole og barnehage

Det ble i 2020 lagt inn flere salderingstiltak for perioden 2020-2023. Dette tiltaket viser opp-/nedtrappingseffekt for perioden 2022-2025. For mer informasjon om salderingstiltakene se

budsjett og handlingsprogram 2020-2023, kommunestyresak 85/19.

Øke antall lærere slik at skolene i Bamble oppfyller lærernormen.

Opplæringslovens §14A-1. beskriver krav til forholdstallet mellom lærere og elever i grunnskolen. Tiltaket viser en opptrappingseffekt av tidligere vedtak i budsjett og økonomiplan for 2021-2024 om å styrke rammen til oppvekst for å imøtekomme lovkravet.

Økning antall barn Grasmyr naturbarnehage

For å kunne gi et tilbud til alle barn med rett til barnehageplass høsten 2020 måtte kommunen opprette 18 nye barnehageplasser, 9 av disse er i Grasmyr barnehage. Dette medfører at vi måtte øke bemanningen med 3,5 årsverk. Tiltaket viser en opptrappingseffekt av tidligere vedtak i budsjett og økonomiplan for 2021-2024.

Økning antall barn Nustad barnehage

For å kunne gi et tilbud til alle barn med rett til barnehageplass måtte vi høsten 2020 opprette 18 nye barnehageplasser. 9 av disse er i Nustad barnehage. Dette medførte at vi måtte øke bemanningen med 1,5 årsverk. Tiltaket viser en opptrappingseffekt av tidligere vedtak i budsjett og økonomiplan for 2021-2024.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Innsparingstiltak

Effektivisere skyss og transport

Virksomhetene barnehage og skole brukte i 2020 4,2 millioner på transportutgifter. Høsten 2021 øker andelen elever med rett til skoleskyss grunnet ny ungdomsskole. Skyss grunnet særlig farlig skolevei utgjør 610 000 kroner, skyss til svømmeundervisning koster ca. 400 000 i året og spesialskyss av barn/elever med særskilte behov utgjør i dag ca. 1,1 million. Det må utredes nærmere rundt organiseringen av spesialtransport og transport til svømmeundervisning for å undersøke om man kan effektivisere driften.

Foreldrebetaling SFO

Prisen for en SFO-plass er lokalt fastsatt av kommunen, men kan ikke være høyere enn utgiftene kommunen faktisk har til SFO-plassen. Dersom SFO skulle dekkes av selvkost vil dette hypotetisk gi en innsparing på 3,2 millioner. Imidlertid er det grunn til å tro at en slik økning vil medføre at flere foreldre vil ta barna sine ut av SFO. Kommunedirektøren foreslår en økning på 10% som gir en innsparing på 765 000,-. Dette tilsvarer en øking på 100%-plass fra 3194 kroner til 3513 kroner per måned.

Fådeling skoler

Det er i budsjettet for skolene i Bamble kommune fra høsten 2022 planlagt en innsparing ved fådeling av skolene Rønholt og Herre. Elevtallsprognosene for skolene viser at elevgruppene ikke naturlig kan slås sammen da de vil bli for store for aldersblandede grupper. Ut i fra enkle befolkningsframskrivninger vil man først fra 2027 muligens kunne lage hensiktsmessige aldersblandede grupper i en

fådeltskole sammenheng. Hvorvidt det er noe å spare på dette er usikkert.

Rønholt skole kan fra høsten 2022 klare å slå sammen 6. og 7. trinn til en klasse. Dette vil av elevhensyn utløse behov for en ansatt i en hel stilling til å følge opp utfordringer vi vet må ivaretas. Det vil således være lite å spare. Vi vet også at elevforutsetninger ved både Rønholt og Herre skole fortsatt vil kreve ekstra ansatte for å kunne ivareta elevenes rettigheter til opplæring og omsorg ved skolene fra høsten 2022. Dette må sees i lys av at små skoler ikke har stordriftsfordeler der man har noe mer muligheter for ivaretagelse av ulike behov i ulike grupper.

Det er lite trolig at Bamble kommune kan spare penger på fådeling. Snarere tvert imot erfaring fra andre kommuner viser at fådeling koster mer. Det er en konsekvens av skolestrukturen man velger i en kommune, og Bamble velger en kostbar skolestruktur ved å opprettholde småskolene.

Oppvekst er ikke negativ til aldersblanding. Det er bred enighet blant fagpedagoger med interesse for fådelte bygdeskoler at aldersblanding i skolen kan være tjenlig for utvikling av sosial kompetanse. Myndighetene har også i nyere tid omtalt læringsmuligheter som følge av aldersblanding, også i skoler som i utgangspunktet er fulldelte, som positive.

I likhet med tidligere konkluderes det også her med at elevgruppene på Herre og Rønholt er for store til å få delt, og at dette først kan vurderes fra 2027. Kommunedirektøren legger dermed inn igjen 1 mill. kroner i budsjettet.

Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler

Utgifter til kjøp av varer og tjenester i opprinnelig budsjett 2021 utgjør totalt 382,4 mill. kroner. Det er mulig å forutsette en reduksjon i disse kostnadene ved å gjennomgå avtaler, standard og omfang på anskaffelser. En 2% reduksjon vil medføre en innsparing på

totalt 9,6 mill.kroner. Da er all kjøp av varer og tjenester, inkludert kjøp fra interkommunale selskaper, med i beregningen. Selvkostområdene er trukket ut av beregningen.

Nye tiltak

Ikke lovpålagte oppgaver og plan for forebyggende arbeid.

Ny lov om barneverntjenester som trer i kraft 1.1.2023 pålegger kommunen å vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid på dette området.

§15-1 i lov om barneverntjenester lyder

" Kommunens ansvar for å forebygge omsorgssvikt

Kommunen skal fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier.

Kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid etter første ledd. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide"

I budsjettarbeidet kommer det tydelig frem behov for å redusere kommunens utgifter, og det har vært naturlig å se på muligheten til å redusere utgiftene til ikke lovpålagte oppgaver.

Enhet for oppvekst har følgende ikke lovpålagte tjenester:

- Kulturskole - budsjett 4,4 mill
- Ungdom og fritid (Ung kultur Bamble) - budsjett 3,8 millioner
- Oppfølgingsteam for ungdom knyttet til barnevern - dekkes av fondsmidler og tilskudd

- Familieteam knyttet til barnevern og lavterskel - budsjett 1,9 millioner
- Miljøterapeuter i skole og SLT koordinator - budsjett 3,5 millioner.

Kommunedirektøren har vurdert om enkelte av disse tjenestene skulle foreslås nedlagt eller reduseres allerede i budsjettet for 2022, men har konkludert at det er hensiktsmessig å se forslag til endringer i en større sammenheng.

Kommunedirektøren foreslår derfor at arbeidet med en plan for kommunens forebyggende arbeid for barn og unge settes i gang i 2022. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide. I tillegg må planen ha i seg en evaluering av dagens ikke lovpålagte tjenester, kommunens bruk av ressurser og ha i seg konkrete forslag til innsparinger som kan settes i verk allerede i 2023.

Innlemming tilskudd øremerkede stillinger barnevernet

Bamble kommune har 3 stillinger finansiert av øremerkede tilskudd fra staten. I 2022 finansieres disse via rammetilskuddet. Bamble mottar 2,4 mill. kroner i tilskudd i 2021.

Korr statsbudsjettet 2021 reduksjon pensjonstilskudd samt skjermingsordning ble ikke vedtatt

Endringen ble ikke vedtatt i 2021, beløpet ble ikke korr ut.

Korrigerer ekstra tilskudd bemanningsnorm barnehage

Gjelder ikke lengre, ligger i tilskuddsberegningen til de private barnehagene

Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte

Det avsettes midler fra enhetenes budsjetter til en sentral budsjettpost for frikjøp av tillitsvalgte. Beløpet er et anslag basert på 1400 aktiviteter med en snittvarighet på 3, 5 time. Trekket i enhetenes budsjetter gjøres i henhold til antall årsverk i enheten. Det etableres administrative rutiner for finansiering av opplærings- og møteaktiviteter av tillitsvalgte fra sentral budsjettpost fom 2022.

Statsbudsjettet 2022 økonomisk tilsyn med private barnehager

Ansvar for å føre økonomisk tilsyn med private barnehager skal etter planen overføres fra kommunene til det nyopprettede nasjonale tilsynet i Utdanningsdirektoratet fra 1.1.2022. Det foreslås derfor å redusere rammetilskuddet til kommunene med 5 mill. kroner. Bambles andel utgjør -11 000 kroner.

Statsbudsjettet 2022, Barnevernsreformen, økte frie inntekter

1.1.2022 trår barnevernreformen i kraft.

Barnevernsreformen skal gi mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet, og styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats i hele oppvekstsektoren.

Reformen regulerer først og fremst barnevernet, men målene i reformen nås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren i kommunene. Samlet sett er barnevernsreformen i realiteten en oppvekstreform, hvor kommunene tilrettelegger for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer.

Målet med reformen :

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov

- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv.

I 2022 får kommunene stk finansieringsansvar for barneverntiltak. Egenandelen på en institusjonsplass

	Månedlig egenandel 2021	Månedlig egenandel 2022
Institusjon	76 900	170 000
Spesialiserte fosterhjem	36 200	85 000
Spesialiserte hjelpetiltak	18 100	15 000

Tanken bak denne økningen er at kommunene skal gis incentiver til økt forebygging og tidlig hjelp. Barnevernet i Bamble har over flere år jobbet med å redusere andelen barn som plasseres i institusjon og fosterhjem. Likevel har vi hatt i snitt 2 ungdommer på institusjon de siste årene. Dersom dette fortsetter medfører det at en institusjonsplass koster kommunen 2 millioner i året i egenandeler. Refusjonsordningen for fosterhjem vil også avvikles.

Kommunen får også lovfestet plikt til å søke etter fosterhjem i slekt og nettverk.

Helhetlig ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjem.

Ny barnevernlov.

Sommeren 2021 ble ny lov om barnevern vedtatt. Loven trer i kraft 01.01.2023 .

Den nye loven

- styrker rettigheter for barn og foreldre
- innfører krav om kompetanse, krav om barnevernfaglig master.
- legger økt vekt på forebygging og tidlig innsats

- Menneskerettigheter har fått økt fokus.
- Økt vekt på forebygging og tidlig innsats. Kommunen skal lage en plan for det forebyggende arbeidet
- Klargjør at kommuneledelsen har ansvar for overordnet styring av barneverntjenesten
- Felles regler om samarbeid og samordning for flere sektorer

I statsbudsjettet er det lagt inn økte frie inntekter som følge av barnevernsreformen. For Bamble utgjør dette 2 961 000 kroner.

Statsbudsjettet 2022, en ekstra skoletime naturfag i grunnskolen

Det innføres en ekstra time naturfag i grunnskolen fra skoleåret 2022/2023. Kommunene velger selv hvilket trinn på ungdomsskolen de vil legge denne på. Kommunesektoren kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet på 99,8 mill. kroner. Den reelle økningen for Bamble, 340 000 kroner, er lagt inn i budsjettet for 2022.

Statsbudsjettet 2022, inntektsgradert foreldrebetaling sfo 3.-4.trinn, helårseffekt

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2021 ble det besluttet å utvide den nasjonale ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO til 3. og 4. trinn fra skoleåret 2021/2022. Rammetilskuddet til kommunene ble økt med 25 mill. kroner som kompensasjon. Endringen får helårseffekt i 2022, og rammetilskuddet blir derfor økt med ytterligere 35,9 mill. kroner. Bambles andel i 2022 er på 92 000 kroner.

Statsbudsjettet 2022, Kapitaltilskudd private barnehager

Stortinget vedtok å videreføre satsene for kapitaltilskuddet til private barnehager nominelt på samme nivå i 2021 som i 2020. Økningen i rammetilskuddet som kompenserte for den midlertidige videreføringen av kapitaltilskuddet i 2021, korrigeres ut i 2022.

Den reelle reduksjonen i kapitaltilskuddet for 1. halvår, 170 000 kroner, ble lagt inn i 2021-ramma. 170 000 kroner korrigeres derfor ut igjen i 2022.

Statsbudsjettet 2022, kompetansekravet i barnevernet

Stortinget har vedtatt nye krav om relevant utdanning for ansatte i barnevernet. Kravene trer i kraft i 2022, med en implementeringsperiode på ti år. Merkostnadene er anslått til 440-610 mill. kroner fra 2031. For 2022 foreslås det at rammetilskuddet til kommunene økes med 52,5 mill. kroner. Bambles kommunes andel er på 130 000 kroner.

Statsbudsjettet 2022, redusert pensjonstilskudd og skjermingsordning private barnehager

Kunnskapsdepartementet foreslår å redusere pensjonspåslaget til private barnehager fra dagens nivå på 13 % til 11 % fra 1. januar 2022. For å gi barnehager med mindre økonomisk handlingsrom noe bedre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet opprettes en ny overgangsordning for enkeltstående barnehager. Samlet sett innebærer dette at kommunene får lavere utgifter til private barnehager. Rammetilskuddet reduseres derfor med 206,9 mill. kroner. Bambles andel utgjør en reduksjon på 464 000 kroner.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Barnehageplan 2022, bygg, opptak, inv og drift	0	0	0	0
Fremtidig organisering av det pedagogisk tilbud til barn med spesielle behov og lokaler til dette.	0	0	0	0
Kultur og fritidstilbud for ungdom	0	890	1 780	1 780
Midler til logopedi.	750	750	750	750
Rådgiver IKT, digitalt løft skole og barnehage	750	750	750	750
Samarbeid med Porsgrunn og Grunnskoleopplæring voksne.	-632	-1 518	-1 518	-1 518
Skolekantine Bamble ungdomsskole	175	175	175	175
Øking av administrasjonsressurs for barnehager med mer enn 100 barn	350	350	350	350
Sum	1 393	1 397	2 287	2 287

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Barnehageplan 2022, bygg, opptak, inv og drift

Barnehageplanen legges frem våren 2022. Planarbeidet kan medføre behov for økte investeringer i løpet av planperioden.

Fremtidig organisering av det pedagogisk tilbud til barn med spesielle behov og lokaler til dette.

Bamble kommune bruker mer midler på styrket tilbud til førskolebarn enn sammenlignbare kommuner. I 2021 estimeres det et overforbruk på 900 000. For 2022 vil derfor målet være å komme i balanse.

Enhet for oppvekst ser at vi får stadig flere barn med behov for spesiell tilrettelegging. Dette gjelder både knyttet til pedagogisk oppfølging og også behov for egnede lokaler. Tjenestene til denne målgruppen er både utfordrende og kostnadskrevende, det er viktig at vi i fremtiden ser på hvordan vi best mulig kan utnytte de ressursene vi har til et kvalitativt godt tilbud.

Kommunedirektøren anbefaler derfor at det settes ned en tverrfaglig gruppe bestående av representanter fra Barnehage, skole, PPT, SPKS, miljøarbeidertjenesten i Velferd, og deltagelse i fra enhet for Samfunn vedr. lokaliteter.

Målet er å komme med en samlet anbefaling vedr. organisering av tjenestene for denne målgruppen.

Det kan bli behov for investeringer knyttet til lokaler i løpet av planperioden.

Kultur og fritidstilbud for ungdom

I K-sak 21/21 Kultur- og fritidstilbud for ungdom, og K-sak 56/21 Finansiering og vedtaksavklaring av vedtak i kommunestyresak 21/21 Kultur og fritidstilbud for ungdom ble det bevilget samlet 1 780 000 kroner til et toårig prosjekt på Bamble ungdomsskole.

Dersom prosjektet skal ha mulighet til å fortsette etter prosjektperioden må tilsvarende midler avsettes. Det medfører 890 000 kroner i 2023 og 1 780 000 i fra 2024.

Midler til logopedi.

Logopedtjenester er en lovpålagt oppgave. Bamble kommune har ikke egen logoped, og har heller ikke budsjett til denne tjenesten. Kommunen hadde tidligere logoped, men stillingen ble spart inn. Vi kjøper i dag tjenester fra Porsgrunn. Skoleåret 2020/2021 kostet dette 750 000 kroner.

Rådgiver IKT, digitalt løft skole og barnehage

Enhet for skole og barnehage hadde i 3 år et prosjekt knyttet til IKT i skolen. Prosjektperioden gikk ut 31.12.20. Satsing på digitale verktøy og digitale læremidler, og pedagogisk bruk av disse er fremtiden i norsk skole. Stillingen har blitt midlertidig forlenget et år, men enheten har ikke midler til å gjøre stillingen permanent.

Samarbeid med Porsgrunn og Grunnskoleopplæring voksne.

Det ble i 2020 fremmet en politisk sak om interkommunalt samarbeid i forhold til grunnskoleopplæring for flyktninger. Begrunnelsen var at antall flyktninger kommunene bosetter er gått kraftig ned, dette medfører at også tjenestene må bygges ned. I Bamble har integreringsarbeidet og opplæring skulle dekkes av integreringstilskuddet. Det er nå en økonomisk utfordring å gi kvalitativt gode tjenester innenfor disse rammene.

I 2021 er elevtallet for grunnskoleopplæring 17 elever, i 2022 forventes dette å reduseres til 14 elever.

Budsjettet for 2021 er 2 828 000 kroner som dekkes av integreringstilskuddet. Ved å inngå et interkommunalt samarbeid om voksenopplæringstjenester mellom Bamble og Porsgrunn vil det være et innsparingspotensiale på 1,5 millioner. Tallene som da er lagt til grunn er :

Budsjett 2021	2 828
	552
Kjøp av elevplasser i Porsgrunn (14 x90 000kroner)	-1 260 000
Buskort 14 elever	-50 000
Mulig innsparing	1 518 552

Kroner 90 000 pr.elevplass er ikke fremforhandlet på nytt, men er en økning i forhold til tallene fra 2020 hvor vi skulle betale 85 000 kr. pr.plass Porsgrunn kommune er fortsatt positivt innstilt på et samarbeid, men vi har ikke gått konkret inn på ny samarbeidsavtale før dette blir vedtatt.

Dette innebærer at 4 stillinger må omdisponeres.

Dette tiltaket må ses i sammenheng med tiltaket "Nedbygging av tjenester knyttet til mottak av flyktninger" under rammen til Velferd.

Skolekantine Bamble ungdomsskole

Bamble ungdomsskole skal ha en elevkantine som tilbyr elevene varm lunsj. Kantina skal tilby god og sund mat til en rimelig pris som kan inkludere alle elever. Det skal gis tilbud om varm lunsj en dag per uke for hvert klassetrinn. Det en ambisjon å utvide tilbudet til flere dager i uka. Det skal etableres et effektivt og fleksibelt driftskonsept som driftes av kommunens hovedkjøkken på helsehuset. Betalingen skal holdes på et rimelig nivå slik at tilbud om skolemat kan benyttes av alle elever. Ved oppstart settes prisen til kr. 25 per måltid. Egenbetalingen organiseres som en abonnementsordning.

Årlige driftskostnader dekkes av eksisterende bevilgning til skolemat på kr. 800.000 per år.

Øking av administrasjonsressurs for barnehager med mer enn 100 barn

I særforordning 2201- Barnehager, skolefritidsordninger, skole og familiebarnehager (SFS2201) står det at "En barnehage skal som hovedregel ha styrer i hel stilling, jf. HTA kap 1 §2.3. I barnehager med plass til 42 barn eller mer, skal det avsettes hel stilling til lederoppgaver. I store barnehager bør det opprettes stilling som assisterende styrer. Styrer i mindre barnehager kan også utføre andre arbeidsoppgaver enn dem som

naturlig tilligger styrer (for eksempel arbeid i barnegruppe). Disse oppgavene tidsdimensjoneres etter drøftinger lokalt, likevel slik at tid til lederoppgaver skal utgjøre minimum 35 % av styrers stilling."

I Bamble har alle barnehagene lik lederressurs uavhengig av størrelse, da alle barnehagene har mer enn 42 barn. Nustad barnehage har 103 barn. I SFS2201 står det at det bør opprettes

Investeringsbudsjett

stilling som assisterende styrer i store barnehager, men det er ikke definert hva som defineres som stor barnehage. I skole er det satt av 45% ekstra fagleder ressurs på de minste skolene, det er ønskelig at barnehager med over 100 barn får det samme.

45% administrativ ressurs utgjør ca. 350 000 kroner.

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjekt utgift	Økonomiplan		Sum 2022-25	Inntekt 2022-25
		2022	Inntekt 2022		
Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomsskole mv.					
Grasmyr, Ombygging gamle Grasmyr skole	77 810	75 375	0	75 375	0
Grasmyr, programmering, planlegging og usikkerhetsavsetning	71 320	8 300	0	8 300	0
Sum Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomsskole mv.	149 130	83 675	0	83 675	0

Grasmyr, Ombygging gamle Grasmyr skole

Kommunestyret vedtak i sak 38/18:

1. *Voksenopplæringen og flyktningetjenestene flytter til nye lokaler i bygget til Grasmyr ungdomsskole når de blir ledige.*
2. *Frisk Bris og Talenhuset samlokaliseres med voksenopplæringen og flyktningetjenesten i bygget til Grasmyr ungdomsskole. Det skal vurderes om også andre tjenester bør samlokaliseres i bygget.*
3. *Ved flytting til nye lokaler på Grasmyr, skal lokalene til Frisk Bris («Sjeseveien skole») og Talenhuset («Fjæra») selges som en del av finansieringen. Tomten til Frisk Bris og tilleggstomt vurderes utviklet til boliger i kommunal regi og/eller selges helt eller delvis til privat utbygger.*
4. *«Tirsdagsklubben» sikres lokaler for sin virksomhet på Grasmyr.*

5. *Etterbruk av Grasmyr ungdomsskole etableres som et delprosjekt under Grasmyrutbyggingen.*
6. *Det skal utarbeides et forprosjekt med plan for nødvendig oppgradering og ombygging av bygget. I forprosjektet skal det utarbeides en finansieringsplan og en klargjøring av faglige og driftsmessige gevinster.*

Det er startet arbeid med et forprosjekt. Forprosjektet vil bli lagt fram til politisk behandling i 2020.

Kommunestyret vedtak i sak 101/20:

1. *Hovedprosjekt for ombygging av lokalene til Grasmyr ungdomsskole gjennomføres i tråd med framlagt forprosjekt.*
2. *Prosjektet er et delprosjekt i utbyggingen på Grasmyr og finansieres innenfor den samlede bevilgningen på kr. 606 mill. ekskl. mva.*

3. *Ekstra kostnader til lokaler til BUP dekkes innenfor bevilgningen. Det inngås en langsiktig avtale om utleie av disse lokalene med utgangspunkt i kostnader til investeringer og drift.*
4. *Driftsmessige konsekvenser innarbeides ved rullering av budsjett- og handlingsprogram.*
5. *Formannskapet følger opp prosjektet på vegne av kommunestyret som prosjekteier. Det rapporteres til formannskapet i månedsrapportene fra Grasmirutbyggingen.*

Det er nødvendig med en omfattende ombygging av Grasmyr ungdomsskole for å få funksjonelle lokaler og oppfylle bygningstekniske krav. I forprosjektet ble ombyggingen er beregnet til 65 mill. kroner ekskl. mva. I tillegg kommer en økt kostnad til utvidelse til BUP på 100 m² er stipulert til ca. 5 mill. kroner Den ekstra kostnaden er forutsatt dekt gjennom en leieavtale.

Det valgt å samlokalisere følgende tjenester i bygget:

- Voksenopplæring og flyktningetjenesten (VIVA)
- Talenhuset for ungdom
- Frisk Bris
- Ungdomsklubben «Tirsdagsfjæra»
- Helsestasjon (inkl. jordmortjenesten)
- Familieteamet
- Barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling i Bamble, Sykehuset Telemark

Etter en anbudsrunde er det inngått kontrakt med Backe Vestfold Telemark AS som entreprenør. Endelig kontrakt for gjennomføring ble inngått 03.09.21 og kontraktsum er på 80,7 mill. kroner. Byggearbeidet er igangsatt og planlagt ferdig i februar 2023.

Grasmyr, programmering, planlegging og usikkerhetsavsetning

Utbygging Grasmyr, framtidens ungdomsskole med anlegg for idrett og kultur

Utbyggingen på Grasmyr vil gi Bamble kommune et unikt senter for utdanning og oppvekst, kultur og fritid, inkludering, folkehelse og livsmestring.

I tillegg til en ny moderne ungdomsskole og videregående skolen, vil utbyggingen styrke kommunens tilbud på flere områder. Det vil bli nye lokaler til kulturskolen og andre kulturaktiviteter, to nye idrettshaller og en svømmehall. Kommunestyret har i tillegg vedtatt å bygge om lokalene til Grasmyr ungdomsskole til voksenopplæringen og flyktningetjenesten. Det ble også vedtatt å flytte Talenhuset for ungdom, Frisk Bris og eventuelt andre tjenester til disse lokalene.

Grasmyrprosjektet er både et stort investeringsprosjekt og et prosjekt med fokus på utvikling av gode tjenester til kommunens innbyggere. Samlingen av tjenester på Grasmyr gir muligheter for økt tverrfaglig samarbeid for å gi gode tilbud til mennesker i ulike livssituasjoner.

Kommunestyret fattet i sak 60/16 vedtak om å sette i gang et forprosjekt om ny felles ungdomsskole, inklusiv idrettshall og svømmehall. Kommunestyret behandlet første fase av forprosjektet i sak 105/17 og fattet følgende vedtak:

1. *Bamble kommunestyre tar rapporten "Framtidens ungdomsskole - Forprosjekt" til orientering og er svært tilfreds med den medvirkning som har funnet sted.*
2. *For å utvikle Bamble til en attraktiv bosettings- og vekstkommune, er Bamble kommunestyre positiv til konseptet som er framlagt og vedtar å gå videre med gjennomføringsmodell i en samspillmodell / utviklingsentreprise ved å:*
 - a) *utlyse en anbudskonkurranse med samspill/utviklingsentreprise med valgt entreprenør*
 - b) *avklare samarbeid og synergier med*

- utvikling av videregående skole - campus Grasmyr*
- c) oppdatere kostnadsestimater og redusere usikkerhetsposten*
- 3. Bamble kommunestyre får i februar 2019 fremlagt et forprosjekt fase 2 for et vedtak om hvordan prosjektet "Framtidas ungdomsskole mm") skal realiseres i et hovedprosjekt.*
 - 4. Samlet kostnadsramme for prosjektet er iht vedtatt budsjett og handlingsprogram 2018-2021.*
 - 5. Vedtatt organisering av forprosjektet videreføres fram til et endelig vedtak om gjennomføring av hovedprosjektet*

Forprosjektet bes utrede hvorvidt det kan være hensiktsmessig at voksenopplæringen overtar den gamle u-skolen på Grasmyr og at man inviterer til et samarbeid med de øvrige Grenlandskommunene i forhold til dette.

I sak 38/18 vedtok kommunestyre at Frisk Bris og Talenhuset for ungdom samlokaliseres med voksenopplæringen og flyktningetjenesten i bygget til Grasmyr ungdomsskole når de blir ledige. Det skal også vurderes om andre tjenester bør samlokaliseres i bygget.

I sak 27/19 fattet kommunestyret endelig vedtak om utbygging med følgende vedtak:

Bamble kommunestyre vedtar:

- 1. Hovedprosjektet for utbygging av ny ungdomsskole på Grasmyr med kulturlokaler, to idrettshaller, svømmehall og opparbeidet uteområder gjennomføres i tråd med forprosjekt fase 2.*
- 2. Hovedprosjektet gjennomføres innenfor vedtatt budsjetttramme kr. 606. mill. ekskl. mva. og i samsvar med finansielle forutsetninger. rådmann har myndighet til å justere budsjetttrammen med tilskudd ut over det som er forutsatt i finansieringen.*
- 3. Driftsmessige konsekvenser av utbyggingen innarbeides ved rullering av budsjett og handlingsprogram.*

- 4. Formannskapet skal følge opp prosjektet på vegne av kommunestyret som prosjekteier. det skal være fast rapportering fra prosjektledelsen til formannskapet om gjennomføring av prosjektet. Nåværende styringsgruppe legges med dette ned. Alle berørte råd og utvalg skal holdes orientert om arbeidet i prosjektet.*
- 5. Rådmannen skal legge fram egne saker til politisk behandling om:*
 - a. Avhending og etterbruk av eiendommer og lokaler som blir ledige som følge av utbyggingen – jfr. k.sak. 14/19*
 - b. Forprosjekt for ombygging av lokalen til Grasmyr ungdomsskole – jfr. k.sak 38/18*
 - c. Organisering av arbeid med utsmykking*
 - d. Vedlikeholdsbehov/ oppgradering av skolelokaler og utemiljø for småtrinnet/mellomtrinn på Herre, Rugtvedt, Rønholt, Langesund og Stathelle.*
- 6. Bamble kommune skal påse at det er et helhetlig og godt busstilbud til ungdommene som bor utenfor Langesund halvøya, også i helger og på kveldstid. Slik at alle ungdommer kan delta på like vilkår.*

Grasmyr, økonomiske konsekvenser

Utbyggingen på Grasmyr er kommunen største investering. Ny ungdomsskole med idrettshaller og svømmeanlegg, og ombyggingen av Grasmyr ungdomsskole har en samlet budsjetttramme på 606 mill. kroner ekskl. mva. (jfr. vedtak i k.sak 27/19), Som en del av finansieringen er det budsjettet med kr. 31 mill. salg av eiendommer og 54 mill. i tilskudd fra Spillemidler. Det betyr behov for 521 mill. i lånefinansiering.

Prosjektet vil få vesentlige driftsmessige konsekvenser på flere områder. I kommunestyresak 27/19 er det redegjort for dette, men det vil være nødvendig med

Økonomiplan for 2022-2025

nærmere vurderinger. Ny felles ungdomsskole vil bidra til en mer effektiv skoledrift. Det vil være innsparinger på drift av lokaler som avhendes eller ikke tas i bruk, og nye bygg og anlegg vil være effektive både økonomisk og miljømessig. Kommunen vil likevel få vesentlige økte utgifter til drift og forvaltning av bygg og anlegg. Det skyldes i stor grad økte arealer. Nettoøkningen er i k.sak 27/19 beregnet til over 6.400 m², men vil være avhengig av hvordan kommunen klarer å effektivisere sin eiendomsforvaltning framover. Driften av svømmehallen vil også ha betydning for framtidige driftsutgifter. Det vil bli lagt fram en

egne sak om driftskonsept og åpningstider i svømmeanlegget.

I forslag til ny økonomiplan er det foreløpig lagt inn netto 5,5 mill. kroner i økte driftsutgifter. Det er imidlertid heftet risiko ved driftsbudsjettet, det er ikke valgt driftskonsept for svømmehallen. I tillegg er det forutsatt avhending og tomme lokaler slik at dagens driftsutgifter på bygg reduseres. Mulighetene for effektivisering i nybygget både ift undervisning og eiendomsforvaltningen er usikre.

Velferd

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	366 336	366 336	366 336	366 336
Sum Tekniske justeringer	13 355	13 355	13 355	13 355
Konsekvensjusteringer	13 355	13 355	13 355	13 355
Konsekvensjustert ramme	379 691	379 691	379 691	379 691
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
K-sak 41/19 Kjøp av omsorgsplass	-945	-1 260	-1 260	-1 260
K-sak 42/19 Alarmsentralen Telemark/Responscenteret.	0	-550	-550	-550
Planlegging Vissestad	300	-200	-200	-200
Saldering 2020-2023 Helse og omsorg	0	230	230	230
Statsbudsjettet - Habilitering, avlastning funksjonshemmede	-277	-277	-277	-277
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023	0	-9 585	-19 171	-26 718
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-922	-11 642	-21 228	-28 775
Innsparingstiltak				
Endring i matombringing og fremtidig kjøkkendrift	0	-600	-600	-600
Gjennomgang av kantinedrift på rådhuset	-300	-300	-300	300
Redusere tomgangsleie kommunale boliger	-750	-1 500	-1 500	-1 500
Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler	-2 586	-2 586	-2 586	-2 586
Sammenslåing av hjemmetjenesten	0	-400	-400	-400
Øke brukerbetaling for trygghetsalarmer	-360	-360	-360	-360
Sum Innsparingstiltak	-3 996	-5 746	-5 746	-5 146
Nye tiltak				
Demografisk utvikling, nybygg velferd	0	0	10 000	30 000
Redusert aktivitet kommunal del av Frisk Bris	-300	-300	-300	-300
Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte	-811	-811	-811	-811
Innsparinger administrasjon velferd		-300	-300	-300
Statsbudsjettet 2022, barnekoordinator	276	276	276	276
Statsbudsjettet 2022, basistilskudd til fastleger - helårseffekt 2021 + økning i 2022 + endring 2021	562	562	562	562
Statsbudsjettet 2022, forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger	890	890	890	890
Statsbudsjettet 2022, rusreformen - opprette rådgivende enheter	243	243	243	243
Statsbudsjettet 2022, tolkeloven	53	53	53	53
Statsbudsjettet 2022, økte sosialhjelpsutgifter som følge av redusert dagsats for tiltakspenger - kompensasjon	168	168	168	168
Statsbudsjettet, endring PU-verdi 2022, ressurskrevende tjenester	338	338	338	338
Sum Nye tiltak	1 419	1 119	11 119	31 119
Nye tiltak og realendringer	-3 499	-16 269	-15 855	-2 802
Ramme 2022-2025	376 192	363 422	363 836	376 889

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Interne korrigerende lønner

Ansvarer opphører 01.01.2021

K-sak 41/19 Kjøp av omsorgsplass

Avvikling av privat omsorgsplass er utsatt med 3 måneder inn i 2022 grunnet forsinkelser i ferdigstilling av ny bolig.

K-sak 42/19 Alarmsentralen Telemark/Responscenteret.

Iht til k-sak 7/19 og k-sak 42/19, deltok Bamble kommune også i 2020 i Alarmsentralen Telemark/Responscenteret, da vi ikke har alternativt mottak for trykksalarmer og annen trykkskapende teknologi.

Grunnet koronapandemien og omstillings- og nedbemanningsprosessen, har enheten ikke hatt mulighet til vurdere andre responscenterløsninger. Bamble kommune må derfor være tilsluttet Alarmsentralen Telemark/Responscenteret også i 2022.

Planlegging Vissestad

I henhold til k-sak 85/19 starter planleggingen av nytt Vest-Bamble aldershjem i 2021. Tiltaket viser en opptrapping i 2022 og at det utgår i 2023.

Saldering 2020-2023 Helse og omsorg

Det ble i 2020 lagt inn flere salderingstiltak for perioden 2020-2023. Dette tiltaket viser opp-/nedtrappingseffekt for perioden 2022-2025. For mer informasjon om salderingstiltakene se budsjett og handlingsprogram 2020-2023, kommunestyresak 85/19.

Statsbudsjettet - Habilitering, avlastning funksjonshemmede

Regjeringen la inn en engangsbevilgning i statsbudsjettet for 2021 begrunnet behovet for å gi et godt habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Denne bevilgningen tas dermed ut av ramma i fra 2022.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Innsparingstiltak

Endring i matombringning og fremtidig kjøkkendrift

I dag produserer vi varm mat selv til Bamble helsehus og døgnbemannede boliger og er blant de beste i landet på matombringning når det gjelder antall personer over 80 år som får hjemkjørt varmmat. I utredningen ser en på et kostnadsreducerende alternativ som vakuumpakket mat fra eksterne aktører, som brukeren varmer selv. Videre bør det ses på omfanget av de som bruker tilbudet og hvor mange dager i uka tilbudet skal gjelde. Bamble kommune er en av få kommuner i landet som kjører ut varmmat til hjemmeboende daglig. Ved endringer av drift ser kommunedirektøren en besparelse på 600 000,- samt ytterligere innsparinger rundt enkelte stillinger i tilknytning til matombringning.

Gjennomgang av kantinedrift på rådhuset

Under pandemien har det ikke vært kantinedrift på rådhuset, og det er derfor ønskelig med en gjennomgang av driften. Kan hele eller deler av tjenesten legges ned, eller kan det være mulig med en annen organisering, selvbetjening, vipps o.l. som gir billigere drift? Dersom rådhuskantinen legges ned i sin helhet utgjør dette en innsparing på 650 000. Kommunedirektøren foreslår en omlegging som vil gi en innsparing på 300 000 kroner.

Redusere tomgangsleie kommunale boliger

Per i dag har Velferd flere tjenester som leier bygningsmasse som ikke er i bruk. Som følge av usikkerhet i inngang på flyktninger betaler NAV tomgangsleie på rundt 1,5 mill. kroner årlig. Hjemmetjenesten har tomgangsleie på rundt 1 mill. kroner som følge av ledige omsorgsboliger.

For enkelte av disse tjenestene er det nødvendig å ha boliger tilgjengelig i beredskap, men det antas å kunne spares inn en del på å redusere noe av tomgangsleien.

Ulempen ved en slik løsning er at det gir mindre fleksibilitet ved store endringer i tjenestebehovet, som kan oppstå i flyktningetjenesten. Det er derimot lite sannsynlig at det vil være brukt for alle boligene tjenesten sitter på i dag.

Reduksjon av antall boliger må ses på i samarbeid med Eiendomsforvaltningen. Flere av boligene eies av Boligstiftelsen for utleieboliger i Bamble. Avvikling av boligene er krevende grunnet formalia for stiftelsesboliger.

Dette tiltaket bygger opp under delmålene fra kommunedirektørens strategidokument 2022-2025 om at vi «i Bamble skal ha en felles forståelse av utviklingstrekk, utfordringer og muligheter og ser **behov for omstilling**», og at vi i Bamble ser innbyggeren som en ressurs og har et sømløst **tjenestetilbud ut i fra reelle behov**».

Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler

Utgifter til kjøp av varer og tjenester i opprinnelig budsjett 2021 utgjør totalt 382,4 mill. kroner. Det er mulig å forutsette en reduksjon i disse kostnadene ved å gjennomgå avtaler, standard og omfang på anskaffelser. En 2% reduksjon vil medføre en innsparing på totalt 9,6 mill.kroner. Da er all kjøp av varer og tjenester, inkludert kjøp fra interkommunale selskaper, med i beregningen. Selvkostområdene er trukket ut av beregningen.

Sammenslåing av hjemmetjenesten

Dette vil gi mulighet for mer effektiv drift av tjenestene og høyere kvalitet med mulighet for mer teamorganisering og fleksibilitet. Ressursene vil bli utnyttet på en mer effektiv måte og vil gi et mer robust fagmiljø og gjøre det lettere med rekruttering. Det vil gi riktig kompetanse på rett sted og bedre og riktige tjenester til pas./brukere. Sammenslåingen vil på kort sikt gi en besparelse på 450 000,- for bil- og bensinbruk. På lang sikt får vi en besparelse gjennom saktere esing av hjemmetjenesten gjennom god ressursutnyttelse og en mer robust organisering i forhold til demografiutviklingen fremover. Kommunen ønsker etter hvert å skifte ut bilparken i kommunen med el-biler, og ved samlokalisering av hjemmetjenesten vil investering i ladestasjoner på ny lokasjon bli hensiktsmessig.

Øke brukerbetaling for trygghetsalarmer

:Bamble kommune er en av kommunene i Norge med høyest andel trygghetsalarmer for innbyggere over 80 år. Vi har derimot lave brukerbetaling, sammenlignet med andre kommuner. Bamble kommune har en månedlig leiesum på 269 kroner, mens Skien og Porsgrunn har henholdsvis 373 og 345 kroner

per måned. Kommunedirektøren foreslår å øke månedlig leiesum med 100 kroner til 370 kroner. Med Bambles rundt 300 alarmer vil vi kunne øke årlig inntekt med 360 000 kroner.

Nye tiltak

Demografisk utvikling, nybygg velferd

Bamble kommune står overfor en betydelig endret demografisk utvikling. Antall 80-89 åringer dobles de neste 10 årene. Antall 90+ åringer øker med 30% i samme periode. Parallelt reduseres barn, unge og voksne. Dette gir kommunen store utfordringer med å dimensjonere tjenestene til hele befolkningen.

I K-sak 67/18 ble Helse- og omsorgsplan; Utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene vedtatt. Planen skal legges til grunn for den videre utviklingen og prioriteringen av helse- og omsorgstjenestene, og tiltak skal vurderes årlig i forbindelse med kommunens utfordringsnotat og handlingsplan. Med bakgrunn i utfordringene som skisseres i planen er det allerede nå viktig at det blir satt av midler til fremtidige investeringer innenfor helse og omsorg. I tråd med kommunens økonomireglement må større investeringsprosjekter utredes i forstudie og forprosjekt, før utbyggingsvedtak fattes. Rekkefølgen av prosjektene må prioriteres i forhold til de utfordringene helse og omsorgstjenestene står ovenfor, samt vurderinger som gjøres i det forestående kommuneplanarbeidet.

I perioden avsettes det en foreløpig ramme til finansiering av tiltakene i planen. Det er bevilget 190,8 mill. kroner til investeringer i perioden, samt 10 mill. kroner i 2024 og 30 mill. kroner i 2025 til driftskonsekvenser av investeringene. Dette er et foreløpig anslag.

Redusert aktivitet kommunal del av Frisk Bris

Frisk bris driftes med en kommunal del og en del i kommunalt foretak. Den kommunale delen utgjør for 2022 ca 3,5 mill. kroner i 2022.

Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte

Det avsettes midler fra enhetenes budsjetter til en sentral budsjettpost for frikjøp av tillitsvalgte. Beløpet er et anslag basert på 1400 aktiviteter med en snittvarighet på 3, 5 time. Trekket i enhetenes budsjetterrammer gjøres i henhold til antall årsverk i enheten. Det etableres administrative rutiner for finansiering av opplærings- og møteaktiviteter av tillitsvalgte fra sentral budsjettpost fom 2022.

Statsbudsjettet 2022, barnekoordinator

Som en del av Likeverdsreformen blir det innført en lovfestet rett til barnekoordinator. Helårsvirkningen for kommunene er anslått til 180 mill. kroner, tilsvarende om lag 280 koordinatorstillinger. Det legges opp til ikrafttredelse fra 1. august 2022. I 2022 kompenseres kommunene gjennom en økning i rammetilskuddet på 100 mill. kroner. Bambles andel utgjør 276 000 kroner.

Statsbudsjettet 2022, basistilskudd til fastleger - helårseffekt 2021 + økning i 2022 + endring 2021

I forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2021 ble rammetilskuddet til kommunene økt med 75 mill. kroner som kompensasjon for en økning av basistilskuddet til fastleger under knekkpunktet fra 1. juli 2021. Som kompensasjon for helårseffekten

økes rammetilskuddet med ytterligere 77,1 mill. kroner

Det foreslås av basistilskuddet til fastleger økes ytterligere i 2022. Som kompensasjon økes rammetilskuddet med 51 mill. kroner.

Bamble andel for helårseffekten samt den nye økningen for 2022 utgjør 354 000 kroner

Siden økningen i basistilskuddet til fastleger under knekkpunktet ikke kom før i revidert nasjonalbudsjett så ligger den ikke inne i 2021-ramma. Ramma økes derfor ytterligere med 208 000 kroner.

Ramme økes med totalt 562 000 kroner.

Statsbudsjettet 2022, forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger

Helse - og omsorgsdepartementet sendte i juli 2021 på høring et forslag om endringer i pasientjournalloven mv. som legger det rettslige grunnlaget for målet "en innbygger - en journal". Forslaget innebærer blant annet en plikt for kommuner til å betale kostnadene til forvaltning og drift av helsenettet, inkludert grunndata og helselD, og kjernejournal, e-resept og helsenorge.no. Kommunene kompenseres for eksisterende kostnader til forvaltning og drift av løsningene, men må bidra til å dekke kostnadsveksten fra 2021 til 2022. Kommunenes betaling for medlemsavgiften til helsenettet kompenseres fullt ut i 2022. Som følge av dette økes rammetilskuddet til kommunene med 322,2 mill. kroner. Bambles andel er på 890 000 kroner

Statsbudsjettet 2022, rusreformen - opprette rådgivende enheter

Ved Stortingets behandling av Prop. 92 L (2020-2021) Endringer i helse- og

omsorgstjenesteloven og straffeloven m.m. ble det vedtatt å opprette rådgivende enheter i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Enhetene skal møte personer når oppmøte for enheten er satt som vilkår for en bestemt strafferettslig reaksjon. Kommunene kompenseres for etablering av enhetene gjennom økning i rammetilskuddet på 100 mill. kroner. Bambles andel er på 243 000 kroner.

Statsbudsjettet 2022, tolkeloven

Tolkeloven som blant annet regulerer offentlige myndigheters bruk av tolk, trer i kraft 1/1.22. Som kompensasjon økes rammetilskuddet til kommunene med 20,7 mill. kroner. Bambles andel utgjør 53 000 kroner.

Statsbudsjettet 2022, økte sosialhjelpsutgifter som følge av redusert dagsats for tiltakspenger - kompensasjon

Det foreslås å innføre en felles dagsats for tiltakspenger tilsvarende minste sats for dagpenger fra 1. januar 2022. Det legges til grunn at tiltakspengemottakere som allerede mottar supplerende sosialhjelp, vil motta mer sosialhjelp når tiltakspengene reduseres. Som kompensasjon for dette økes rammetilskuddet med 69 mill. kroner. Bambles andel utgjør 168 000 kroner.

Statsbudsjettet, endring PU-verdi 2022, ressurskrevende tjenester

PU-verdien for 2022 økes med 26 000 kroner fra 764 000 kroner til 790 000 kroner. Siden kommunen får denne økningen inn i rammetilskuddet trekkes den ifra kostnadsberegningen av de ressurskrevende brukerne og tilskuddet vil bli tilsvarende lavere.

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Boliger til personer med lav boevne	0	0	0	0
Forprosjekt felles legevakt Porsgrunn og Bamble	1 000	1 000	0	0
Heltidskultur	0	0	0	0
Kommunale transporttjenester - mulighet for effektivisering	0	0	0	0
Kommunens legetjeneste	500	500	500	500
Kvalitetsreformen Leve hele livet	0	0	0	0
Nedbygging av tjenestene knyttet til mottak av flyktninger	-1	-1	-1	-1
Psykiske helsetjenester for barn, unge og familier	2 100	2 100	3 150	3 150
Statsbudsjettet; forutsetter økning innslagspunkt ressurskrevende 2022	1 100	1 100	1 100	1 100
Utvikling og utvidelse av hovedkjøkkenet	1 000	0	0	0
Videre satsning på e-helse og digitalisering	4 310	4 310	4 310	4 310
Sum	10 009	9 009	9 059	9 059

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Boliger til personer med lav boevne

I henhold til spørsmål i kommunestyret, sak 3/21 Cocheplassen - kommunale boliger, tiltagende uro, støy og frykt for uønsket handel, vedtok Bamble kommunestyre å be kommunedirektøren om å legge frem en sak til politisk behandling. Saken må ta tak i hele sakskomplekset, da dette gjelder både behovet for å sikre trygge og gode oppvekstvilkår og bomiljø, samtidig som vi skal ivareta det sosiale perspektivet og gi alle som trenger det trygge rammer og tak over hodet.

Kommunedirektøren igangsetter nå arbeidet med ny boligplan, hvor tematikken omkring bolig for personer med lav boevne vil bli omhandlet.

Forprosjekt felles legevakt Porsgrunn og Bamble

Bamble kommunestyre vedtok i sak 67/21 Felles legevakt for Bamble, Kragerø og Porsgrunn kommuner følgende: Bamble kommune deltar i et forprosjekt om interkommunal legevakt i Heistadområdet, med forutsetning om nær tilknytning til kryss/avkjøring fra ny E18. Porsgrunn kommune har vedtatt det samme. Hvorvidt Kragerø

kommune ønsker å delta i forprosjektet er foreløpig uavklart.

Bamble og Porsgrunn kommuner starter nå arbeidet med forprosjektet med mål om å utarbeide et endelig beslutningsgrunnlag for videre behandling i Bamble kommunestyre. Hverken Porsgrunn eller Bamble kommune har nødvendig kapasitet, og dels kompetanse, til å gjennomføre utredningen, og det må derfor engasjeres ekstern bistand til å gjennomføre forprosjektet. Beslutningsgrunnlaget skal være klart innen 1. oktober 2022.

Det kommer en kostnad på 1 mill. kroner til utredningsarbeidet i 2022, og 1 mill. kroner i 2023. Det samme gjelder for Porsgrunn.

Heltidskultur

Enheten har intensivert arbeidet med implementering av heltidskultur. Det er omprioritert ett årsverk for å organisere og lede dette arbeidet.

I løpet av april, mai og juni måned ble det gjennomført en omfattende kartlegging i alle avdelinger innen helse- og omsorgstjenestene. Det som ble kartlagt var:

- Alle ansatte i turnus med kompetanse og stillingsstørrelse
- Turnusordninger
- Planlagt og faktisk bemanning i løpet av 1 uke
- Oppfølging av forskjellige personer hos enkeltbeboer i løpet av 1 uke
- Fastlønn og vikar budsjett og regnskap
- Fravær

Det arbeides videre med:

- Bemannings- og kompetanseplaner
- Naturlig avgang
- Frivillig/ufrivillig deltid
- Organisering
- Vikarpool
- Kritiske/sårbare områder som:
- Sykefravær
- Permisjonsmuligheter
- Sammenheng med arbeidstidsordninger og deltid
- Rekrutteringsutfordringer
- Ivaretagelse av medarbeidere uten formell utdanning
- Økonomi

Videre skal hver utlysning vurderes med hensyn til kompetansebehov og økning av stillingsstørrelse. Noen avdelinger bruker vikarmidler for å oppnå høyere stillinger, i tillegg til at det flere steder er jobbet godt med ufrivillig deltid og endringer av turnus, for å kunne øke stillinger.

På sikt forventes det at høyere andel heltidsstillinger både vil gi bedre kvalitet i tjenestene og redusert fravær. Det rapporteres to ganger årlig til Administrasjonsutvalget på dette arbeidet, neste gang i desembermøtet 2021.

En øking i andel heltidsstillinger vil føre til tilsvarende øking i kostnader for kommunen i perioden.

Kommunale transporttjenester - mulighet for effektivisering

Kommunalområdene har i varierende grad behov for forskjellig transporttilbud til brukere, unger og ungdom. Det brukes i dag både intern kommunal transport og TAXI. Det igangsettes et arbeid for å se på muligheter for sambruk av kommunal transport og mulighet for effektivisering og reduserte kostnader til transport.

Kommunens legetjeneste

Det er behov for en gjennomgang av kommunens legetjeneste, både fastlegetjenesten, tilsynslegefunksjonen på Bamble helsehus og kommuneoverlegefunksjonen. Det er behov for å ansette sykehjemslege for å sikre god kontinuitet og kvalitet for pasienter og beboere på Helsehuset. Noe av stillingen som sykehjemslege kan finansieres ved omprioritering av midler, men det er behov for en økning på rundt 500 000 kroner for å gjennomføre tiltaket. Det er også behov for flere hjemler for fastleger for å kunne redusere deres listelengder og arbeidsbelastning. Regjeringen har varslet at den vil komme med nye tiltak for å sikre en forsvarlig og velfungerende fastlegetjeneste. Det er snakket om kortere listelengde for legene, og dette kan få konsekvenser for antallet fastleger og utforming og størrelse på legesentraene.

Kvalitetsreformen Leve hele livet

Bamble kommunestyre vedtok i sak 44/21Prosjektspesifikasjon for utarbeidelse av plan for kvalitetsreformen "Leve hele livet". Det er satt ned arbeidsgrupper i henhold til kommunestyrets vedtak. Planen var varslet til politisk behandling i november 2021. Grunnet pandemien og omprioritering av ansatte, er utredningsarbeidet forsinket. Det er avklart med Statsforvalteren i Vestfold og Telemark at planen kan behandles politisk våren 2022, og det planlegges behandling i løpet av april 2022.

Nedbygging av tjenestene knyttet til mottak av flyktninger

Flyktningarbeidet i Bamble kommune har de siste 20 årene blitt drevet etter en modell hvor de statlige tilskuddene til integrering skal dekke alle utgiftene kommunen har til integreringsarbeidet de første 5 årene. Eventuelle overskudd /underskudd er blitt saldert mot et eget fond. Dette har til nå fungert svært bra. Tilskuddene er basert på antall flyktninger kommunen bosetter. (Kommunen får et fast beløp pr. bosatt i 5 år. I tillegg er det mulig å søke på ekstra tilskudd til personer med særskilte behov.)

Fra 2011 til 2017 ble kommunen anmodet om å bosette fra 35 opp til 60 flyktninger hvert år, dette førte til en utbygging av tjenesteapparatet opp til et nivå hvor kommunen kunne bosette 50 flyktninger årlig.

Nedenfor er en oversikt over Imdi's anmodning og kommunens faktiske bosetting de siste ti årene og en oversikt over totalbeløpet på årlige tilskudd.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Anmodning	35	40	45	45	50	60	45	25	22	12	14
Faktisk bosatt	35	42	40	40	43	53	42	26	22	12	

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tilskudd Imdi i millioner	28,5	32,3	41,2	38	51,9	52,5	75,5	79,8	64,8	47,3	ca 18

I 2018 innførte Norge en mer restriktiv politikk knyttet til bosetting av flyktninger. I tillegg ble noen av tilskuddsordningene strammet inn. Dette har medført at kommunen har fått redusert antall flyktninger. Nivået på tilskudd har gått ned og behov for tjenester er også da redusert. Utfordringen er at antall ansatte ikke er redusert tilsvarende. Politiske signaler tilsier ikke at det blir en store endringer i antall flyktninger. Norge som land tar imot, og hovedlinjene i tilskuddsordningene ser ut til å

ville fortsette med noen unntak.

Hurdalsplattformen ønsker å gi bedre og mer langsiktige støtteordninger til kommuner som bosetter flyktninger med særlige behov.

Tjenestene kan med andre ord planlegge utfra en bosetting på 10 til 14 pr. år.

Det er i dag 17,3 faste stillinger knyttet til integreringsarbeidet med lønnsutgifter på 12,8 millioner. Det er satt i gang tiltak for å redusere lønnsutgiftene, men de fleste av disse tiltakene er av midlertidig karakter, og allerede dette året er prognosen over 7 millioner i underskudd, som vil medføre at flyktningefondet blir brukt opp.

Kommunedirektøren foreslår derfor at

- Bamble kommune inngår et samarbeid Porsgrunn om grunnskole for voksne.
- Det må vurderes hvor mange flyktninger kommunen må bosette for å kunne opprettholde et lovlig og forsvarlig tjenestetilbud.
- Det må vurderes om kommunen skal kunne si nei til mottak av nye flyktninger
- Det må vurderes å gå bort fra dagens modell med selvkost for flyktningbudsjettet og legge reelle kostnader i driftsbudsjettet.
- Antall ansatte må tilpasses fremtidig behov. Nedbemanning skal skje i tråd med vedtatte retningslinjer for omstilling og nedbemanning.

Psykiske helsetjenester for barn, unge og familier

En arbeidsgruppe bestående av kommunepsykologen, leder av Bamble helsestasjon og leder av psykisk helse- og avhengighetsteam, fikk i 2020 et mandat til å legge fram forslag til hvordan et fremtidsrettet

tjenestetilbud innenfor psykisk helse for familier, barn og unge kan organiseres i Bamble kommune. Kommunen bør tilby effektiv psykisk helsehjelp også til den yngre delen av befolkningen, og ta sikte på å gi helhetlige, integrerte og samtidige tjenester ut fra familien eller den enkeltes behov.

Arbeidsgruppen har innhentet informasjon og innspill fra ulike tjenester i kommunen og fra foreldre- og ungdomsrepresentanter, og det er en klar oppfatning av at det er behov for et psykisk helsetjenestetilbud til familier, barn og unge. Per nå oppleves gapet mellom helsesykepleiernes forebyggende tjenester og spesialisthelsetjenesten (Barne- og ungdomspsykiatrien) som for stort.

Arbeidsgruppen har anbefalt at tjenestetilbud til målgruppen knyttes sammen med psykisk helse- og avhengighetsteam, slik at psykisk helse- og avhengighetsteam gir tilbud til alle aldersgrupper.

For å gjennomføre dette trengs det økt kompetanse og kapasitet. Arbeidsgruppen har anslått behov for minst 3 årsverk for å tilføre teamet nødvendig kompetanse og ressurser. I tillegg bør det tilføres kompetanse i form av videreutdanning til ansatte i psykisk helse- og avhengighetsteam. Det er mulig å se for seg en opptrappingsplan for tilbudet.

Statsbudsjettet; forutsetter økning innslagspunkt ressurskrevende 2022

I statsbudsjettene de siste årene har innslagspunktet for tilskudd ressurskrevende tjenester økt utover lønnsveksten. For 2021 legger de opp til en økning på 50 000 kroner. En forutsetter den samme økningen i budsjettet for 2022.

Utvikling og utvidelse av hovedkjøkkenet

Bamble kommunestyre vedtok i sak 68/21 Driftskonsept for skolekantine - behov for utvikling av kommunens hovedkjøkken, følgende:

4. Produksjonen av varmmat til ungdomsskolekantina skal foregå ved kommunens hovedkjøkken på helsehuset. Det forutsetter en større oppgradering og utvidelse av hovedkjøkkenet, som også må ses i sammenheng med at det i årene fremover vil bli økt behov for matproduksjon som følge av flere brukere av kommunens omsorgstjenester.

5. Kommunestyret ber kommunedirektøren utarbeide en plan for oppgradering og utvidelse av hovedkjøkkenet, samt nødvendige utvidelser og tilpasninger på Bamble ungdomsskole. Investeringen innarbeides i investeringsplanen ifm. budsjettprosessen. Det skal i planen legges vekt på å sikre:

- Tilstrekkelig kapasitet for å dekke framtidig behov for produksjon av mat.
- Kostnadseffektiv produksjon.
- Gode arbeidsforhold for ansatte og mulighet for flere fulltidsstillinger.
- Egenbetaling på et rimelig nivå slik at tilbud om skolemat kan benyttes av alle elever

Plan for oppgradering og utvidelse av hovedkjøkkenet vil være et relativt stort utviklingsarbeid, som kommunalområdet ikke har kapasitet og kompetanse til å utrede selv. Det må derfor tilknyttes ekstern kompetanse for å utrede oppgradering og utvidelse av hovedkjøkkenet. Kostnader til kjøp av ekstern utredningskapasitet, 1 mill. kroner ønskes innarbeidet i budsjett 2022, samt investeringsmidler til utbygging. Det er på nåværende tidspunkt ikke mulig å anslå kostnader til utbygging.

Videre satsning på e-helse og digitalisering

Bamble kommune har siden 2015/2016 arbeidet målrettet med implementering av velferdsteknologiske løsninger, og har siden 2017 hatt egen handlingsplan for velferdsteknologi og e-helse. Ny handlingsplan for velferdsteknologi og e-helse skal utarbeides. Tiltak og behov for utvikling har vært vurdert årlig i forbindelse med strategidokumentet og handlingsplan. Bamble kommune regnes som

langt fremme i implementering av velferdsteknologi, og samarbeider godt med både andre kommuner, leverandører og innovative miljøer, i utvikling av nye produkter. Teknologi er et virkemiddel og ikke et mål i seg selv og det er derfor viktig å ha tid til utviklingsprosjekter og sikre ny kompetanse hos våre ansatte.

Velferdsteknologi er teknologisk assistanse som bidrar til trygghet, sikkerhet, sosial deltagelse, mobilitet, og fysisk og kulturell aktivitet. Utvikling og bruk av velferdsteknologi er en nasjonal satsning, og kan sammen med andre tiltak, bidra til å gi mennesker muligheter til å mestre eget liv og helse, bidra til at flere kan bo lenger i eget hjem til tross for nedsatt funksjonsevne, og bidra til å forebygge eller utsette institusjonsinnleggelse.

Bamble kommune har blant annet satset på: implementering av ny teknolog – eks. anskaffe trygghetsskapende teknologi for hjemmeboende (digitale trygghetsalarmer), digitale stasjonære trygghetsalarmer med sensorer, digitale mobile trygghetsalarmer med GPS, digitalt tilsyn, elektronisk medisinbehandling, elektronisk nøkkelsystem (E-lås), mobil app for trygghetsalarm, robotselen «Paro», Wellness Nordic Gyngestol miljøtiltak for demente, GPS i demens omsorgen, Komp - og aktivitetsskjermer, Inkontinenssensorer, m.m.

Velferdsteknologi må også tas i bruk på andre brukergrupper enn de eldre og det satses også på barn og unge.

Det tas utgangspunkt i rammeverk, prinsipper og løsninger fra KS, og tar løpende i bruk nasjonale felleskomponenter, standarder og integrasjoner. Dette er løsninger som for eksempel Helsenett, Velferdsteknologisk knutepunkt, folkeregister, DigiHelse, kjernejournal, m.m. Disse tjenestene er nødvendige for å effektivisere helse- og omsorgstjenestene.

Kostnader

Det er forespeilet at kommunene skal finansiere disse nasjonale tjenestene og vil få økte

kostnader når det gjelder drift og lisenser på dette. Det er sannsynlig at Bamble kommune vil få

- integrasjonskostnad på 650 000 kroner i året for integrasjon mellom journalsystem og alle andre systeme
- kjernejournal har en kostnad per år på 84 000 kroner
- Norsk Helsenett har en kostnad på 20 000 kroner
- DigiHelse har en årlig kostnad på 4 kroner per innbygger, det vil si 56 000 kroner

I tillegg har Bamble kommune kostnader til Responssenteret for velferdsteknologi, Alarmsentralen Telemark på 1,1 mill. kroner. Dette samarbeidet har gitt Bamble store gevinster i form av at Responssenteret tar mye avklaringer for hjemmesykepleien og økt kvalitet på dokumentasjon.

Løsningene er driftet og har operativsystem og management system som i dag driftes av ITG. Det er en kostnad i dag på lisenser, vedlikehold, support og drift fra ITG på dagens utstyr på rundt 2,400 mill.kroner.

Velferd har også hatt en stor endring i hvordan ansatte i de forskjellige virksomhetene utfører sitt virke. For å møte en konstant økt arbeidsmengde er det tilrettelagt for å være mobile ansatte. Journal- og fagsystemer er apper på mobilene og vi har innført logistikksystem for best mulig tjenesteflyt for dem som til enhver tid er på jobb . For å sikre kvalitet og sikkerhet på dokumentasjon og pasientinformasjon, er det innført ressurs- og samhandlingsplattform (Ikos) som vil gi en tryggere og mer effektiv pleie på tvers av avdelinger, virksomheter og sykehus. Det er planlagt et løp inn mot 2024 for innføring av digital medisinsk avstands oppfølging. Dette er et verktøy som vil sikre innbyggerne en trygg og sikker pleie og behandling spesielt inn mot kronisk syke, men også aktuelt for oppfølging av pasienter med f.eks. korona. Dette verktøyet blir et godt virkemiddel for fastleger spesielt.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter

Investeringer helse og omsorg

Investeringer i hht. Helse- og omsorgsplan

Sum Investeringer helse og omsorg

Samlede prosjektbeløp Netto prosjekt utgift	Økonomiplan		Sum 2022-25	Inntekt 2022-25
	2022	Inntekt 2022		
220 549	12 900	0	228 900	0
220 549	12 900	0	228 900	0

Investeringer i hht. Helse- og omsorgsplan

Bamble kommune står overfor en betydelig endret demografisk utvikling. Antall 80-89 åringer dobles de neste 10 årene. Antall 90+ åringer øker med 30% i samme periode. Parallelt reduseres barn, unge og voksne. Dette gir kommunen store utfordringer med å dimensjonere tjenestene til hele befolkningen.

I K-sak 67/18 ble Helse- og omsorgsplan; Utvikling og dimensjonering av helse- og omsorgstjenestene vedtatt. Planen skal legges til grunn for den videre utviklingen og prioriteringen av helse- og omsorgstjenestene, og tiltak skal vurderes årlig i forbindelse med kommunens utfordringsnotat og handlingsplan. Med bakgrunn i utfordringene som skisseres i planen er det allerede nå viktig at det blir satt

av midler til fremtidige investeringer innenfor helse og omsorg. I tråd med kommunens økonomireglement må større investeringsprosjekter utredes i forstudie og forprosjekt, før utbyggingsvedtak fattes. Rekkefølgen av prosjektene må prioriteres i forhold til de utfordringene helse og omsorgstjenestene står ovenfor, samt vurderinger som gjøres i det forestående kommuneplanarbeidet.

I perioden avsettes det en foreløpig ramme til finansiering av tiltakene i planen. For å starte planleggingen/forprosjekt for utvidelse av kapasitet heldøgns plasser er det bevilget 0,75 mill. kroner i 2022.

Sammenslåing av hjemmetjenesten er foreslått effektivert i 2023 og nødvendige investeringer må prioriteres i 2022.

Kommunedirektør

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	85 432	85 432	85 432	85 432
Sum Tekniske justeringer	2 263	2 263	2 263	2 263
Konsekvensjusteringer	2 263	2 263	2 263	2 263
Konsekvensjustert ramme	87 694	87 694	87 694	87 694
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
K-sak 48/18 Birkelandsprosjektet 2018-2021	-80	-80	-80	-80
Ramme: IKT investeringer	-280	-560	-840	-1 120
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023	0	-1 751	-3 503	-5 255
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-360	-2 391	-4 423	-6 455
Innsparingstiltak				
Justering av driftsbudsjettet i tråd med faktisk aktivitet 2017-2019	1 000	1 000	1 000	1 000
Redusere antall lærlinger	-920	-920	-920	-920
Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler	-1 213	-1 213	-1 213	-1 213
Sum Innsparingstiltak	-1 133	-1 133	-1 133	-1 133
Nye tiltak				
Birkelandsprosjektet, stilling i Grenlandssamarbeidet	46	0	0	0
Lisenskostnader styringssystem	600	600	600	600
Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte	-123	-123	-123	-123
Statsbudsjettet 2022, universell utforming av IKT-løsninger	86	86	86	86
Sum Nye tiltak	609	563	563	563
Nye tiltak og realendringer	-884	-2 961	-4 993	-7 025
Ramme 2022-2025	86 810	84 733	82 701	80 669

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Interne korrigeringslønn

Ansvar opphører 01.01.2021

K-sak 48/18 Birkelandsprosjektet 2018-2021

I K-sak 48/18 bevilget Bamble kommunestyre 80 000 kroner årlig i perioden 2018 – 2021 til Birkelandsprosjektet (gaveprofessorat), totalt 320 000 kroner. Fra 2022 opphører dette og pengene trekkes ut av ramma.

Ramme: IKT investeringer

Det bevilges årlige midler til nyinvesteringer på IKT. I forbindelse med de årlige investeringsbevilgningene er det lagt inn en forutsetning om at disse skal gi en årlig budsjettmessig gevinstrealisering på 280.000 kroner. Innsparingen er forutsatt viderefordelt av IKT-forum på prosjektene og enhetene som tar i bruk nye systemer.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Innsparingstiltak

Justering av driftsbudsjettet i tråd med faktisk aktivitet 2017-2019

Det er de siste årene avlevert regnskap med betydelig bedre resultater enn det budsjettet skulle tilsi. Budsjettene er blitt vedtatt med svært lavt, og tildels negativt, netto driftsresultat. Ved regnskapsavslutningene viser det seg at drifta har gått betydelig bedre og tildels med betydelige overskudd og udisponerte midler er blitt avsatt til driftsfond. Det er sett på hvilke budsjettmessigere avvik drifta har hatt de siste fire årene. Gjennomsnittlig avvik er på 19,4 mill. kroner pr år, jf tabell nedenfor. Her er selvkostområdene, VAR og flyktningearbeidet, trukket ut.

Enhet	Avvik 2017	Avvik 2018	Avvik 2019	Avvik 2020	Snitt
0	2 201	568	-84	194	720
1	1 691	1 949	4 612	1 881	2 533
2	4 193	3 811	2 930	6 382	4 329
3	2 467	2 035	848	6 272	2 905
4	1 803	6 160	5 369	-2 205	2 782
5	8 074	-5 824	-5 490	6 247	751
8	1 305	5 740	6 521	8 002	5 392
Totalsum	21 733	14 439	14 706	26 772	19 412

Det kan være hensiktsmessig å se bort fra 2020 som i stor grad ble et unormalt driftsår pga. korona. Da er gjennomsnittlig avvik på 17 mill.

kroner. For 2019 og 2020 er det vedtatt innsparinger i driftsrammen og overskuddene

disse årene har oppstått til tross for at vedtatte driftsramme ble redusert.

Det anbefales at enhetenes budsjetter justeres iht. faktisk regnskap for periode tom 2019. Dette burde teoretisk medføre en besparelse på 17 mill. kroner. Imidlertid er det de enkelte årene særskilte forhold som resulterer i avvikene og det er dermed ikke realistisk at justeringen reelt sett ikke blir så stor. Det anbefales at det legges inn en antatt effekt av reell justering på netto 7 mill. kroner og at det legges inn 1 million på Plan- og økonomi for gjennomføring av arbeidet.

Redusere antall lærlinger

Ved å redusere med fire lærlinger vil det være mulig å spare 920 000,- pr. år. I tillegg vil dette frigjøre tid til andre oppgaver i organisasjonen.

Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler

Utgifter til kjøp av varer og tjenester i opprinnelig budsjett 2021 utgjør totalt 382,4 mill. kroner. Det er mulig å forutsette en reduksjon i disse kostnadene ved å gjennomgå avtaler, standard og omfang på anskaffelser. En 2% reduksjon vil medføre en innsparing på totalt 9,6 mill.kroner. Da er all kjøp av varer og tjenester, inkludert kjøp fra interkommunale selskaper, med i beregningen. Selvkostområdene er trukket ut av beregningen.

Nye tiltak

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Beløp i 1000

Digitalisering av tjenester	
Kompetanse	
Kvalitetssystem internkontroll	
Ny funksjonalitet i styringssystemet, kommunale planer og varsling	200
Nyanskaffelse av system for regnskap, fakturering, lønn og personal	0

Birkelandsprosjektet, stilling i Grenlandssamarbeidet

Birkelandsprosjektet er fireårig og siste år er i 2022. I Grenlandssamarbeidet er det opprettet en stilling som skal følge opp arbeidet. Bambles andel av kostnaden er beregnet til kr.46.000.

Lisenskostnader styringssystem

Utvidet bruk av digitale verktøy medfører økte kostnader til lisenser. Det er satt av 600 000 kroner.

Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte

Det avsettes midler fra enhetenes budsjetter til en sentral budsjettpost for frikjøp av tillitsvalgte. Beløpet er et anslag basert på 1400 aktiviteter med en snittvarighet på 3, 5 time. Trekket i enhetenes budsjettammer gjøres i henhold til antall årsverk i enheten. Det etableres administrative rutiner for finansiering av opplærings- og møteaktiviteter av tillitsvalgte fra sentral budsjettpost fom 2022.

Statsbudsjettet 2022, universell utforming av IKT-løsninger

Kommunesektoren kompenseres i 2022 for kostnader til teknisk omlegging av nettstedet og mobilapplikasjoner og opplæring av ansatte utenom synstolkning. Rammetilskuddet økes med totalt 34 mil. kroner. Bambles andel er på 86 000 kroner.

Økonomiplan

	2022	2023	2024	2025
	0	0	0	0
	0	0	0	0
	0	0	0	0
	200	50	50	50
	0	0	0	0

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Prosjekt 18	0	0	0	0
Rekruttering	0	0	0	0
Saksbehandlingssystem	0	0	0	0
Økt kapasitet på støtte til politisk på kommunikasjon	350	350	350	350
Økt oppdragsmengde/manglende kapasitet	690	690	690	690
Sum	1 240	1 090	1 090	1 090

Ønskede tiltak og ytterligere innsparinger

Digitalisering av tjenester

Fremover må kommunen prioritere nyanskaffelser på en rekke områder for å anskaffe nye «skybaserte» løsninger. De skybaserte løsningene vil medføre noe økte kostnader, da disse er dyrere og drifte, men løsningene har løpende oppgraderinger og vil derfor bidra til å sikre raskere og bedre funksjonalitet.

Kravene og forventningene til de kommunale tjenestene er i stadig endring, og effektive arbeidsprosesser og digitale løsninger vil være avgjørende fremover. Gode omstillings- og endringsprosesser samt evne å ta i bruk ny teknologi og effektivisere arbeidet, betinger imidlertid ressurser og kompetanse. Dette vil kreve utvikling og opplæring av ansatte, samt god tverrfaglig samhandling internt.

Videre betinger bruken av ny teknologi god infrastruktur. Kommunens sårbarhet og risiko på dette området må vurderes, slik at tilgjengelighet og stabil drift av kommunens systemer sikres.

Kommunedirektøren vurderer at investeringer på IKT-området er nødvendig dersom kommunen skal oppnå ønsket effekt gjennom bruk nye digitale løsninger, og vil vurdere hva som er et riktig investeringsnivå for å imøtekomme dette behovet.

Kompetanse

Bamble analyserer kommunens fremtidige kompetansebehov (Strategisk kompetanseutvikling) slik at vi kan bygge attraktivitet og kompetanse til å rekruttere rett kompetanse til rett tid. Det skal foreligge operative planer for kompetansetiltak, overordnet og lokalt (GAP analyse) i alle enheter.

Analysen er ikke påbegynt ennå, og hvordan dette arbeidet skal organiseres fremover avhenger av prosjekt18 i stabsutvikling. Arbeidet kan gjøres innenfor dagens rammer, evt. ved hjelp av kompetansemidler på fond.

Kvalitetssystem internkontroll

Bamble kommune skal ta i bruk nytt kvalitetssystem for internkontroll for å sikre at lov og avtaleverk overholdes innenfor alle av kommunens ansvarsområder.

Det er ansatt en prosjektleder for implementering og oppfølging av nytt kvalitetssystem. Stillingen lønnes fra fond frem til det foreligger ledige lønnsmidler.

Ny funksjonalitet i styringssystemet, kommunale planer og varsling

Bamble kommune vedtok i 2020 ny planstrategi og i september 2021 ny samfunnsdel til kommuneplan. Kommunens planer er retningsgivende for prioriteringer av tiltak og bevilgninger i økonomiplan og budsjett. Kommunen har i dag ikke tatt i bruk et IT-system for utarbeidelse av temaplaner og handlingsplaner. Kommunens styringssystem

brukes i dag til utarbeidelse av økonomiplaner, budsjett og rapportering, og det er ønskelig å anskaffe planmodulen slik at kommunens planer er en integrert del av styringssystemet. Dette vil forenkle og gi bedre kvalitet i kommunens planarbeid.

Nyanskaffelse av system for regnskap, fakturering, lønn og personal

Systemet Bamble kommune bruker til regnskap, fakturering, personal og lønn ble anskaffet i 2013 og driftes via servere på IKT-driftssenteret i Skien kommune. Leverandøren vil oppgradere systemet til skyløsning. Dette medfører at Bamble kommune, sammen med andre Grenlandskommuner, må gjennomføres anbudsrunder på nytt system i 2022/2023. Forberedelsene er ennå ikke igangsatt og det er ennå ikke mulig å anslå kostnadene ved tilbudet, anskaffelsen eller implementeringen av nytt system.

Prosjekt 18

Bamble kommune skal avklare behov for stab og støtte til linja, rolleavklaring og ansvarsfordeling mellom stab og linje, og internt i linja. Når de nye kommunalområdene har analysert sitt behov for stab og støtte, skal stabens rolle og funksjon vurderes.

Videre må kommunens verdigrunnlag og Etske retningslinjer implementeres inn i ny organisasjon (P18), og det må skapes konstruktive arenaer for samarbeid og samhandling helt ut i linja med jevnlig møtepunkter.

Det er pr. i dag ikke lagt en konkret plan på hvordan prosjektet skal styres, men man på påregne midler til prosjektstyring og frikjøp fra linja.

Rekruttering

Gjennom prosjektet «Flyt i rekruttering» skal vi sikre at ledere gjennomfører

rekrutteringsprosesser, onboarding og utvikling av ansatte på tilsvarende måte i hele kommunen. Det jobbes med kravspekk for nytt rekrutteringssystem. Erfaring fra annen kommune tilsier at det muligens vil utgjøre et årsverk i implementeringsfasen. Dette er imidlertid vanskelig å estimere på dette tidspunkt.

Saksbehandlingssystem

Vil medføre økte utgifter ved anskaffelse og implementering. Ingen priser pr. i dag, da systemet ikke er valgt. Mulig anskaffelse medio 2022 med implementering tidligst høsten 2022.

Økt kapasitet på støtte til politisk på kommunikasjon

De siste 2 årene er oppgavene knyttet til å støtte ordfører og politisk sekretariat på kommunikasjonstjenester økt betydelig. Det innebærer at dagens ressurs ikke strekker til ordinære driftsoppgaver eller utviklingsoppgaver som kommunen står overfor. For å gi et godt tilbud til de oppgaver om ønskes løst fra ordførere, og ivareta kommunikasjonsrådgiver, er det behov for økt kapasitet. Det vises til at kommunens omdømmestrategi er iverksatt og at flere politiske møter som streemes, gir økt oppgaveportefølje.

Økt oppdragsmengde/manglende kapasitet

Behov for økt kapasitet på lønn og personal. Over flere år har økt krav til kommunen vedrørende saksfremstillinger, rapporteringer, kompetanse og effektivitet på arbeidsrett/rekruttering/lønn/tariff medført at dagens ressurser arbeider lange dager og i perioder mye overtid. Flere gjennomgang viser at dette er oppgaver organisasjonen må ha løst. Vi står nå overfor en større risiko for at arbeidsbelastningen er uforvarlig med dagens frister og krav iht til arbeidsmiljøloven, hovedavtalen og tariffavtalen.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjekt utgift	Økonomiplan		Sum 2022-25	Inntekt 2022-25
		2022	Inntekt 2022		
IKT investeringer					
Rammebevilgning IKT-plan		8 400	0	33 600	0
Sum IKT investeringer	0	8 400	0	33 600	0
Kirkelig fellesråd					
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme		1 000	0	4 000	0
Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, utbedring Langesund og Bamble kirker	5 000	5 000	0	5 000	0
Sum Kirkelig fellesråd	5 000	6 000	0	9 000	0

Rammebevilgning IKT-plan

Det bevilges årlig midler til nyinvesteringer til IKT. Investeringsrammen går til finansiering av pågående og nye IKT prosjekter i henhold til kommunens IKT-plan. Det er nedsatt et tverrfaglig, administrativt IKT-forum som fordeler den årlige bevilgningen på prioriterte prosjekter. Det ligger inne en forutsetning om at investeringene skal ha en årlig gevinstrealisering på 280.000 pr. år.

Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, Generell investeringsramme

Investeringsrammen er etablert fra og med 2017 for å kunne ivareta behov for nødvendige nyinvesteringer for kirkelig fellesråd. Fellesrådet melder årlig inn en rekke mindre investeringsbehov i forbindelse med budsjettbehandlingen. Midlene overføres til Fellesrådet og fordeles til prosjekter etter prioritering av Kirkelig fellesråd selv. Årlig ramme er satt til 1 mill. kroner eks. mva.

Tilskudd til Bamble kirkelig fellesråd, utbedring Langesund og Bamble kirker

Kommunestyret har totalt bevilget 13,8 mill. kroner fordelt i perioden 2017-2021 for

utbedring av råteskader på Langesund og Bamble kirke. Langesund kirke er ferdigstilt. Av bevilgningen til Bamble kirke på 12,7 mill.kroner gjenstår nå ca 11 mill. kroner. Kostnadsanslaget for utbedringen er nå på 16 mill. kroner, og for å få ferdigstilt arbeidene har Bamble kirkelige fellesråd har søkt Bamble kommune om en tilleggsbevilgning på 5 mill. kroner.

Bamble kirke er vernet og bygningsmessigere gjennomganger har avdekket større skader enn først antatt. Det er gjennomført anbud, men det er ikke mulig å få pris på alt arbeidet som må utføres i kirken, en del av utbedringen må tas på timebasis. Det vil være fordyrende for prosjektet om deler av arbeidet, slik som skifte av tak, utsettes til senere. Når arbeidet starter og veggene åpnes er det også mulighet for at det avdekkes skader som ikke er medregnet til nå. Arbeidene er forutsatt gjennomført i 2022, totalkostnad og fremdrift er fortsatt usikker. Kostnadene må følges opp i driftrapporteringen for 2022.

	Regnskap, overført Bevilgninger til Bamble kirkelige fellesråd/utgiftsført	
Opprinnelig budsjett 2017	2 000	2 000
Opprinnelig budsjett 2018	1 500	77
Opprinnelig budsjett 2019	6 804	201
Utfylling Bamble kirkegård, overført bevilgning	2 888	2 909
Handikapprampe Herre kirke, overført overskudd	611	8 615
Sum bevilget totalt	13 804	13 804
Brukt til Langesund Kirke i 2017	1 152	
Restbevilgning til Bamble kirke	12 652	
Gjenstående av bevilgningen til utbedringer, jf Fellesrådets søknad 2021	11 000	
Beregnet kostnad pr.juni 2021	16 000	
Søknad om tilleggsbevilgning	5 000	

Ønskede investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp Netto prosjekt utgift	Økonomiplan		Sum 2022-25	Inntekt 2022-25
		2022	Inntekt 2022		
Kirkelig fellesråd					
Investeringer Kirkelig Fellesråd	26 950	5 000	0	15 000	0
Sum Kirkelig fellesråd	26 950	5 000	0	15 000	0

Investeringer Kirkelig Fellesråd

Kirkelig fellesråd har meldt inn følgende investeringsprosjekter for 2021-2024:

- Oppfylling og steinsetting av skråninger på nordre kirkegård i Bamble, ca kr 5.000.000,-.
- Tilsetting av ulesket kalk i graver for å gjøre gravplassene bærekraftige i

fremtiden, kr 20.000.000,-. fordelt på flere år. Det bes om 5.000.000 for 2021.

- Fornyelse av varmeanlegg i Herre kirke ca kr 550.000,-.
- Fuktskader i kjelleretasjen i Langesund kirke. Kr 650.000,-.
- Restaurering av gulvet i underetasjen i Langesund kirke. Kr 750.000,-.

Folkevalgte

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	7 836	7 836	7 836	7 836
Sum Tekniske justeringer	-75	-75	-75	-75
Konsekvensjusteringer	-75	-75	-75	-75
Konsekvensjustert ramme	7 761	7 761	7 761	7 761
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
En ekstra møterunde 2021 pga økt saksmengde	-140	-140	-140	-140
Leie av lokaler til kommunestyremøter 2021	-200	-200	-200	-200
Økte kostnader valg 2021	-292	-292	-292	-292
Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023	0	-158	-315	-472
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	-632	-790	-947	-1 104
Innsparingstiltak				
Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler	-112	-112	-112	-112
Sum Innsparingstiltak	-112	-112	-112	-112
Nye tiltak				
Endring budsjett kontrollarbeid 2022, funksjon 110	-41	-41	-41	-41
Sum Nye tiltak	-41	-41	-41	-41
Nye tiltak og realendringer	-785	-943	-1 100	-1 257
Ramme 2022-2025	6 977	6 819	6 662	6 505

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

En ekstra møterunde 2021 pga økt saksmengde

Det legges opp til en ekstra møterunde i 2021 på grunn av økt saksmengde.

Leie av lokaler til kommunestyremøter 2021

Leie av Skjærgården hotell til kommunestyremøter

Økte kostnader valg 2021

Det må kjøpes inn nye valgavlukker på grunn av smittevern ifm koronaen som i tillegg er bedre tilpasset rullestolbrukere. Nye stempler må også kjøpes inn.

Det vil også bli økte kostnader på grunn av koronasmittevernet. Leie av "Valgborg" (rullende stemmelokale), ekstra bemanning i forbindelse med forhåndsstemming og antibacutstyr/munnbind.

Årlig effektiviseringskrav 2% fom 2023

På bakgrunn av erfaringene som vi har med en årlig kostnadsvekst på enkeltområder som vi ikke har inntektsgrunnlag for å finansiere, legges det inn et fremtidig planlagt effektiviseringskrav fom. 2022 på 2% av enhetenes brutto driftsutgifter. Kravet er satt i forhold til enhetenes brutto driftsutgifter i 2021. Vedtatte selvkostområder er unntatt fra beregningsgrunnlaget.

Innsparingstiltak

Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler

Utgifter til kjøp av varer og tjenester i opprinnelig budsjett 2021 utgjør totalt 382,4 mill. kroner. Det er mulig å forutsette en reduksjon i disse kostnadene ved å gjennomgå avtaler, standard og omfang på anskaffelser. En 2% reduksjon vil medføre en innsparing på totalt 9,6 mill.kroner. Da er all kjøp av varer og tjenester, inkludert kjøp fra interkommunale

selskaper, med i beregningen. Selvkostområdene er trukket ut av beregningen.

Nye tiltak

Endring budsjett kontrollarbeid 2022, funksjon 110

reduksjon tapt arb.fortjeneste, jfr 21/00680 budsj for kontrollarbeid

Finansiering og sentrale poster

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Opprinnelig budsjett	23 847	23 847	23 847	23 847
Sum Tekniske justeringer	510	510	510	510
Konsekvensjusteringer	510	510	510	510
Konsekvensjustert ramme	24 357	24 357	24 357	24 357
Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan				
Felles avsetninger, uforutsette kostnadsøkninger og statlige føring	0	13 549	27 137	40 756
Sum Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan	0	13 549	27 137	40 756
Innsparingstiltak				
Justering av driftsbudsjettet i tråd med faktisk aktivitet 2017-2019	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler	-25	-25	-25	-25
Sum Innsparingstiltak	-8 025	-8 025	-8 025	-8 025
Nye tiltak				
Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte	1 900	1 900	1 900	1 900
Sum Nye tiltak	1 900	1 900	1 900	1 900
Nye tiltak og realendringer	-6 125	7 424	21 012	34 631
Ramme 2022-2025	18 232	31 781	45 369	58 988

Endringer i tiltak sist vedtatte økonomiplan

Endring i avskrivninger i økonomiplanperioden

Avskrivninger er anslått og oppdatert basert på eksisterende anleggsmidler og nye investeringer.

Felles avsetninger, uforutsette kostnadsøkninger og statlige føring

I økonomiplanen er følgende midler avsatt på fellespost i perioden 2023-2025:

- Erfaringsmessig øker kostnadene på eksisterende tjenester utover prisstigningen fra det ene året til det andre. Vi erfarer prisøkninger utover normal prisstigning og andre endringer i tjenestene som mangler ekstern

finansiering. Dette er kostnader som kommunen selv må dekke innenfor gitte inntekter. Dette tas budsjettmessig høyde for i perioden og ved at det avsettes 5 mill. kroner per år til dekning av uforutsett kostnadsøkning fra og med 2023.

- I beregningene av de frie inntektene, skatt og rammetilskudd, er det lagt inn et anslag på årlig realvekst på 1%. Denne realveksten forutsettes å komme med føring fra staten, slik som vi erfarer fra tidligere år, og inntektene disponeres derfor ikke til finansiering av egne tiltak. Midlene holdes tilbake for perioden 2022-2024. Det er avsatt med økning på 8,5 mill. kroner pr år fra og med 2023.

Det er ikke lagt inn reserver for å dekke fremtidige økte demografi-kostnader utover det som allerede er lagt inn i enhetenes budsjetter.

Innsparingstiltak

Justering av driftsbudsjettet i tråd med faktisk aktivitet 2017-2019

Det er de siste årene avlevert regnskap med betydelig bedre resultater enn det budsjettet skulle tilsi. Budsjettene er blitt vedtatt med svært lavt, og tildels negativt, netto driftsresultat. Ved regnskapsavslutningene viser det seg at drifta har gått betydelig bedre og tildels med betydelige overskudd og udisponerte midler er blitt avsatt til driftsfond. Det er sett på hvilke budsjettmessigere avvik drifta har hatt de siste fire årene. Gjennomsnittlig avvik er på 19,4 mill. kroner pr år, jf tabell nedenfor. Her er selvkostområdene, VAR og flyktningearbeidet, trukket ut.

Enhet	Avvik 2017	Avvik 2018	Avvik 2019	Avvik 2020	Snitt
0	2 201	568	-84	194	720
1	1 691	1 949	4 612	1 881	2 533
2	4 193	3 811	2 930	6 382	4 329
3	2 467	2 035	848	6 272	2 905
4	1 803	6 160	5 369	-2 205	2 782
5	8 074	-5 824	-5 490	6 247	751
8	1 305	5 740	6 521	8 002	5 392
Totalsum	21 733	14 439	14 706	26 772	19 412

Det kan være hensiktsmessig å se bort fra 2020 som i stor grad ble et unormalt driftsår pga. korona. Da er gjennomsnittlig avvik på 17 mill. kroner. For 2019 og 2020 er det vedtatt innsparinger i driftsrammen og overskuddene disse årene har oppstått til tross for at vedtatte driftsramme ble redusert.

Investeringsbudsjett

Det anbefales at enhetenes budsjetter justeres iht. faktisk regnskap for periode tom 2019. Dette burde teoretisk medføre en besparelse på 17 mill. kroner. Imidlertid er det de enkelte årene særskilte forhold som resulterer i avvikene og det er dermed ikke realistisk at justeringen reelt sett ikke blir så stor. Det anbefales at det legges inn en antatt effekt av reell justering på netto 7 mill. kroner og at det legges inn 1 million på Plan- og økonomi for gjennomføring av arbeidet.

Reduserte kostnader anskaffelser varer og tjenester, redusert kvalitet og bedre utnyttelse av innkjøpsavtaler

Utgifter til kjøp av varer og tjenester i opprinnelig budsjett 2021 utgjør totalt 382,4 mill. kroner. Det er mulig å forutsette en reduksjon i disse kostnadene ved å gjennomgå avtaler, standard og omfang på anskaffelser. En 2% reduksjon vil medføre en innsparing på totalt 9,6 mill.kroner. Da er all kjøp av varer og tjenester, inkludert kjøp fra interkommunale selskaper, med i beregningen. Selvkostområdene er trukket ut av beregningen.

Nye tiltak

Sentral pott for frikjøp tillitsvalgte

Det avsettes midler fra enhetenes budsjetter til en sentral budsjettpost for frikjøp av tillitsvalgte. Beløpet er et anslag basert på 1400 aktiviteter med en snittvarighet på 3, 5 time. Trekket i enhetenes budsjetterrammer gjøres i henhold til antall årsverk i enheten. Det etableres administrative rutiner for finansiering av opplærings- og møteaktiviteter av tillitsvalgte fra sentral budsjettpost fom 2022.

Økonomiplan for 2022-2025

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp	Økonomiplan		Sum	Inntekt
		2022	Inntekt 2022		
Investeringsprosjekter					
	Netto prosjekt utgift				
Finansielle investeringer					
Egenkapitalinnskudd Klp		2 853	-2 853	11 412	-11 412
Sum Finansielle investeringer	0	2 853	-2 853	11 412	-11 412

Egenkapitalinnskudd Klp

Kommunen har Klp som leverandør for pensjon for kommunalt ansatte utenom lærerne som har sine i Statens pensjonskasse. Kommunen er også medeier i Klp, og som en del av kommunens pensjonskostnadene innbetales det årlig et egenkapitalinnskudd. Innskuddet kan ikke lånefinansieres og finansieres dermed ved overføring fra drift.